

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU

V OBLASTI VE EJNÉ PODPORY SLUŽBÁM OBECNÉHO
HOSPODÁ SKÉHO ZÁJMU NA PRAVIDLA FINANCOVÁNÍ
SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V ESKÉ REPUBLICE

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU

V OBLASTI VEŘEJNÉ PODPORY SLUŽBÁM OBECNÉHO
HOSPODÁŘSKÉHO ZÁJMU NA PRAVIDLA FINANCOVÁNÍ
SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V ČESKÉ REPUBLICCE

Listopad 2012

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2, Česká republika

Obsah

Kapitola	Název	Strana
	Záznam o vydání a revizích	5
	Obsah	7
	Seznam zkratk a definic	i
	Předmluva	iv
1.	Obecná část	1
1.1	Úvod	1
1.1.1	Studie (2011)	1
1.1.2	Vývoj legislativy v oblasti SGEI	1
1.1.3	Vývoj judikatury v oblasti SGEI	4
1.1.4	Vývoj další legislativy v oblasti veřejné podpory EU	5
1.2	Nové právní předpisy EU v oblasti SGEI	6
1.2.1	Sdělení SGEI (2011)	6
1.2.2	Nařízení SGEI <i>de minimis</i>	6
1.2.3	Rozhodnutí SGEI (2011)	7
1.2.4	Rámec SGEI (2011)	8
1.3	Služby obecného hospodářského zájmu a sociální služby	8
1.4	Veřejná podpora na SGEI v režimu práva EU	9
1.4.1	Prahové hodnoty veřejné podpory EU dle Nařízení <i>de minimis</i> a Nařízení SGEI <i>de minimis</i>	9
1.4.2	Kumulace podpor	10
1.4.3	Centrální registr podpor malého rozsahu	10
1.4.4	Transparentnost podpor na SGEI	12
1.4.5	Podpora na infrastrukturu nutnou k poskytování SGEI	13
1.5	Veřejná podpora na SGEI a zadávání veřejných zakázek	14
1.5.1	Nová pravidla SGEI a stávající zadávací pravidla	14
1.5.2	Nová pravidla SGEI a návrh nových zadávacích pravidel	16
1.6	Povolovací akty	18
1.7	Vyrovňovací platba	19
1.7.1	Základní charakteristika nových pravidel	19
1.7.2	Relevantní náklady	19
1.7.3	Relevantní příjmy	20
1.7.4	Přímý zisk	21
1.7.5	Míra návratnosti a alternativní ukazatele úrovně zisku	21
1.7.6	Pobídková kritéria	22
1.7.7	Vrácení nadměrných vyrovnávacích plateb	22
1.8	Kontrola	22
1.9	Výkaznictví	23
1.10	Dopad do procesu notifikace	24
1.11	Platnost a přechodné režimy	25
1.11.1	Platnost	25
1.11.2	Přechodné režimy	25
1.12	Dotace EU 2014-2020	26

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU
v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v České republice

2.	Zvláštní část	27
2.1	Nařízení SGEI <i>de minimis</i> (2012)	27
2.2	Rozhodnutí SGEI (2011)	28
2.3	Rámec SGEI (2011)	30
3.	Aktualizace doporučení dalšího postupu dle Studie (2011)	31
3.1	Závěry a doporučení Studie (2011)	31
3.2	Aktualizované závěry a doporučení Studie (2011)	34
3.2.1	Aktualizace závěr	34
3.2.2	Aktualizace doporučení	35

Přílohy:

- Příloha . 1: Posouzení dopadů Nařízení SGEI *de minimis*

- Příloha . 2: Posouzení dopadů Rozhodnutí SGEI (2011)

- Příloha . 3: Posouzení dopadů Rámce SGEI (2011)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Seznam zkratk a definic

Altmarkský balíček	společné označení pro dokumenty Rámec SGEI, Rozhodnutí SGEI, Směrnice o právních aspektech finančních vztahů vydané ze strany EK v roce 2005
ČR	Česká republika
ESD	Evropský soudní dvůr
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
FS	Fond soudržnosti
EK	Evropská komise jako orgán EU
Komise	Evropská komise jako orgán EU
Kompetenční zákon	zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů
Koncesní zákon	zákon č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení (koncesní zákon), ve znění pozdějších předpisů
Lisabonská smlouva	mezinárodní smlouva mezi členskými zeměmi EU, jejímž cílem bylo především reformovat instituce Evropské unie a její fungování (podepsána 13. prosince 2007 v Lisabonu, ratifikována 3. listopadu 2009 a nabyla účinnosti 1. prosince 2009)
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
Nařízení <i>de minimis</i>	Nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu <i>de minimis</i>
Nařízení SGEI <i>de minimis</i>	Nařízení Komise (EU) č. 360/2012 ze dne 25. dubna 2012 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu <i>de minimis</i> udílenou podnikatelům poskytujícím služby obecného hospodářského zájmu
Nařízení o veřejných dopravních službách	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 ze dne 23. října 2007 o veřejných službách v přepravě cestujících po železnici a silnici a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1191/69 a č. 1107/70
Pracovní dokument Komise o SGEI	Pracovní dokument Komise: Použití pravidel veřejné podpory EU na služby obecného hospodářského zájmu od roku 2005 a Výsledek veřejné konzultace ze dne 23.3.2011, SEK(2011) 397
Průřek o SGEI	Pracovní dokument Komise: Průřek o používání pravidel Evropské unie pro státní podporu, veřejné zakázky a vnitřní trh v oblasti služeb obecného hospodářského zájmu, zejména sociálních služeb obecného zájmu ze dne 7.12.2010, SEK(2010) 1545 v konečném znění
Rámec SGEI (2005)	Rámec Společenství pro státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby (2005/C 297/04)
Rámec SGEI (2011)	Směrnice Komise Rámec Evropské unie pro státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby (2011) (2012/C 8/03)

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU
v oblasti ve ejné podpory službám obecného hospodá ského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v eské republice

Rozhodnutí SGEI (2005)	Rozhodnutí Komise 2005/842/ES ze dne 28. listopadu 2005 o použití l. 86 odst. 2 Smlouvy o ES na státní podporu ve form vyrovnávací platby za závazek ve ejné služby poskytované ur itým podnik m pov eným poskytováním služeb obecného hospodá ského zájmu (2005/L 320/67)
Rozhodnutí SGEI (2011)	Rozhodnutí Komise ze dne 20. prosince 2011 o použití l. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve form vyrovnávací platby za závazek ve ejné služby ud lené ur itým podnik m pov eným poskytováním služeb obecného hospodá ského zájmu, K(2011) 9380), (2012/21/EU)
Rozsudek Aéroports de Paris	Rozsudek ESD ve v ci C-82/01P <i>Aéroports de Paris v Komise</i> [2002] ECR I-9297
Rozsudek Altmark	Rozsudky ESD ve v ci C-280/00 <i>Altmark Trans GmbH a Regierungspräsidium Magdeburg v. Nahverkehrs-gesellschaft Altmark GmbH ("Altmark")</i> [2003] Sb. rozh. I-7747 a ve spojených v cech C-34/01 až C-38/01 <i>Enirisorse SpA v. Ministero delle Finanze</i> [2003] Sb. rozh. I-14243
Rozsudek Leipzig Halle	Rozsudky SPI ve v ci (spojené p ípady) T-455/08 <i>Flughafen Leipzig-Halle GmbH a Mitteldeutsche Flughafen AG c/ Komise</i> a T-443/08 <i>Freistaat Sachsen a Land Sachsen-Anhalt c/ Komise</i>
Sd lení Komise k modernizaci ve ejné podpory EU	Sd lení Komise Evropskému parlamentu, Rad , Evropskému hospodá skému a sociálnímu výboru a výboru region , Modernizace státní podpory ze dne 8. 5. 2012, KOM(2012) 209 v kone ném zn ní
Sd lení Komise o reform SGEI	Sd lení Komise Evropskému parlamentu, Rad , Evropskému hospodá skému a sociálnímu výboru a Výboru region , Reforma pravidel státní podpory EU pro služby obecného hospodá ského zájmu ze dne 23.3.2011, KOM(2011) 146 v kone ném zn ní
Sd lení Komise o sociálních SGEI	SD LENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RAD , EVROPSKÉMU HOSPODÁ SKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGION doprovázející sd lení „Jednotný trh pro Evropu ve 21. století“ Služby obecného zájmu, v etn sociálních služeb obecného zájmu: nový evropský závazek {KOM(2007) 724 v kone ném zn ní} {SEK(2007) 1514} {SEK(2007) 1515} {SEK(2007) 1516}
Sd lení ke SGEI (2011)	Sd lení Komise o použití pravidel Evropské unie v oblasti státní podpory na vyrovnávací platbu ud lenou za poskytování služeb obecného hospodá ského zájmu (Text s významem pro EHP) (2012/C 8/02)
SFEU	Smlouva o fungování Evropské unie
SGEI	služby obecného hospodá ského zájmu (angl. services of general economic interest)
SGI	služby obecného zájmu (angl. services of general interest)
Sm rnice o pr hlednosti finan ních vztah	Sm rnice Komise 2005/81/ES ze dne 28. listopadu 2005, kterou se m ní sm rnice 80/723/EHS o zpr hledn ní finan ních vztah mezi lenskými státy a ve ejnými podniky a o finan ní pr hlednosti uvnit ur itých podnik

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU
v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v České republice

Směrnice o veřejných zakázkách	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby, ve znění pozdějších předpisů.
SPI	Soud první instance v rámci Evropského soudního dvora
SSGI	sociální služby obecného zájmu (angl. social services of general interest)
Strategie Evropa 2020	Sdělení Komise „EVROPA 2020. Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“, ze dne 3.3.2010, KOM(2010) 2020 v konečném znění
Studie	Tato studie „Posouzení dopadů nové legislativy EU – v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice“
Studie (2011)	Mott MacDonald, MT Legal: Rozbor práva Společenství v oblasti sociálních služeb v obecném zájmu s dosahem do právního prostředí České republiky v oblasti sociálních služeb a jejich financování. Praha, červen 2011
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
Vyhláška o centrálním registru	Vyhláška Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a Ministerstva zemědělství č. 465/2009 Sb., o údajích zaznamenávaných do centrálního registru podpor malého rozsahu
Vyhláška k Zákonu o sociálních službách	vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů
Výroční zpráva RKE SGEI (2011)	Zpráva o provádění Rozhodnutí Komise ze dne 28. listopadu 2005 o použití čl. 86 odst. 2 Smlouvy o ES na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované určitým podnikem povinným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu (2005/842/ES), viz http://ec.europa.eu/competition/state_aid/public_services/reports_2009_2011_en.html
Zákon o cenách	zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů
Zákon o sociálních službách nebo ZSS	zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů
Zákon o veřejných zakázkách	zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů
Zákon o úpravě vztahů v oblasti veřejné podpory EU	zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje, ve znění pozdějších předpisů
Zákon o volném pohybu služeb	zákon č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb, ve znění pozdějších předpisů
Zákon o zpráhledné finanční vztah veřejné podpore	zákon č. 319/2006 Sb. o některých opatřeních ke zpráhledné finanční vztah v oblasti veřejné podpory, a o změně zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidávané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti ve ejné podpory službám obecného hospodá ského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v eské republice

P edmluva

Toto „Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti ve ejné podpory službám obecného hospodá ského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v eské republice“ (dále jen „**Studie**“) navazuje na Studii (2011). Studie (2011) se zabývala širším¹ kontextem právní úpravy sociálních služeb v právu EU a jejich dopad do financování sociálních služeb v eské republice. Skládala se ze ty díl ích ástí, které obsahovaly analýzu primárního práva EU (díl í analýza 1), dopad rozsudku a judikát ES (díl í analýza 2), transpozice sm rnic do práva R a vyhodnocení dopadu na oblast sociálních služeb a jejich financování (díl í analýza 3) a tzv. doporu ení pro koncep ní legislativní innost v oblasti sociálních služeb a zp sob jejich financování (díl í analýza 4); tato díl í analýza 4 obsahovala vyhodnocení provedených analýz, jejich shrnutí a doporu ení v koncep ní legislativní innosti v oblasti sociálních služeb a jejich financování (neinvesti ní i investi ní povahy).

Podn tem ke vzniku této Studie byly legislativní zm ny na úrovni práva EU v oblasti ve ejné podpory službám obecného hospodá ského zájmu p ijaté Komisí v prosinci 2011 a dubnu 2012. Tyto zm ny nahradily velkou ást sekundární legislativy EU, která byla p edm tem analýzy ve Studii (2011). Vznikla tak otázka, jaké dopady tyto nové zm ny do oblasti sociálních služeb a jejich financování v eské republice p inesou a jaké d sledky mohou mít tyto dopady do záv r prezentovaných ve Studii (2011). Tato Studie se tak v zásad omezuje pouze na popis zm n oproti právnímu stavu analyzovanému ve Studii (2011), nebo n které základy právní úpravy, zejména na úrovni primárního práva, z staly nedot eny. Z tohoto dvodu tedy nejsou tyto základy ve Studii až na n kolik výjimek v podrobnostech op tovn rozebírány. V kontextu popisovaných zm n se však pro p ehlednost a názornost výkladu odkazuje na Studii (2011) tam, kde je to pro ú ely této Studie vhodné.

Právní úprava ve ejné podpory vztahující se ke službám obecného hospodá ského zájmu byla od zpracování Studie (2011) dále ovlivn na dv ma novými skute nostmi, které jsou taktéž blíže popisovány v této Studii. Konkrétn se jedná:

- **na unijní úrovni** zejména o vydání Rozsudku Leipzig Halle, jakož i o jasnou akceptaci d sledk vzešlých z tohoto rozsudku Komisí,
- **na národní úrovni** zejména o p ijetí a nabytí ú innosti (od 1. srpna 2012) novelizace Zákona o úprav vztah v oblasti ve ejné podpory EU, a to zákonem . 236/2012 Sb. kterým se m ní zákon . 215/2004 Sb., o úprav n kterých vztah v oblasti ve ejné podpory a o zm n zákona o podpo e výzkumu a vývoje, ve zn ní zákona . 109/2009 Sb.

Struktura této Studie odpovídá zadání a obsahuje celkem ti ásti - obecnou ást, zvláštní ást a aktualizaci doporu ení dalšího postupu dle Studie (2011) – a je dále v souladu se zadáním dopln na o ti tabulkové p ílohy², které obsahují rozbor tí nových p edpis regulujících poskytování ve ejné podpory na SGEI a navazují zejména na obsah zvláštní ásti této Studie. Konkrétn jde o:

¹ Tento širší kontext nezahrnoval jen otázky práva ve ejné podpory, ale i ostatních oblastí práva EU, konkrétn uplat ování obecných zásad SFEU týkajících se volného pohybu služeb a svobody usazování, v etn sekundárního práva vztahující se k poskytování služeb na vnit ním trhu, pravidel zadávání ve ejných zakázek atd.

² V tabulkovém p hledu nebylo zpracováno Sd lení ke SGEI (2011), protože svojí povahou nestanovuje nová pravidla, ale

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti ve ejné podpory službám obecného hospodá ského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v eské republice

- Na ízení SGEI *de minimis*,
- Rozhodnutí SGEI (2011) a
- Rámce SGEI (2011).

V obecné ásti (kapitola 1) je obsaženo shrnutí a bližší popis základních zm n dle nových pravidel ve ejné podpory na SGEI oproti pravidl m platným p ed jejich p íjetím (s odkazy na relevantní ásti Studie (2011)), a to v kontextu financování sociálních služeb v eské republice

Ve zvláštní ásti (kapitola 2) jsou uvedeny záv ry z rozboru t í výše uvedených nových p edpis EU v oblasti ve ejné podpory na SGEI v kontextu Sd lení SGEI (2011), p í emž vlastní rozbor je zpracován ve form komentá relevantních pro oblast sociálních služeb ve form tabulkového p ehledu s uvedením p ípadného nesouladu, potenciálního nesouladu a návrhu zp sobu ešení t chto nesoulad na úrovni MPSV, p ípadn na národní úrovni (nap . prost ednictvím ÚOHS, orgán cenové regulace atd.).

V záv re né kapitole 3 (*Aktualizace doporu ení dalšího postupu dle Studie (2011)*) je obsaženo vyjád ení autor této Studie k aktuálnosti doporu ení dalšího postupu uvedeného v kapitole 4 díl í analýzy 4 (*Doporu ení pro koncepní legislativní innost v oblasti sociálních služeb a zp sob jejich financování*) Studie (2011), jakož i návrh zm n v t chto doporu eních, v etn zd vodn ní t chto návrh .

V pr b hu zpracování této Studie byly taktěž diskutovány mezitímní výsledky dalších ástí projektu „Podpora proces v sociálních službách“, jehož nositelem je Ministerstvo práce a sociálních v cí R a v rámci n hož byla Studie (2011) v rámci aktivity 001 vypracována. Koncept této zprávy byl projednán s MPSV na spole ném jednání dne 22.11.2012.

Tato Studie ukazuje d ležitost ešení otázek ve ejné podpory v oblasti sociálních služeb v eské republice. Práv sociální služby se asto bez finan ní í jiné formy podpory neobejdou a za tržních podmínek by nebyly v mnoha p ípadech bu poskytovány v bec nebo ne v takovém rozsahu, kvalit í relativn nížší finan ní spoluú asti kone ných p íjemc a uživatel t chto služeb. Je tedy nutné, a k tomu by m la tato Studie zejména p ísp t, brát soulad poskytování podpor se sout žními pravidly (pravidly hospodá ské sout že) unijního práva, které je integrální sou ástí právního ádu eské republiky, **vážn a p istupovat k ešení otázek podpor na sociální služby profesionáln , odborn a s ádnou pé í**. Jen tak je možné do budoucna zabránit nep íznivým d sledk m p ípadného vrácení nedovolených ve ejných podpor od poskytovatel sociálních služeb na trvale udržitelnou stabilitu rozsahu, kvality a ceny t chto služeb pro kone né p íjemce jako uživatele t chto služeb.

Tato Studie, tak jako Studie (2011), používá ve svém textu eskou verzi anglického výrazu State Aid jako „ve ejná podpora“, a to v souladu se zákonným pojmem používaným v Zákon o úprav vztah v oblasti ve ejné podpory EU. Dle názor autor této studie je toto použití sémanticky p esn jší, nebo lépe vyjad uje skute nost, že podpora upravovaná právem EU hospodá ské sout že m že být poskytována nejen ze státních zdroj , ale í ze zdroj jiných subjekt ve ejného sektoru. Tento pojem je však

slouží pouze jako komentá a vysv tlení Komise k n kterým hlavním sou ástem nových pravidel, jakož í k prezentaci základ pravidel úpravy ve ejné podpory EU v oblasti služeb obecného hospodá ského zájmu jako celku.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

POSOUZENÍ DOPADŮ NOVÉ LEGISLATIVY EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

ekvivalentem pojmu „státní podpora“ používaným v oficiálních českých jazykových verzích dokumentů EU.

Zkratka SGEI pro označení služeb obecného hospodářského zájmu se v této Studii používá s ohledem na její použití již ve Studii (2011). Tato zkratka je ekvivalentem zkratky SOHZ, která se postupně v dokumentech k problematice těchto služeb v českém prostředí i v překladech oficiálních dokumentů EU do českého jazyka prosazuje.

Tato Studie odráží právní stav k 31.10.2012.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

1. Obecná část

1.1 Úvod

1.1.1 Studie (2011)

Studie (2011) se ve vztahu k veřejné podpoře zabývala především základními typy definicími znaky veřejné podpory podle primárního práva EU³, a to včetně odkazu na relevantní judikaturu ESD a SPI.

Bylo vysvětleno, při splnění jakých podmínek je určité služba, včetně služeb sociálních, považována za hospodářskou. Bylo zdůrazněno, že jen na služby hospodářské povahy se vztahují soutěžní pravidla EU, včetně pravidel veřejné podpory.

Výklad dále obsahoval odkaz na čl. 106 SFEU, zejména odstavec 2 tohoto článku, a popis Rozsudku Altmark, při naplnění jehož podmínek se taktéž v daném případě nejedná o veřejnou podporu ve smyslu práva EU.

Dále byly v podrobnostech popsány ustanovení Rozhodnutí SGEI (2005), Rámce SGEI (2005), Směrnice o právních vztazích i tehdejší stav reformy práva veřejné podpory na SGEI na úrovni Komise, a to zejména v kontextu Pracovního dokumentu Komise o SGEI, Příručky o SGEI a Sdělení Komise o reformě SGEI⁴. Ve Studii (2011) byly ve vztahu k problematice veřejné podpory s ohledem na tvrdou podmínku Rozsudku Altmark diskutovány i otázky práva zadávání veřejných zakázek a koncesních smluv na národní i unijní úrovni. V neposlední řadě byl v základních ohledech komentován i Zákon o úpravě vztahů v oblasti veřejné podpory EU.

Za účelem podrobné analýzy hospodářské povahy jednotlivých sociálních služeb v ČR bylo pro účely Studie (2011) zpracováno celkem 6 statistických výstupů, které mapovaly a analyzovaly různé vztahy v oblasti sociálních služeb dle Zákona o sociálních službách, a to na základě údajů zprávných ze strany MPSV. Tyto výstupy potvrdily trend posilující komercializace sociálních služeb dle Zákona o sociálních službách.

Závěry a doporučení Studie (2011) jsou blíže komentovány v oddíle 3.1 této Studie a slouží pro aktualizaci závěrů a doporučení v následujícím oddíle 3.2 této Studie.

1.1.2 Vývoj legislativy v oblasti SGEI

Vývoj legislativy na unijní úrovni od zpracování Studie (2011) vedl především k dokončení přípravy a přijetí nové generace předpisů EU v oblasti veřejné podpory SGEI. Tyto předpisy jsou:

- Sdělení ke SGEI (2011),

³ Tyto znaky dle článku 107 SFEU jsou: (1) podpora, (2) poskytnutá členským státem nebo z veřejných zdrojů, (3) způsobem narušujícím nebo hrozícím narušení hospodářské soutěže tím, že zvýhodňuje určité podniky nebo určité odvětví výroby, (4) v míře, v níž může být dotčen obchod mezi členskými státy.

⁴ Taktéž byly popsány základy režimu dle Nařízení *de minimis*.

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti ve ejné podpory službám obecného hospodá ského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v eské republice

- Na ízení SGEI *de minimis*,
- Rozhodnutí SGEI (2011) a
- Rámce SGEI (2011).

Na rozdíl od struktury dokument Altmarského balí ku tedy p ilyby v nové sad pravidel Komise vztahující se k oblasti ve ejné podpory na SGEI zvláštní na ízení regulující ve ejné podpory malého rozsahu pro tento typ služeb. Toto Na ízení SGEI *de minimis* stanovuje s ohledem na cíl zjednodušení nových právních pravidel benevolentn ější podmínky než Na ízení *de minimis*, p i jejichž spln ní se u malých ve ejných podpor s ohledem na jejich transparentní strukturu a relativn ě malou výši v bec nejedná o ve ejnou podporu ve smyslu l. 107 SFEU.

V Rozhodnutí SGEI (2011) ozna uje Komise, stejn ě jako v Rozhodnutí SGEI (2005), n které typy vyrovnávacích plateb na služby obecného hospodá ského zájmu, jež p edstavují ve ejnou podporu, za slu itelné se SFEU, a osvobozuje je od oznamovací (notifika ní) povinnosti stanovené v l. 108 odst. 3 SFEU.

Oproti tomu Rámec SGEI (2011), stejn ě jako Rámec SGEI (2005), obsahuje podmínky, p i jejichž spln ní lze ve ejnou podporu na služby obecného hospodá ského zájmu prohlásit Komisí za slu itelnou podle l. 106 odst. 2 SFEU. Tato ve ejná podpora však musí být p edem oznámena (notifikována) Komisi.

Hlavními rysy této nové úpravy jsou:

- **v tší jasnost** právní úpravy projevující se zejména:
 - samotným textem Sd lení ke SGEI (2011), které detailn ě a komplexn ě popisuje všechny základní instituty platného práva EU v oblasti ve ejné podpory na SGEI,
 - v tší podrobností a p esností pravidel uvedených v Rozhodnutí SGEI (2011) a Rámci SGEI (2011), v etn ě nap . jednozna n ějšího pom ru problematiky ve ejné podpory EU a zadávacích pravidel unijního práva;
 - omezením maximální délky závazku dle pov ovacího aktu na 10 let, jejichž delší trvání není obhajitelné velkou investicí, kterou je nutno umo it b hem delšího období v souladu s obecn ě p íjímanými ú etními zásadami (Rozhodnutí SGEI (2011)) nebo objektivními kritérii, nap íklad pot ebou amortizovat nep evoditelná fixní aktiva (Rámec SGEI (2011)),
 - povinným vymezením obsahu dané SGEI v pov ovacím aktu, tj. nikoliv jen vymezením povahy SGEI, jako tomu bylo dle pravidel podle Altmarského balí ku, a
 - povinností identifikovat výslovn ě v pov ovacím aktu, že se dané pov ení uskute uje v režimu dle Na ízení SGEI *de minimis* nebo Rozhodnutí SGEI (2011), pokud se poskytovatel ve ejné podpory chce t chto režim ě v budoucnu dovolávat;
- **zjednodušení** podmínek pro poskytování ve ejných podpor na SGEI, zejména:
 - pro podpory na SGEI malého rozsahu, které je dáno zejména p íjetím Na ízení SGEI *de minimis*, které stanovuje oproti Na ízení *de minimis*, p i spln ní podmínek na transparentnost ve ejné

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti ve ejné podpory službám obecného hospodá ského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v eské republice

- podpory, vyšší prahovou hodnotu pro podporu malého rozsahu (*de minimis*) na SGEI oproti ve ejným podporám na „b žné služby“⁵, a
- zahrnutí v tšího okruhu typizovaných služeb pod režim Rozhodnutí SGEI (2011) bez ohledu na výši poskytované podpory, tj. t ch které nemusejí být p i spln ní v Rozhodnutí SGEI (2011) v bec p edem notifikovány Komisi;
- **zp ísn ní** podmínek pro poskytování ve ejných podpor na SGEI v tšího rozsahu v režimu dle Rámce SGEI (2011), a to zejména:
- snížením prahové hodnoty ve ejné podpory na SGEI - u SGEI, které nejsou svým tzv. „hospodá ským od tvím“ p i spln ní podmínek v Rozhodnutí SGEI (2011) zcela vyjmuty z povinnosti p edchozí notifikace Komisi - oproti prahové hodnot dle Rozhodnutí SGEI (2005)⁶, stanovením p ísn ějších podmínek pro ve ejné podpory EU, které musí být p edem notifikovány Komisi,
 - zavedením povinných pobídkových kritérií pro poskytovatele takových SGEI a
 - povinností zadat danou službu ve výb rovém ízení dle zadávacích pravidel EU, p i postupu dle režimu Rámce SGEI (2011).

Pro úplnost je t eba dodat, že eská republika p edložila Komisi podle tehdy platného Altmarského balí ku svoji Výro ní zprávu R ke SGEI (2011) dle l. 8 Rozhodnutí SGEI (2005).

Na národní úrovni pak došlo v mezidobí od vydání Studie (2011) k p íjetí novelizace Zákona o úprav vztah v oblasti ve ejné podpory EU, a to zákonem . 236/2012 Sb., kterým se m ní zákon . 215/2004 Sb., o úprav n kterých vztah v oblasti ve ejné podpory a o zm n zákona o podpo e výzkumu a vývoje, ve zn ní zákona . 109/2009 Sb. Touto novelizací došlo s ú inností k 1. srpnu 2012 zejména k t mto významným zm nám s relevancí pro oblast sociálních SGEI:

- výraznému up esn ní legislativního textu ve vztahu k základním zákonným poj m m, nap . vlastního pojmu „ve ejná podpora“ (§ 2, písm. a)), „den poskytnutí ve ejné podpory“ (§ 2, písm. h), a to v souladu s jejich eurokonformním vymezením;
- jasn ějšímu vymezení pojmu „ve ejná podpora malého rozsahu“ (podpora *de minimis*) a na n j navazujících poj m „poskytovatel ve ejné podpory malého rozsahu“ a „p íjemce ve ejné podpory malého rozsahu“ (§ 2, písm. b), d) a f));
- zavedení nové p sobnosti ÚOHS ve vydávání stanovisek k podpo e malého rozsahu p ed jejím poskytnutím, zejména k ešení nejasností, zda jde o podporu malého rozsahu a zda jsou spln ny podmínky pro její poskytnutí (§ 3 odst. 3, písm. h)), jakož i v p ezkoumávání povinností

⁵ Celková výše podpory *de minimis* ud lené jednomu podniku poskytujícímu služby obecného hospodá ského zájmu nesmí u SGEI *de minimis* v žádném t íletém ú etním období p esáhnout ástku 500 000 EUR. Oproti tomu u „b žných služeb“ je tento limit ve výši 200 000 EUR.

⁶ Tato prahová hodnota vyrovnávací platby na SGEI v jiných oblastech než doprava a dopravní infrastruktura íní dle Rozhodnutí SGEI (2011) ro ní ástku 15 milion EUR, zatímco dle Rozhodnutí SGEI (2005) byla tato hodnota vázána na pr m rný ro ní obrat podpo eného podniku p ed zdan ním za všechny ínnosti, který nep esáhl v pr b hu dvou finan ních let p edcházejících roku, kdy byl daný podnik pov en poskytováním služeb obecného hospodá ského zájmu, ástku 100 milion EUR, pokud ro ní vyrovnávací platba za dot enou službu nep esahovala ástku 30 milion EUR. Komise tedy tímto limitem fakticky rozší ila okruh ve ejných podpor na SGEI, které musí být p edem oznámeny Komisi.

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti ve ejné podpory službám obecného hospodá ského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v eské republice

k zaznamenávání údaj o poskytnuté podpo e malého rozsahu a o jejím p íjemci, v etn ukládání opat ení k náprav (§ 3 odst. 3, písm. i));

- uzákon ním povinnosti poskytovatel podpor malého rozsahu uvést v právním úkonu, v n mž je uvedeno poskytnutí podpory malého rozsahu také název p ímo použitelného p edpisu Evropské unie, podle kterého byla podpora malého rozsahu poskytnuta, p í emž z stala povinnost poskytovatel ve ejné podpory malého rozsahu do 5 pracovních dn ode dne poskytnutí podpory zaznamenat v centrálním registru údaje o poskytnuté podpo e malého rozsahu a o jejím p íjemci (§ 3 odst. 4); nespln ní t chto povinností oprav uje koordina ní orgán (pro oblast sociálních služeb ÚOHS) k provedení opat ení k náprav (§ 8c odst. 1), které zahrnuje stanovení p im ené lh ty k pln ní⁷:
 - povinnosti dodate n ozna it poskytnutou podporu jako podporu malého rozsahu, nebo
 - povinnosti provést záznam do centrálního registru.

1.1.3 Vývoj judikatury v oblasti SGEI

Rozsudek Altmark, který byl podrobn rozebrán v oddíle 2.2 díl í analýzy 1 (*Analýza primárního práva Spole enství*) Studie (2011) z stává i nadále hlavním stavebním kamenem pro výklad ustanovení Smlouvy o fungování EU vztahující se k ud lování podpor na SGEI, zejména ustanovení lánku106 odst. 2 SFEU. Tento rozsudek podmi ující absenci existence ve ejné podpory na SGEI spln ním požadavk na „efektivního a nep epláceného poskytovatele“ byl založen na t chto ty ech kumulativních podmínkách:

- „[...] Za prvé, podniku, který je p íjemcem vyrovnávací platby, musí být skute n sv eny závazky ve ejné služby a tyto závazky musí být jasně definovány. [...]
- [...] Za druhé, ukazatele, na jejichž základ se provede výpo et vyrovnávací platby, musí být **stanoveny předem objektivním a transparentním způsobem, aby nemohlo dojít k udělení hospodářské výhody, která by mohla zvýhodnit podnik, který je p íjemcem vyrovnávací platby, oproti ostatním konkuren ním podnik m. [...] Vyrovnávací platba provedená členským státem za ztráty vzniklé podniku, aniž byly předem stanoveny parametry takové vyrovnávací platby, u níž se jejím provedení ukáže, že provozování n kterých služeb v souvislosti s pln ním závazk ve ejné služby nebylo z hospodá ského hlediska uskute nitelné, p edstavuje tudíž finan ní opat ení, které odpovídá pojetí státní podpory ve smyslu l. 87 odst. 1 Smlouvy.**
- [...] Za t etí, výše vyrovnávací platby je **omezena rozsahem nezbytným k pokrytí veškerých nákladů vynaložených při plnění závazků veřejné služby nebo jejich částí, přičemž je třeba zohlednit příslušné příjmy a přiměřený zisk. [...]**
- [...] Za tvrté, pokud nebyl **podnik pověřený plněním závazků veřejné služby v určitém případě vybrán prostřednictvím procesu zadávání veřejných zakázek, který by umožnil vybrat uchaze e schopného poskytovat p edm tné služby s nejnižšími náklady pro Spole enství, musí být výše vyrovnávací platby ur ena na základ **analýzy nákladů, které by běžný, řádně řízený podnik disponující odpovídajícími dopravními prostředky vynaložil na pln ní t chto závazk , p í emž je t eba zohlednit p íslušné p íjmy a p im ený zisk za pln ní t chto závazk .“****

⁷ Podle § 8c odst. 2 m že být ízení o p ezkoumání spln ní povinnosti podle § 3a odst. 4 zahájeno nejdéle do 3 let ode dne poskytnutí podpory malého rozsahu.

POSOUZENÍ DOPADŮ NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v České republice

Logika těchto podmínek našla, jak bude ukázáno v této Studii, jasný odraz v nové generaci předpisů EU regulujících poskytování podpor na služby obecného hospodářského zájmu.

V mezidobí se však dostalo oblasti služeb obecného hospodářského zájmu poskytovaných prostřednictvím infrastruktury dalšího významného interpretativního ujištění, a to Rozsudkem Leipzig Halle. I když náznaky předchozí judikatury ESD⁸ i v kterých výklad Altmarského balíku směřovaly k závěru, že nejenom podpora na vlastní poskytování služeb, které mají hospodářskou hodnotu, ale i podpora na pořízení infrastruktury i jiných obdobných aktiv, prostřednictvím nichž jsou takové služby poskytovány, představuje hospodářskou hodnotu, byl to až Rozsudek Leipzig Halle, který jednoznačně tento výklad potvrdil. Tato skutečnost má v kontextu sociálních služeb velký dopad zejména do tzv. pobytových sociálních služeb jako jedné z forem poskytování sociálních služeb v České republice.

Podrobný rozbor Rozsudku Leipzig Halle a jeho dopad do procesních i hmotných právních souvislostí poskytování sociálních služeb v České republice je prezentován v oddíle 1.4.5 této Studie.

1.1.4 Vývoj další legislativy v oblasti veřejné podpory EU

Bez ohledu na důležitost právní úpravy veřejné podpory vztahující se ke službám obecného hospodářského zájmu na oblast sociálních služeb v ČR nelze nezmínit ani další oblasti veřejné podpory, ve kterých budou v dalších dvou letech prováděny Komisí významné novelizace pravidel. Uvedené předpisy v oblasti veřejné podpory končí jejich platnost a Komise vyhlásila záměr stávající pravidla modernizovat⁹. V tomto ohledu lze očekávat zejména nová procesní pravidla týkající se postupů Komise v oblasti veřejné podpory a nová hmotná právní pravidla regionální podpory, a to v souvislosti s novým finančním rámcem EU 2014-2020. Dále lze předpokládat i vydání nových pravidel pro obecné blokové výjimky a revizi Nařízení *de minimis*.

I tyto změny se mohou v některých aspektech týkat poskytování sociálních služeb a jejich financování v České republice. Je proto nutné i dále sledovat přijímání revidovaných pravidel veřejné podpory EU, jejichž je nová úprava pravidel veřejné podpory pro služby obecného hospodářského zájmu předkladem.

V této souvislosti je vhodné podotknout, že právní nové předpisy veřejné podpory na SGEI jsou výrazem modernizace této části pravidel hospodářské soutěže ze strany Komise zaměřené na **inteligentní fiskální politiku**, a to zejména v oblasti kontroly dodržování těchto pravidel. Oblast kontroly dodržování veřejné podpory je označena v klíčovém koncepčním dokumentu Komise z května tohoto roku (Sdělení Komise k modernizaci veřejné podpory EU) za jednu ze strategických oblastí změny, a to i v kontextu naplnění Strategie Evropa 2020¹⁰. Sdělení Komise k modernizaci veřejné podpory EU totiž jednoznačně vymezuje „*zaměření kontroly ex ante, kterou vykonává Komise pouze na případy s nejrozsáhlejším dopadem na vnitřní trh, a současně zintenzívnění spolupráce členských zemí při prosazování pravidel veřejné*

⁸ Viz Rozsudek Aéroports de Paris a případ T-196/04 *Ryanair v Komise* [2008], ECR II-3643.

⁹ Viz Sdělení Komise k modernizaci veřejné podpory EU.

¹⁰ Viz str. 3 Sdělení Komise k modernizaci veřejné podpory EU „*N které z těchto veřejných výdajů budou mít podobu státní podpory, a již se bude jednat o přímé výdaje, daňové pobídky, státní záruky i jiné formy podpory. Důležitější a cílenější kontrola státní podpory má být stimulem k vypracování efektivnějších pravidel koncepcí a zajistit, aby k narušování hospodářské soutěže docházelo jen v omezené míře, a vnitřní trh tak zůstal otevřený a dobytelný. S pomocí kontroly státní podpory lze rovněž zlepšit hospodářství veřejnými financemi. Cílenější rámec členským státům umožní lépe přispět jak k realizaci strategie Evropa 2020, jež usiluje o udržitelný růst, tak ke konsolidaci rozpočtů.*“

POSOUZENÍ DOPADŮ NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v České republice

podpory¹¹ za jeden ze tří hlavních cílů probíhající modernizace předpisů na úrovni Komise. Povinnosti kontroly dodržování pravidel veřejné podpory na straně členských zemí jsou tak významně rozšířeny a nové právní předpisy EU v oblasti SGEI, jak bude ukázáno dále, tuto skutečnost potvrzují¹². Tato skutečnost samozřejmě znamená v těchto odpovědnostech členských zemí za soulad poskytování veřejné podpory¹³, která se poprvé ve větší rozsahu objevila právě v nové generaci pravidel veřejné podpory na SGEI. Blíže jsou otázky kontroly analyzovány v oddíle 1.8 této Studie.

1.2 Nové právní předpisy EU v oblasti SGEI

1.2.1 Sdělení SGEI (2011)

Sdělení SGEI (2011) obsahuje základní objasnění ve vztahu k těmto otázkám veřejné podpory na SGEI:

- pojem podniku a hospodářská činnost (1.2.1),
- veřejné zdroje (1.2.2),
- vliv na obchod mezi členskými státy (1.2.3),
- podmínky, za nichž vyrovnávací platba za závazek veřejné služby nepředstavuje veřejnou podporu (1.3).

Naprostá většina vysvětlení a odkazů na příslušnou judikaturu uvedených ve Studii (2011) jsou už obsažena ve Sdělení SGEI (2011). Není tedy nutné je na tomto místě opakovat. Výjimku však představuje 1.3 a zejména 1.3.6 označený jako „Výběr poskytovatele“, který blíže rozebírá představu Komise o naplnění nejkritičtějších podmínek Rozsudku Altmark. Blíže je tato oblast popsána v oddíle 1.5 této Studie.

1.2.2 Nařízení SGEI *de minimis*

Nařízení SGEI *de minimis*, které nabylo platnosti 28. dubna 2012 (s účinností do 31. prosince 2018), v zásadě sleduje logiku Nařízení *de minimis*, tj. stanovuje podmínky pro existenci veřejné podpory malého

¹¹ Viz str. 3 Sdělení Komise k modernizaci veřejné podpory EU.

¹² Viz vyjádření Komise na straně 5 Sdělení Komise k modernizaci veřejné podpory EU: „Úsilí o efektivnější vynakládání veřejných výdajů by nemělo vyústit v detailní kontrolu veškerých veřejných výdajů. Jeho výsledkem by naopak mělo být stanovení priorit a přísnější kontrola státní podpory, která má významný dopad na jednotný trh, například podpory rozsáhlé a potenciálně škodlivé, včetně podpory fiskální. Součástí by mělo být zjednodušený rozbor s případně místního charakteru, které nemají významný vliv na obchod. Za tímto účelem by se nabízelo vymezit úpravy příslušných pravidel a modernizovat postupy, v nichž se kontrola státní podpory odvíjí, s tím, že více odpovědnosti při koncepci a realizaci podporných opatření by měly nést členské státy.“

¹³ Viz vyjádření Komise na straně 8 Sdělení Komise k modernizaci veřejné podpory EU, které vyjadřuje očekávaný postup Komise ve věci kontroly ze strany členských států: „Bude-li z oznamovací povinnosti vyjato více opatření, budou muset členské státy zajistit, aby opatření *de minimis* a režimy a případy podléhající blokovým výjimkám splňovaly pravidla státní podpory ex ante. Součástí se budou muset dále sledovat koordinovat s Komisí, jež bude nadále tato opatření podrobovat kontrole ex post. Komise bude od členských států očekávat lepší spolupráci, pokud jde o kvalitu předkládaných informací včetně dodržování příslušných lhůt a o přípravu oznámení. Bude očekávat i efektivní fungování vnitrostátních systémů (včetně prosazování práva v soukromoprávním řízení), jež by měly zajišťovat, aby opatření státní podpory, která nebude nutno předem oznamovat, splňovala požadavky práva Unie. Díky omezené oznamovací povinnosti však může administrativní zátěž klesnout jen tehdy, pokud jde-li ruku v ruce s větší úsilím a konkrétními výsledky na straně vnitrostátních orgánů při dosahování souladu s unijními pravidly. Bude proto nutno zintenzivnit kontroly ex post, jež bude provádět Komise – mj. proto, že podle současných poznatků, jež přinesl monitoring opatření, která podléhají blokovým výjimkám a která realizují členské státy, jsou tato opatření nezávadná v rozporu s pravidly státní podpory. Popsaným způsobem však bude možno zabezpečit účinné prosazování těchto pravidel.“

POSOUZENÍ DOPADŮ NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v České republice

rozsahu, tedy veřejné podpory, která s ohledem na svoji výši je prohlášena Komisí jako spadající mimo rámec práva EU. Zásadní rozdíl oproti Nařízení *de minimis* je skutečnost, že určuje:

- vyšší prahovou hodnotu veřejné podpory malého rozsahu (*de minimis*) udělené jednomu podniku poskytujícímu služby obecného hospodářského zájmu, která nesmí v žádném tříletém účetním období přesáhnout částku 500 000 EUR (čl. 2 odst. 2);
- podrobnější pravidla pro určení výpočtu tzv. hrubého grantového ekvivalentu, který je rozhodný pro limitní hodnotu veřejné podpory malého rozsahu a podmínku transparentnosti podpory, kterou lze obecně vyjádřit jako podporu, pro niž lze předešlý výpočet hrubý grantový ekvivalent bez potřeby provádět hodnocení rizik (čl. 2.4);
- podrobnější povinnosti ke sledování udělování veřejných podpor malého rozsahu na SGEI ze strany členských států (čl. 3);
- režim přechodných ustanovení pro dříve udělené veřejné podpory, které splňují požadavky Nařízení SGEI *de minimis* 2011 (čl. 4).

V podrobnostech je Nařízení SGEI *de minimis* rozebráno ve zvláštní části této Studie (v oddíle 2.2).

1.2.3 Rozhodnutí SGEI (2011)

Rozhodnutí SGEI (2011), které vstoupilo v platnost 31. ledna 2012, po stránce obsahuje:

- vymezení působnosti, tj. prahové hodnoty a typologii služeb, která jsou, při splnění podmínek v Rozhodnutí SGEI, služitelná s vnitřním trhem a tedy i Komisí vyatá z oznamovací povinnosti stanovené v čl. 108 odst. 3 SFEU (čl. 2), a to bez ohledu na výši prahové hodnoty;
- podmínku, že služitelnost s vnitřním trhem musí být dána nejen splněním podmínek dle Rozhodnutí SGEI (2011), ale také naplněním požadavků plynoucích ze SFEU nebo odvůtvových právních předpisů EU (čl. 3);
- požadavky na formu a obsah aktů, kterými se pověruje poskytovatel plněním přislíbených SGEI (tzv. pověruvací akty) (čl. 4);
- parametry vyrovnávací platby na SGEI a způsob výpočtu nadměrných vyrovnávacích plateb (čl. 5);
- povinnosti kontroly nadměrného vyrovnání na SGEI ze strany členských států (čl. 6);
- požadavky na zveřejnění (na internetu i jiným vhodným způsobem) základních informací o vyrovnávacích platbách nad 15 milionů EUR udělené podniku, který vykonává činnosti mimo rozsah služby obecného hospodářského zájmu (čl. 7);
- minimální časové požadavky na dostupnost (archivaci) údajů nezbytných k určení toho, zda je poskytnutá vyrovnávací platba služitelná s Rozhodnutím SGEI (2011) (čl. 8);
- etnost a obsah zpráv členských států ve vztahu k plnění Rozhodnutí SGEI (2011) (čl. 9);
- režim přechodných ustanovení pro již poskytnuté individuální veřejné podpory a programy (režimy) podpor (čl. 10).

Bližší popis jednotlivých součástí Rozhodnutí SGEI (2011) je obsažen ve zvláštní části této Studie (v oddíle 2.3).

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v České republice

1.2.4 Rámec SGEI (2011)

Rámec SGEI (2011), který vstoupil v platnost stejně jako Rozhodnutí SGEI (2011) 31. ledna 2012, po vnitřní stránce obsahuje:

- vymezení úseku a rozsahu právní úpravy tohoto právního předpisu, v etn vztah k ostatním částem práva EU (I. 1);
- podmínky služitelnosti vyrovnávací platby za závazek veřejné služby, která představuje veřejnou podporu, v etn vymezení povahy skutečné SGEI (I. 2.1), požadavek na povolení akty (I. 2.3), dobu trvání povolení (I. 2.4), vztah ke Směrnicí o přehlednosti finančních vztahů (I. 2.5), pravidel m veřejných zakázek a koncesních smluv (I. 2.6), vyloučení diskriminace (I. 2.7), pravidel pro určení přípustné výše vyrovnávací platby, v etn požadavek na pobídky ke zvyšování efektivity (I. 2.8), dodatečné požadavky, které si vyhradila stanovit Komise (I. 2.9), transparentnost udělení takových podpor (I. 2.10) a vztahu k Rozhodnutí SGEI (2011) (I. 2.11);
- požadavky na členské státy ve vztahu k podávání zpráv o dodržování Rámce SGEI (2011) (I. 3);
- další podmínky a povinnosti připojené Komisi k tomuto právnímu předpisu (I. 4);
- časovou působnost tohoto Rámce SGEI (2011) (I. 5);
- podmínky tzv. vhodných opatření ze strany členských států k zajištění služitelnosti programů (režimů) podpor s Rámcem SGEI (2011) (I. 6).

Podrobnější výklad obsahu Rámce SGEI (2011) je obsažen ve zvláštní části této Studie (v oddíle 2.4).

1.3 Služby obecného hospodářského zájmu a sociální služby

Studie (2011) obsahovala závěr, že minimální služby sociální péče a služby tlumočnické dle Zákona o sociálních službách vykazují ve větší či menší míře znaky SGEI, přičemž nejvyšší intenzitu tržních prvků vykazují služby „domov pro seniory“. Tento klíčový závěr Studie (2011) vycházel z organizace sociálních služeb a způsob jejich financování v České republice tak, jak byly po jednotlivých službách detailně analyzovány zejména v přílohách ke Studii (2011). Zavedení příspěvků na péči a v nichž případech poměrně značné hrazení nákladů za poskytování některých sociálních služeb ze strany příjemců těchto služeb vedlo k závěru, že tyto služby jsou v zásadě hospodářské povahy, jsou tedy poskytovány na trhu, a v důsledku toho musí být u veřejných podpor poskytnutých na zajištění těchto služeb postupováno v souladu s právem EU v oblasti veřejné podpory. Při formulování tohoto závěru se vycházelo z výkladu podaného metodickými dokumenty Komise, zejména ze Sdělení Komise o sociálních SGEI a Příručky o SGEI.

Nové předpisy EU v oblasti veřejné podpory na SGEI se otázkou sociálních služeb zabývají s tím, že vycházejí z dřívějšího výkladu pravidel daných zejména judikaturou ESD a SPI. V tomto směru tedy není žádného rozporu s východiskem pro analýzu použitými ve Studii (2011). Rozhodnutí SGEI (2011) pak výslovně v ustanovení I. 2 odst. 1, písm. c) označuje služby, „jimiž se uspokojují sociální potřeby, například zdravotní a dlouhodobá péče, péče o děti, přístup na trh práce a opatření zařazení do trhu práce, sociální bydlení a péče a sociální začleňování zranitelných skupin“ za skupinu služeb, u nichž lze připsat další podmínky uvedené v Rozhodnutí SGEI (2011), použít bez ohledu na výši podpory možnosti nenotifikovat veřejnou podporu Komisi. Jinými slovy, pokud veřejná podpora na tyto služby

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v České republice

splňuje požadavky Rozhodnutí SGEI (2011), není nutné programy (režimy) ani individuální podpory předem oznamovat Komisi. Tato skutečnost potvrzuje zvláštní postavení sociálních služeb mezi ostatními SGEI danou sociální potřebou, kterou mají tyto služby uspokojovat, i to, že mohou využívat oproti „běžným službám“ benevolentnějšího režimu veřejné podpory. Komise k tomu v bodu 11 Preambule konstatovala následující: „Nemocnice a podniky poskytující sociální služby, které jsou pověřeny úkoly obecného hospodářského zájmu, mají specifickou povahu, kterou je třeba zohlednit. Zejména je třeba brát v úvahu skutečnost, že za současných hospodářských podmínek a za současného stavu rozvoje vnitřního trhu mohou sociální služby potřebovat k pokrytí nákladů na veřejnou službu částku, která je vyšší než strop stanovený v tomto rozhodnutí. Vyšší částka vyrovnávací platby pro sociální služby tudíž s sebou nutně přináší větší riziko narušení hospodářské soutěže. Proto by podniky pověřené poskytováním sociálních služeb, včetně poskytování sociálního bydlení pro znevýhodněné osoby nebo poskytnutí sociálních výhod některým skupinám, kteří nejsou z důvodů omezené solventnosti schopni získat bydlení za tržních podmínek, měly být rovněž osvobozeny od oznamovací povinnosti stanovené tímto rozhodnutím, i když vyrovnávací platba, kterou obdrží, nepřesahuje obecný limit pro vyrovnávací platby stanovený tímto rozhodnutím. Totéž by mělo platit pro nemocnice poskytující zdravotní péči, v poskytnutých případech včetně pohotovostních služeb a doplňkových služeb, které přímo souvisejí s jejich hlavními činnostmi, zejména v oblasti výzkumu. Sociálními službami, na které se vztahuje výňatek z oznamovací povinnosti, by měly být jasně vymezené služby, pokrývající sociální potřeby v oblasti zdravotní a dlouhodobé péče, péče o děti, poskytnutí na trh práce a poskytnutí zařazení do trhu práce, sociálního bydlení a péče o zranitelné skupiny a jejich sociálního začleňování.“

Jestliže tedy v době zpracování Studie (2011) mohly být některé pochybnosti o režimu, kterých sociálních služeb jako služeb hospodářské povahy, je zřejmé, že nyní je situace v kontextu organizace a financování sociálních služeb v České republice jednoznačnější a Komise výslovně považuje „služby, jimiž se uspokojují sociální potřeby“¹⁴ za a priori spadající pod regulaci veřejné podpory dle práva EU. Důsledky této skutečnosti vedou k aktualizaci závěrů Studie (2011) uvedených v oddíle 3.2 této Studie.

1.4 Veřejná podpora na SGEI v režimu práva EU

1.4.1 Prahové hodnoty veřejné podpory EU dle Nařízení *de minimis* a Nařízení SGEI *de minimis*

Prahové hodnoty stanovené v Nařízení SGEI *de minimis* se velmi odlišují od prahových hodnot specifikovaných v Nařízení *de minimis*. Nařízení *de minimis* (čl. 2 odst. 2) stanoví, že celková výše podpory *de minimis* (malého rozsahu) poskytnutá jednomu podniku nesmí v kterémkoli třiletém období přesáhnout částku 200 000 EUR. Celková částka podpory *de minimis* udělená každému jednotlivému podniku jinému v odvětví silniční dopravy nesmí přesáhnout 100.000 EUR v kterémkoliv období tří fiskálních let. Oproti tomu Nařízení SGEI *de minimis* stanoví vyšší prahovou hodnotu veřejné podpory malého rozsahu (*de minimis*) udělené jednomu podniku poskytujícímu služby obecného hospodářského zájmu, která nesmí

¹⁴ Oblasti sociálních služeb jsou v Rozhodnutí SGEI (2011) uvedeny pouze s kladným výhledem, viz díkce „například zdravotní a dlouhodobá péče, péče o děti, poskytnutí na trh práce a poskytnutí zařazení do trhu práce, sociálního bydlení a péče a sociální začleňování zranitelných skupin“. Je tedy možné vykládat za základní charakteristiku plnění těchto služeb plnění sociální potřeby, což lze konstatovat u všech sociálních služeb dle Zákona o sociálních službách.

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti ve ejné podpory službám obecného hospodá ského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v eské republice

v žádném t íletém ú etním období p esáhnout ástku 500.000 EUR. Tato prahová hodnota nemá žádných výjimek.

Oproti Na ízení *de minimis* obsahující maximální výši zaru ené ásti p j ky ve výši 1.500.000 EUR, zavádí Na ízení SGEI *de minimis* zvýšený strop na záruky ve výši 3.750.000 EUR.

1.4.2 Kumulace podpor

Ustanovení l. 2 odst. 7 Na ízení SGEI *de minimis* stanoví, že je možné transparentní podporu *de minimis* vztahující se ke SGEI kumulovat s podporou *de minimis* podle jiných na ízení až do stropu 500.000 EUR. Je tedy možné si p edstavit situaci, kdy dojde ke kumulaci podpory na SGEI nap . ve výši 100 000 EUR v režimu Na ízení *de minimis* a 300.000 EUR v režimu Na ízení SGEI *de minimis*. Taková podpora je p ípustná a m že využít výjime ného režimu dle tohoto na ízení.

Na ízení SGEI *de minimis* (l. 2 odst. 8) obsahuje výslovný zákaz pro kumulaci podpory s vyrovnávací platbou za tutéž službu SGEI. Toto pravidlo vyjad uje nejvýrazn jší zm nu pravidel oproti ustanovením Na ízení *de minimis*. Motivaci Komise k zavedení tohoto pravidla dob e dokumentuje bod 15 Preambule k tomuto na ízení: „*Aby se toto na ízení nepoužívalo k obcházení podmínek stanovených v rozsudku ve v ci Altmark a aby podpora de minimis poskytnutá v rámci tohoto na ízení neovliv ovala obchod z d vod kumulace s jinými vyrovnávacími platbami za tu samou službu obecného hospodá ského zájmu, nem la by být podpora de minimis v rámci tohoto na ízení kumulována s žádnou další vyrovnávací platbou za stejnou službu bez ohledu na to, zda p edstavuje, nebo nep edstavuje státní podporu ve smyslu rozhodnutí ve v ci Altmark i slu ítelnou státní podporu podle rozhodnutí 2012/21/EU nebo podle sd lení Komise – Rámec Evropské unie pro státní podporu ve form vyrovnávací platby za závazek ve ejné služby (2011). Toto na ízení by se tedy nem lo vztahovat na vyrovnávací platby obdržené za poskytování služby obecného hospodá ského zájmu, za které se již vyplácí jiná vyrovnávací platba, s výjimkou p ípad , kdy tato jiná vyrovnávací platba p edstavuje podporu de minimis podle jiných na ízení o podpo e de minimis a kdy jsou spln na pravidla kumulace stanovená tímto na ízením.*“

Jinými slovy, není možné dostat od jednoho subjektu na stejnou SGEI podporu v režimu *de minimis* a od druhého subjektu podporu v režimu Rozhodnutí SGEI (2011), p ípadn se odvolávat na spln ní Rozsudku Altmark. Pro vyrovnávací platby na stejnou SGEI je tedy možné p í kumulaci použít pouze jeden režim ve ejné podpory pro SGEI, a to vždy ten s vyšším stupn m požadavk . Tato skute nost má, jak je ukázáno v oddíle 2.1 této Studie, významné d sledky, zejména v p ípad vícezdrojového dofinancování sociálních SGEI.

1.4.3 Centrální registr podpor malého rozsahu

K 1. lednu 2010 byl v eské republice vytvo en centrální systém pro evidenci podpor malého rozsahu (*de minimis*) poskytnutých na základ p ímo použitelných p edpis EU (dále jen „centrální registr), tj.

- Na ízení *de minimis*,
- na ízení Komise (ES) . 875/2007 ze dne 24. ervence 2007 o použití lánk 87 a 88 Smlouvy o ES na podporu *de minimis* v odv tví rybolovu a o zm n na ízení (ES) . 1860/2004,

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti ve ejné podpory službám obecného hospodá ského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v eské republice

- na ízení Komise (ES) . 1535/2007 ze dne 20. prosince 2007 o použití lánk 87 a 88 Smlouvy o ES na podporu *de minimis* v produk ním odv tví zem d lských produkt a
- nov také Na ízení SGEI *de minimis*.

Obsah a rozsah údaj , které jsou poskytovatelé podpory malého rozsahu povinni zaznamenat do centrálního registru podpor malého rozsahu a postup p i jejich zaznamenávání je upraven Vyhláškou o centrálním registru. Tato vyhláška nabyla ú innosti dne 1. ledna 2010.

Dle ustanovení § 3 Vyhlášky o centrálním registru poskytovatel podpory malého rozsahu zaznamenává do centrálního registru:

- a) identifikaci p íjemce podpory malého rozsahu,
- b) vymezení ú etního období používaného p íjemcem,
- c) výši p íjemci poskytnuté podpory malého rozsahu ur enou v K nebo EUR zaokrouhlenou matematicky na dv desetinná místa,
- d) identifikaci oblasti poskytnuté podpory malého rozsahu,
- e) datum poskytnutí podpory malého rozsahu,
- f) identifikaci právního aktu poskytnutí podpory malého rozsahu p íjemci ur ující den poskytnutí podpory,
- g) identifikaci poskytovatele podpory malého rozsahu,
- h) formu poskytnuté podpory malého rozsahu,
- i) ú el poskytnuté podpory malého rozsahu.

Vzhledem k tomu, že Na ízení SGEI *de minimis* nabylo platnost 28. dubna 2012, lze dovozovat, že do centrálního registru dosud nebyly systematicky zaznamenávány podpory malého rozsahu vztahující se ke službám SGEI a poskytnuté v období 3 let p edcházejících dubnu 2012.

Z údaj podpor malého rozsahu zapsaných v centrálním registru je dále z ejmé, že poskytovatelé podpor na SGEI si z ejm nejsou p íliš v domi možnosti využít tohoto benevolentn jšího režimu dle Na ízení SGEI *de minimis*, nebo od dubna 2012 do íjna 2012 byly v centrálním registru podpor malého rozsahu zaznamenány tyto podpory v objemu pouhých 1.764.813,- K , což zjevn neodpovídá odhadovanému podílu objemu SGEI v rámci národního hospodá ství R,¹⁵ ani objemu 6.374.945.103,73 K podpor malého rozsahu zapsaných ve stejném období v režimu Na ízení *de minimis*, viz <http://eagri.cz/public/app/RDM/Portal>.

V sou asné dob tedy centrální registr neobsahuje úpln všechny údaje ve vztahu k malé podpo e na SGEI nutné pro posouzení toho, zdali je ve ejná podpora na SGEI poskytována v souladu s pravidly EU.

¹⁵ Dle údaj Komise íní podíl SGEI na HDP EU cca 26%. Lze o ekávat, že obdobný podíl mají tyto podpory i v eské republice.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

POSOUZENÍ DOPADŮ NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v České republice

1.4.4 Transparentnost podpor na SGEI

Požadavky na transparentnost veřejných podpor na SGEI jsou stanoveny v předpisech upravujících poskytování veřejných podpor na SGEI na několika úrovních. Ze strany poskytovatelů a příjemců veřejné podpory musí být především postupováno v souladu se Směrnicí o přehlednosti finančních vztahů, která je v České republice provedena Zákonem o přehlednosti finančních vztahů ve veřejné podpoře. V tomto ohledu žádná změna v důsledku nových pravidel nenastala.

Co se týče Nařízení SGEI *de minimis*, pak dle ustanovení čl. 2 odst. 4 tohoto nařízení platí, že režim tohoto nařízení lze použít, stejně jako v případě Nařízení *de minimis*, pouze na transparentní podporu, tj. podporu, v jejímž případě lze přesně vypočítat hrubý ekvivalent grantu u podpory *ex ante*, a to bez nutnosti provádět hodnocení rizik, a dále obsahuje i výčet příkladů transparentní podpory, za kterou se považuje podpora:

- ve formě příspěvků, byl-li hrubý grantový ekvivalent vypočten na základě referenční sazby platné v době poskytnutí grantu;
- ve formě kapitálových injekcí, kdy celková částka injekce z veřejných prostředků nepřesáhne strop 500.000 EUR;
- ve formě opatření týkajících se rizikového kapitálu, kdy je v rámci daného režimu rizikového kapitálu poskytován kapitál každému z cílových podniků pouze do stropu 500.000 EUR;
- poskytnutá v rámci určitého režimu záruk podnikům, které nejsou podniky v obtížích, jestliže zaručená část příspěvků poskytnuté podle tohoto režimu nepřesáhne 3.750.000 EUR na jeden podnik. Záruka nesmí přesáhnout 80 % příspěvků;
- ve formě záruky, u kterých před jejich prováděním byla metodika výpočtu hrubého grantového ekvivalentu záruk oznámena Komisi a schválena podle jiného nařízení přijatého Komisí v oblasti státní podpory a schválená metodika výslovně určí daný druh záruk a příslušných transakcí v kontextu používání tohoto nařízení.

Požadavek transparentnosti je obsažen i v Rozhodnutí SGEI (2011), konkrétně v ustanovení čl. 7, který stanoví, že v případě vyrovnávací platby nad 15 milionů EUR udělené podnikovi, který vykonává činnosti mimo rozsah služby obecného hospodářského zájmu, zveřejní daný vládní stát na internetu nebo jiným vhodným způsobem povolený akt nebo shrnutí, které zahrnuje:

- specifikaci náplně a trvání závazků veřejné služby;
- uvedení informace, o který podnik, případně o které území, se jedná;
- povahu jakýchkoli výhradních nebo zvláštních práv udělených podnikovi orgánem poskytujícím podporu;
- popis kompenzačního mechanismu a parametrů pro výpočet, kontrolu a přezkoumání vyrovnávací platby;
- opatření k zamezení a vrácení jakékoli nadměrné vyrovnávací platby a
- odkaz na toto Rozhodnutí SGEI (2011).

Hodnota 15 milionů EUR není v tomto ustanovení vyjádřena na roční základ. Záleží tedy na délce povoleného aktu, například na délce nájemní smlouvy, k jakému období se bude vztahovat. V případě

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti ve ejné podpory službám obecného hospodá ského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v eské republice

rozsáhlých za ízení pro poskytování ve ejných služeb není tedy vylou eno, že spojení vyrovnávací platby
ve form symbolického nájemného s provozní dotací m že p esáhnout ástky 1,5 mil. EUR ro n .

V Rámci SGEI (2011) jsou požadavky na transparentnost nejrozsáhlejší. Ustanovení odstavce 60 Rámce
SGEI (2011) ukládá, že lenské státy musí zve ejnit na internetu nebo jiným vhodným zp sobem u všech
podpor, na které se vztahuje režim dle tohoto p edpisu:

- výsledky ve ejné konzultace nebo jiných zp sob komunikace, dokládajících, že ádn zvážily pot eby
ve ejné služby ve ejnou konzultací nebo jiným zp sobem;
- nápl a délku trvání závazk ve ejné služby;
- o který podnik a p ípadn o které území se jedná;
- ástku podpory ud lenou danému podniku za rok.

Transparentnost dodržování pravidel v oblasti poskytování ve ejných podpor na SGEI se dále projevuje
v požadavcích Komise na výkaznictví, které jsou uloženy lenským stát v podob p edkládání
pravidelných zpráv v této oblasti¹⁶.

1.4.5 Podpora na infrastrukturu nutnou k poskytování SGEI

lenské státy EU obecn po dlouhou dobu považovaly financování infrastrukturních projekt za oblast,
která nepodléhá pravidl m ve ejné podpory s od vodn ním, že výstavba i provoz infrastrukturních projekt
jsou vykonávány ve ve ejném zájmu. Prosadil se výklad, že pokud je navíc p ístup k realizaci
infrastrukturních projekt otev ený a nediskrimina ní, subjekt oprávn ný takový projekt realizovat neobdrží
žádnou specifickou výhodu; není zde tedy d vod ve ejnou podporu notifikovat.

Také p ístup Komise nebyl v t chto otázkách jednozna ný. Výstavba p ístav , letiš , jakož i multifunk ní
arény a sportovní stadiony byly považovány za oblast, která spadala mimo režim ve ejné podpory, pokud
byly využívány uživateli pro aktivity na nediskrimina ním základ ¹⁷.

Skute nost, že provoz infrastruktury m že p edstavovat ekonomickou aktivitu, a to zejména v p ípad
letiš (viz Rozsudek Aéroports de Paris), a tedy, že se m že jednat o SGEI podléhající pravidl m ve ejné
podpory, však byla však opakovan potvrzena rozhodovací praxí ESD¹⁸.

V rozsudku ESD Leipzig Halle byly tyto záv ry z p edchozí judikatury ESD a SPI dále rozvinuty a
stanoveny následující principy pro poskytování investí ních podpor na infrastrukturu používanou následn
pro poskytování SGEI:

- pokud je infrastruktura využívána k ekonomickým ú el m, také její výstavba p edstavuje ekonomickou
(hospodá skou) aktivitu a projekt musí být posouzen z pohledu pravidel ve ejné podpory;
- hospodá ský charakter využití infrastruktury ur uje hospodá ský charakter výstavby infrastruktury;

¹⁶ Více, viz oddíl 1.9 níže.

¹⁷ Viz odst. (6) dokumentu Note to DG Regio, Application of State aid rules to infrastructure investment projects z b ezna 2011, viz
http://www.esfondi.lv/upload/00-vadlinijas/Note_on_State_aid_for_infrastructure_projects.pdf.

¹⁸ Viz Rozsudek Aéroports de Paris a p ípad T-196/04 *Ryanair v Komise* [2008], ECR II-3643.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v České republice

- činnost nemusí být zisková, aby byla posouzena jako hospodářská činnost.

Lze tedy shrnout, že po vydání Rozsudku Leipzig Halle nemůže být dále zpochybováno, že financování jakéhokoli druhu infrastruktury - s výjimkou bezpečnostní nebo vojenské infrastruktury apod., tj. infrastruktury, která má být následně využita pro poskytování služeb obecného zájmu nekomerční povahy - která je dále využívána k ekonomickým účelům, včetně SGEI, podléhá pravidlům veřejné podpory. Uvedená skutečnost tedy znamená, že pouze financování infrastruktury, která není dále komerčně využívána a je postavena ve veřejném zájmu, nepodléhá pravidlům veřejné podpory.

1.5 Veřejná podpora na SGEI a zadávání veřejných zakázek

1.5.1 Nová pravidla SGEI a stávající zadávací pravidla

Nová pravidla pro SGEI vyžadují zadávání veřejných zakázek větší pozornost, než tomu bylo v předpisích obsažených v Altmarském balíčku. Ustanovení odstavce 5 Sdělení SGEI (2011) výslovně zdrazňuje, že pravidla pro SGEI nikterak neovlivňují povinnost dodržet pravidla pro zadávání veřejných zakázek¹⁹. Je proto, jako jedna z podmínek pro slučitelnost poskytované podpory s pravidly veřejné podpory²⁰, vyžadováno dodržení evropských zadávacích směrnic, a pokud se na danou zakázku nevztahují či vztahují jen částečně (což je mj. případ sociálních služeb), dodržení zásady transparentnosti, nediskriminace a rovného zacházení.

Kromě obecné povinnosti dodržet pravidla pro zadávání veřejných zakázek má však jejich správná aplikace dopad na posouzení slučitelnosti poskytované podpory, jak vyplývá ze čtvrtého kritéria Rozsudku Altmark (jako jedna ze dvou alternativ); aplikace zadávacích pravidel se tak stává prvkem součástí pravidel určujících slučitelnost veřejné podpory. Naplnění této alternativy je podrobně popsáno v odst. 62 až 68 Sdělení SGEI (2011). Postup v souladu s evropskými zadávacími směrnicemi, zejména otevřený, transparentní a nediskriminační postup zadávání veřejných zakázek, na které se směrnice nevztahují, je považován za nejjednodušší způsob zajištění, a to ve srovnání s druhou variantou spočívající v analýze nákladů, které by dosáhl průměrný, správně řízený podnik vybavený nezbytnými prostředky. Tento přístup vyplývá přímo z textu Rozsudku Altmark. Novinkou ve Sdělení SGEI (2011) je však podrobněji rozepsaný postoj Komise týkající se použití jednotlivých druhů zadávacích řízení při naplnění „otevřené části“ čtvrté podmínky Rozsudku Altmark:

- **Otevřené řízení**, které je ve Sdělení SGEI (2011) označováno jako „otevřený postup“, je Sdělením považováno, při dodržení všem požadovaných pravidel, za jediný obecně přijatelný způsob zadávání. Tento druh zadávacího řízení je upraven v § 27 Zákona o veřejných zakázkách a lze ho skutečně označit za nejtransparentnější druh zadávacího řízení, nebo se jedná o řízení, jehož oznámení je uveřejněno ve Věstníku veřejných zakázek/Úředním věstníku EU a ve kterém mohou všichni zainteresovaní dodavatelé bez dalšího podat nabídku.
- **Užší řízení**, které je ve Sdělení SGEI (2011) označováno jako „omezený postup“, může být také aplikováno ke splnění „otevřené části“ čtvrté podmínky Rozsudku Altmark, pokud ovšem není

¹⁹ Obdobně odstavce 29 preambule Rozhodnutí SGEI (2011) a odst. 10, písm. (b) Rámce SGEI (2011).

²⁰ Srov. odst. 19 Rámce SGEI (2011): „Podpora, která neodpovídá těmto pravidlům a požadavkům, se považuje za podporu, která by narušila obchodní podmínky, která by byla v rozporu se zájmy Unie ve smyslu čl. 106 odst. 2 Smlouvy.“

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti ve ejné podpory službám obecného hospodá ského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v eské republice

zainteresovaným subjekt m zabrán no v jejich ú asti v zadávacím ízení bez uvedení pádného d vodou. Tento druh zadávacího ízení je upraven v § 28 Zákona o ve ejných zakázkách. Užší ízení umož ůjí zadávací sm rnice i Zákona o ve ejných zakázkách využívat bez spln ní dalších podmínek. Jeho podstatou je rozd lení ízení na fázi prokazování kvalifikace a fázi podání nabídek, p i emž po et zájemc , kte í prokázali spln ní kvalifikace, m že být p ed u in ním výzvy k podání nabídek omezen. Z tohoto d vodou Sd lení SGEI (2011) p istupuje k jeho použití rezervovan . Užší ízení by tak bylo p ípuštné pouze, pokud by bylo jednak ádn zd vodn no jeho použití místo ízení otev eného,²¹ jednak tehdy, pokud budou použita vhodn zvolená kritéria pro omezení (v zásad je dle Evropského práva p ípuštné omezení pouze podle míry spln ní kvalifikace, nikoliv nap íklad náhodný výb r losem). Vzhledem k tomu, že poslední novelou Zákona o ve ejných zakázkách byla možnost omezovat po et zájemc pro ve ejné zadavatele zcela vylou ena, lze mít za to, že v R je použití užšího ízení, jako jakéhosi dvoufázového „otev eného ízení“, možné.

- **Sout žní dialog²² a jednací ízení s uve ejn ním**, které je ve Sd lení SGEI (2011) ozna ováno jako „*vyjednávací ízení po zve ejn ní oznámení o zakázce*“²³, poskytují zadavateli široké diskre ní pravomoci, a proto Komise zastává názor, že mohou být použita k napln ní tvrté podmínky Rozsudku Altmark jen výjime n . Tento záv r vyplývá z pom rn vágní úpravy obou t chto ízení v evropských zadávacích sm rnicích. V R je jejich úprava v Zákona o ve ejných zakázkách podstatn podrobn jší a p íblízuje je tak otev enému ízení, zejména poté, co i v t chto ízeních již po novele nesmí ve ejných zadavatel omezovat po et zájemc , které vyzve k dialogu, resp. podání nabídky (nap . jednací ízení se svojí mírou regulace podobá užšímu ízení bez omezování zájemc , pouze s následným jednáním o nabídkách, jehož pr b h je však také podrobn regulován). Lze mít proto za to, že v R je lze využít k zajišt ní spln ní tvrté podmínky Rozsudku Altmark v podstatn v tším rozsahu.
- **Jednací ízení bez uve ejn ní**, které je ve Sd lení SGEI (2011) ozna ováno jako „*vyjednávací ízení bez zve ejn ní oznámení o zakázce*“²⁴, p edstavuje v podstat p ímé zadání ve ejné zakázky bez sout že. Komise nepovažuje ve Sd lení (SGEI) 2011 za možné, aby takový postup vedl k výb ru uchaze e schopného poskytovat SGEI za nejmenší náklady. S tímto názorem lze i v podmínkách R souhlasit.
- **Zjednodušené podlimitní ízení²⁵** p edstavuje specifický národní druh zadávacího ízení využitelný jen pro podlimitní ve ejné zakázky; Sd lení SGEI (2011) se o n m proto nem že zmi ovat. Vzhledem k tomu, že v tomto ízení je vyzýváno min. 5 zájemc nap ímo a další mohou podat nabídku na základ uve ejn ní výzvy na tzv. profilu zadavatele (internetové stránce zadavatele)²⁶, tj. bez uve ejn ní v centrálním V stníku ve ejných zakázek, lze p edpokládat, že konkurence v p ípad jeho použití

²¹ V literatu e se uvádí zejména p ípady, kdy zpracování nabídky p edstavuje náro ný proces a zároveň je podání kvalitních nabídek klí ové pro dosažení úsp chu zadávacího ízení. V takových p ípadech je totiž ú elné omezit konkurenci a tím zvýšit šanci uchaze na úsp ch, jinak hrozí, že uchaze i nebudou na nabídky ochotni vynaložit pot ebné personální, asové a další náklady. V ur ité mí e se p ípouští i zájem na snížení po tu nabídek, pokud se o ekává jejich p íliš velký po et, jehož posouzení a vyhodnocení by s sebou neslo nep ím ené náklady.

²² Viz § 24 a 35 až 37 Zákona o ve ejných zakázkách. M že být využito jen v p ípad ve ejné zakázky s tzv. zvlášt složitým p edm tem pln ní.

²³ Viz § 22 a 29 až 33 Zákona o ve ejných zakázkách. Obecn se jedná pro ve ejného zadavatele o málo využitelný druh zadávacího ízení, pro zadání sociálních služeb je však dle § 22 odst. 5 použitelné bez dalšího.

²⁴ Viz § 23 a 34 Zákona o ve ejných zakázkách.

²⁵ Viz § 25 a 38 Zákona o ve ejných zakázkách.

²⁶ Srov. § 17 písm. x) Zákona o ve ejných zakázkách a vyhlášku MMR . 133/2012 Sb., o uve ej ování vyhlášení pro ú ely zákona o ve ejných zakázkách a náležitostech profilu zadavatele.

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v České republice

nemusí být tak vysoká, jako v případě použití otevřeného řízení²⁷. Proto lze doporučit se tomuto druhu řízení raději vyhnout a upřednostnit řízení otevřené.

Sdělení SGEI (2011) se dále zabývá otázkou použití vhodných hodnotících kritérií. V tomto směru použití základního hodnotícího kritéria „nejnižší nabídková cena“ jednoznačně splňuje tvrdou podmínku Rozsudku Altmark. Přípustné je ovšem i základní hodnotící kritérium ekonomicky nejvýhodnější nabídky za předpokladu, že zvolená dílčí hodnotící kritéria²⁸, včetně kritérií v oblasti životního prostředí a sociálních kritérií, jsou úzce spjata s podmínkami poskytované služby a pokud umožní, aby ekonomicky nejvýhodnější nabídka odpovídala tržní hodnotě. Pro minimalizaci rizika nadměrné vyrovnávací platby *ex ante* se doporučuje využít mechanismus zpětného získání (tzv. claw-back mechanism). Zadavateli se rovněž nebrání ve stanovení závazných kvalitativních standardů ani v tom, aby při výběru nejvhodnější nabídky vzal v úvahu kvalitativní aspekty jednotlivých nabídek.

Odstavec 68 Sdělení SGEI (2011) závěrem předstává stanovisko Komise, které se nejvýrazněji odlišuje od dříve zastávaného názoru, že samotné provedení zadávacího řízení je pro vyloučení nedovolené veřejné podpory dostačující. Jedná se o případy, v nichž není zajištěna dostatečně otevřená a skutečná soutěž (například z důvodu zvláštností dané služby, existujících práv duševního vlastnictví nebo nutnosti disponovat určitou infrastrukturou, jejímž majitelem je pouze určitý poskytovatel služby). Podobně je tomu u řízení, v jejichž rámci je předložena pouze jedna nabídka a která nelze tudíž považovat za dostatečně zajištěnou nejmenších nákladů pro zadavatele²⁹.

1.5.2 Nová pravidla SGEI a návrh nových zadávacích pravidel

V oddíle 1.3.2 dílčí analýzy 4 (*Doporučení pro koncepci legislativní změny v oblasti sociálních služeb a způsob jejich financování*) Studie (2011) bylo navrhováno zavedení flexibilnějších pravidel pro zadávání veřejných zakázek a koncesí na zajištění sociálních služeb v návaznosti na flexibilitu, kterou v této oblasti umožňuje evropské právo veřejných zakázek, bylo však zároveň upozorněno na možnost, že nový legislativní balíček pro veřejné zakázky (v té době pouze na úrovni Zelené knihy) může situaci změnit. Dne 21. prosince 2011 pak Komise zveřejnila na svých stránkách návrhy nových směrnic týkajících se veřejného zadávání, a to:

- návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o zadávání veřejných zakázek (veřejnými zadavateli);
- návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o zadávání zakázek subjekty působícími v oblasti vodohospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb (tzv. sektorová směrnice) a
- návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o zadávání koncesí³⁰.

Směrnice pro veřejné zadavatele i sektorová směrnice ruší dosavadní rozdělení veřejných zakázek na služby na tzv. prioritní a neprioritní služby, v důsledku čehož bude mnohem větší počet veřejných

²⁷ Uvedené je podpořeno i skutečností, že v případě zjednodušeného podlimitního řízení není zadavatel, na rozdíl od řízení otevřeného, povinen uveřejnit předložené oznámení zakázky (srov. § 86 Zákona o veřejných zakázkách).

²⁸ Srov. § 78 Zákona o veřejných zakázkách.

²⁹ Tyto případy jsou však v ČR díky nové povinnosti vybírat (až na výjimky) vždy alespoň ze dvou nabídek (§ 84 odst. 1 písm. e) Zákona o veřejných zakázkách) v podstatě vyloučeny.

³⁰ Návrhy jsou k dispozici na internetových stránkách Evropské komise, G Vnitřní trh a služby na adrese: http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/modernising_rules/reform_proposals_en.htm.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti ve ejné podpory službám obecného hospodá ského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v eské republice

služeb spadat pod režim sm rnice (nap . právní služby)³¹. Výjimkou jsou však práv „sociální a jiné zvláštní služby“³², u nichž se má i nadále za to, že plná aplikace sm rnice by nebyla vhodná jednak z dvodu chyb jíciho p eshraní ního zájmu a jednak proto, že jejich poskytování se v jednotlivých lenských státech výrazn liší v d sledku odlišných kulturních tradic. Základní p ístup k zadávání zakázek na tyto služby je popsán v odstavci 11 preambule sm rnice: „*Jiné kategorie služeb mají i nadále ze své podstaty omezený p eshraní ní rozm r, zejména takzvané osobní služby jako n které sociální, zdravotní a vzd lávací služby. Tyto služby jsou poskytovány v rámci ur ítého kontextu, který se v jednotlivých lenských státech kv li r zným kulturním tradicím zásadním zp sobem liší. Proto by m l být vytvo en zvláštní režim pro ve ejné zakázky v této oblasti služeb s vyšší prahovou hodnotou 500 000 EUR. Osobní služby v hodnot nížší, než je tato prahová hodnota, obvykle nebudou zajímavé pro poskytovatele z jiných lenských stát , pokud neexistují konkrétní informace o opaku, nap íklad financování p eshraní ních projekt z prost edk Unie. Zakázky na osobní služby p evyšující tuto prahovou hodnotu by m ly podléhat transparentnosti v rámci celé Unie. S ohledem na význam kulturního kontextu a citlivost t chto služeb by lenské státy m ly získat širokou pravomoc organizovat výb r poskytovatel služeb zp sobem, který považují za nejvhodn jší. Pravidla této sm rnice zohled ují uvedené závazné pravidlo, p í emž ukládají pouze dodržování základních zásad transparentnosti a rovného zacházení a zajiš ují, aby ve ejní zadavatelé mohli používat specifická kritéria kvality pro výb r poskytovatel služeb, jako jsou kritéria stanovená dobrovolným evropským rámcem pro zajiš ování kvality v sociálních službách Výboru pro sociální ochranu Evropské unie. lenské státy a/nebo orgány ve ejné správě mají i nadále možnost poskytovat tyto služby samy nebo uspo ádat sociální služby zp sobem, který nezahrnuje zadávání ve ejných zakázek, nap íklad prost ednictvím financování t chto služeb nebo ud lováním licencí í povolení všem hospodá ským subjekt m, které spl ují podmínky p edem stanovené ve ejným zadavatelem, bez jakýchkoliv omezení í kvót za p edpokladu, že takový systém zajistí dostate né zve ejn ní a že je v souladu se zásadami transparentnosti a nediskriminace.“*

Vlastní pravidla pro zadávání t chto služeb jsou návazn upravena specificky v l. 74 až 76 sm rnice pro ve ejné zadavatele³³. Sm rnice se vztahuje jen na tyto služby s p edpokládanou hodnotou p esahující finan ní limit v hodnot 500 tis. EUR (l. 4 písm. d) sm rnice). Ve ejní zadavatelé budou, stejn jako u jiných ve ejných zakázek, povinni uve ejnit v Ú edním v stníku EU oznámení o zakázce a oznámení o zadání zakázky. Sm rnice však dále nestanoví konkrétní postup pro zadání t chto služeb; sm rnice však vyžaduje, aby na lenské státy zavedly p ím ená pravidla, která zajistí dodržení základních zásad a umožní zadavatel m zohlednit specifickou povahu dot ených služeb. Tato pravidla musí být formulována tak, aby umožnila zohlednit:

- pot ebu zajiš ní kvality, kontinuity, dostupnosti, disponibility a úplnosti t chto služeb;
- specifické pot eby jednotlivých kategorií uživatel a
- zapojení uživatel a možnosti inovací.

³¹ Pouze prioritní služby podléhaly dosud režimu sm rnice, pro neprioritní služby byla v zásad stanovena povinnost dodržení ustanovení o nediskriminá ních technických specifikacích a povinnost zve ejn ní oznámení o zadání ve ejné zakázky v Ú edním v stníku EU.

³² Jejich seznam je uveden v p íloze XVI sm rnice. Jedná se o zdravotní a sociální služby, administrativu vzd lávacích, zdravotnických a kulturních za ízení, povinné sociální zabezpe ení a poskytování dávek, jiné služby pro ve ejnost, sociální služby a služby jednotlivc m, služby poskytované odbory a služby náboženských organizací.

³³ Obdobn v l. 87 až 89 sm rnice sektorové.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti ve ejné podpory službám obecného hospodá ského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v ěské republice

lenské státy mohou také stanovit, že výb r poskytovatele nesmí být proveden jen na základ kritéria nejnižší ceny.

Novinkou je návrh sm rnice o koncesích, které zatím detailn ější úpravu v sekundárním právu Evropské unie nemají. Rovn ě tento návrh pod izuje sociální a další osobní služby (v obdobném rozsahu jako sm rnice o ve ejných zakázkách) specifickému režimu³⁴. Navíc se sm rnice bude vztahovat až na koncese s p edpokládanou hodnotou vyšší než 5 mil. euro³⁵. Vlastní úprava spo ívá jen v povinnosti uve ejn ní p edb žného oznámení, a to co nejd íve po za átku rozpo tového roku, a následn oznámení o zadání koncese v Ú edním v stníku EU. Z odstavce 21 preambule lze vy íst, že i zde se p edpokládá, že lenské státy p ijmou pro koncese na sociální a další specifické služby zvláštní pravidla, která umožní zohlednit specifickou povahu t chto služeb, a to v obdobném rozsahu, jako bylo výše uvedeno u ve ejných zakázek.

Je však nutno p edeslat, že návrh nových zadávacích sm rnic je prozatím p edm tem projednávání v Evropském parlamentu a Rad ě EU, p í emž v pr b hu tohoto procesu m ěže naznat podstatných zm n. V p ípad návrhu sm rnice o koncesích existuje v ěnských státech pom rn zna ná opozice v otázce její pot ebnosti a není vylou ěno, že návrh nebude nakonec p ijat v bec.

1.6 Pověřovací akty

Co se tý e široké škály forem, které mohou pov ovací akty nabýt, je možné odkázat na výklad uvedený v oddíle 2.2.5 díl í analýzy 2 (*Analýza dopadu rozsudk a judikát ESD*) Studie (2011).

Oproti Rozhodnutí SGEI (2005) nastává významná zm na. Stejn ě jako je v úprav ěle Na ízení SGEI *de minimis* a Na ízení *de minimis*, které jsou v tomto sm ru provedeny v ěském právním ádu od 1.8.2012 na základ novelizace Zákona o úprav vztah v oblasti ve ejné podpory EU, a to zákonem . 236/2012 Sb. kterým se m ní zákon . 215/2004 Sb., o úprav n kterých vztah v oblasti ve ejné podpory a o zm n zákona o podpo e výzkumu a vývoje, ve zn ní zákona . 109/2009 Sb., (viz oddíl 1.1.2 Studie), je nutné v pov ovacím úkonu uvést taktéž název p ímo použitelného p edpisu EU, v daném p ípad Rozhodnutí SGEI (2011) tak, aby bylo možné režim podle tohoto rozhodnutí na takovou SGEI použít.

Oproti úprav ěle I. 4 Rozhodnutí SGEI (2005) je tak nutné výslovn ě uvést v pov ovacím aktu „*odkaz na toto rozhodnutí*“. Tento formální požadavek je zcela nový a nemohl být d íve pln n. V tomto smyslu je s ohledem na malé pov domí o této ásti právních pravidel v R velmi pravd podobný (tém ějistý) nesoulad pov ovacích akt na SGEI, v etn sociálních SGEI.

Dále dochází k áste né zm ny dikce požadavk na pov ovací akty. Zatímco d íve sta ilo v pov ovacím aktu vymezit „*povahu závazk ve ejné služby*“ (angl. nature of the public service obligations), nyní je nutné uvést „*nápl závazk ve ejné služby*“ (angl. content of the public service obligations), což s sebou nese v tší nároky na kvantitativní i kvalitativní vymezení SGEI v p íslušném pov ovacím aktu na SGEI.

³⁴ Viz odstavce 21 preambule a l. 17, 26(3) a 27(1) návrhu sm rnice.

³⁵ l. 5 návrhu sm rnice.

POSOUZENÍ DOPADŮ NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v České republice

Důležitou změnou je také to, že Rozhodnutí SGEI (2011) se použije pouze v případě, že doba, na kterou je podnik povinen poskytovat službu obecného hospodářského zájmu, nepřesahuje deset let. Jestliže doba povinnosti nepřesahuje deset let, použije se toto rozhodnutí, pouze pokud se od poskytovatele služby vyžaduje velká investice, kterou je nutno umotivovat delším obdobím v souladu s obecně přijímanými ústavními zásadami. Na první pohled by neměl být problém tento požadavek v současné době v ČR splnit, alespoň ve vztahu k provozním dotacím ze státního rozpočtu, které se poskytují zatím na roční bázi. Je však třeba si uvědomit, že toto ustanovení dopadá i na ty poskytovatele služeb, kteří poskytují sociální SGEI na základě vztahu z izovatele a příspěvkové organizace (interní vztah nebo také in-house vztah); i touto cestou mohou být poskytovány veřejné podpory na SGEI³⁶.

Konečně, v povinnosti musí být nově povinný uvádět také popis „kompenzačního mechanismu“ (angl. compensation mechanism), tj. jakým způsobem (způsob) budou vyrovnávací platby poskytovány. Vyrovnávací platba přitom může být poskytnuta nejen prostřednictvím dotace, ale i například nižším nájemným, hrazením či ústavním hrazením určité kategorie nákladů oproti běžnému standardu rozložení rizik (např. oprav, údržby) atd.

1.7 Vyrovnávací platba

1.7.1 Základní charakteristika nových pravidel

Hlavním cílem právní úpravy veřejné podpory na SGEI je zejména zamezení vzniku tzv. nadměrných vyrovnávacích plateb, tj. zamezení „přeplácení“ poskytovatelů SGEI z veřejných zdrojů. Vedlejším cílem je stanovení podmínek pro vyšší kvalitu a efektivitu poskytovaných SGEI. Rozhodnutí SGEI (2011) se zaměřuje dominantně na splnění hlavního cíle právní úpravy a vedlejší cíl je sledován jen v omezeném rozsahu. Oproti tomu pravidla dle Rámce SGEI (2011) směřují i k naplnění vedlejšího cíle právní úpravy, tj. mají prostřednictvím povinných pobídkových kritérií vyvolat motivaci u poskytovatele SGEI na zlepšování kvality poskytovaných služeb. Již Studie (2011) ukazovala, že v ČR chybí pro oblast sociálních služeb regulace, která by se otázkou přímého zisku v kontextu tehdy platného Altmarského balíčku zabývala. O to více je aktuální vznik konzistentního a efektivního přístupu k zamezení nadměrných vyrovnávacích plateb na sociální SGEI podle Rozhodnutí SGEI (2011).

Nová pravidla vztahující se k vyrovnávacím platbám zachovávají celkový přístup dle Rozhodnutí SGEI (2005), ale jsou zejména zpřesňují a zpřesňují některé aspekty nastavení a kontroly těchto plateb, zejména ve vztahu k vyřazení přímého zisku.

1.7.2 Relevantní náklady

Dle ustanovení čl. 5 odst. 2 Rozhodnutí SGEI (2011) platí, že „*isté náklady lze vypočítat jako rozdíl mezi náklady vymezenými v odstavci 3 a příjmy vymezenými v odstavci 4. Lze je rovněž vypočítat jako rozdíl mezi stejnými náklady podniku, který svou činnost provozuje se závazkem ve veřejné službě, a stejnými náklady nebo ziskem téhož podniku, který provozuje svou činnost bez závazku ve veřejné službě.*“ Základ tohoto ustanovení dle vztahu první je shodný s úpravou dle Rozhodnutí SGEI (2005). Ustanovení druhé vztahu

³⁶ Více, viz komentář k čl. 2 odst. 2 Rozhodnutí SGEI (2011) uvedený v Příloze 2 (Analýza dopadu Rozhodnutí SGEI (2011)) k této Studii.

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v České republice

umožňuje druhou (podprůměrnou) variantu pro vyřešení stejných nákladů. Tato varianta se nezdá být v praxi snadno použitelná, zejména proto, že je postavena na tvorbě a vyřešení komplexního hypotetického scénáře. K tomu je třeba uvést, že Rámec SGEI (2011) udává další pokyny k tomu, jak se tato metodika má používat, zejména odkazy na směrnice v oblasti elektronických komunikací a poštovních služeb. Zároveň konstatuje, že „*Přestože Komise považuje metodiku stejných ušetřených nákladů za nejlepší metodu určení nákladů na závazek veřejné služby, může být použití této metodiky v případech neproveditelné nebo nevhodné.*“ Z důvodu její složitosti se tak tato metoda jeví jako použitelná v případech několika výpočtů na celostátní úrovni, nikoliv u mnohočetných individuálních podpor, což je zpravidla i případ podpor na sociální SGEI.

Náklady, ke kterým se při výpočtu vyrovnávací platby přihlíží, se dle ustanovení čl. 5 odst. 3 Rozhodnutí SGEI (2011) rozumí veškeré náklady při poskytování příslušné SGEI a vypočítávají se na základě obecně přijatých zásad analytického účetnictví obdobným způsobem jako dle Rozhodnutí SGEI (2005). Výpočet je uveden dále v tomto ustanovení s tím, že nově je podle písm. c) zisk principiálně oddělen od nákladů a v návaznosti na pravidlo obsažené v Rozsudku Leipzig Halle platí, dle písm. c), že „*náklady spojené s investicemi, zejména do infrastruktury, mohou být zohledněny, pokud jsou nezbytné pro poskytování služby obecného hospodářského zájmu*“, tj. investiční náklady k poskytování SGEI jsou kalkulovány do výpočtu pro určení skutečné nadměrné vyrovnávací platby, pokud jsou tyto investice následně používány pro poskytování příslušné SGEI.

Je však zřejmé, že důležitým momentem při vyřešení relevantních nákladů je i určení transparentních a konzistentních pravidel pro přidělování společných nákladů mezi SGEI a jinými činnostmi tak, aby SGEI nenesla nadměrný podíl těchto společných nákladů a komerční činnosti tím nevytvářejí zisk na úkor SGEI. Transparentnost výpočtů, jejich ekonomická obhajitelnost a konzistentnost je v tomto ohledu zásadní pro prokazování souladu s tímto požadavkem Rozhodnutí SGEI (2011). Tento požadavek je nově výslovně stanoven v ustanovení čl. 5 odst. 9 Rozhodnutí SGEI: „*9. Pokud podnik vykonává hospodářské činnosti v rámci i mimo rámec služby obecného hospodářského zájmu, musí být ve vnitropodnikovém účetnictví příjmy a výdaje spojené s poskytováním služby obecného hospodářského zájmu vykazovány odděleně od příjmů a výdajů spojených s jinými službami; kromě toho musí být vymezeny parametry přidělování příjmů a výdajů. Náklady spojené s jinými činnostmi, než je poskytování služby obecného hospodářského zájmu, musí pokrýt veškeré příjmy náklady, příslušný podíl společných nákladů a přímou návratnost kapitálu. Na tyto náklady se neposkytne vyrovnávací platba.*“

1.7.3 Relevantní příjmy

Vymezení příjmů, které lze při výpočtu vyrovnávací platby na SGEI použít (viz čl. 5 odst. 3 Rozhodnutí SGEI (2011)), se v zásadě shodují s definicí relevantních příjmů uvedených v Rozhodnutí SGEI (2005). Výslovně je však oproti Rozhodnutí SGEI (2011) stanoveno, že zahrnuté příjmy musí být veškeré příjmy ze SGEI „*bez ohledu na to, zda tyto příjmy představují státní podporu ve smyslu článku 107 Smlouvy.*“ Musí zde být tedy zahrnuty i příjmy v režimu podle Nařízení *de minimis* nebo Nařízení SGEI *de minimis*; viz komentář k čl. 2 odst. 8 v Příloze 1 (*Posouzení dopadu Nařízení SGEI de minimis*) k této Studii.

Pokud je dotýká podnik držitelem zvláštních privilegií nebo výlučných práv vázaných na činnosti jiné než je SGEI, pro kterou je poskytnuta podpora, které dávají vzniknout zisku, který převyšuje přímý zisk, nebo využívá jiných výhod poskytnutých státem, tento zisk i výhody se zahrnou do jeho příjmu bez ohledu

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

POSOUZENÍ DOPADŮ NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v České republice

na jejich klasifikaci pro účely článku 107 SFEU. Dotyčný belgický stát však může též rozhodnout, že zisky plynoucí z jiných činností mimo rozsah dané služby obecného hospodářského zájmu musí být z části nebo zcela připisovány na financování SGEI. U sociálních SGEI však nelze očekávat, že bude této možnosti v ČR využito.

To, co bylo řečeno v oddíle 1.7.2 výše o důležitosti existence konzistentních pravidel pro přidělování společných nákladů, platí i o přidělování společných příjmů.

1.7.4 Přiměřený zisk

Rozhodnutí SGEI (2011) je ve vztahu k primárnímu zisku založeno na stejné ekonomické filozofii jako Rozhodnutí SGEI (2005). Platí však přesnější pravidla pro určení výše primárního zisku poskytovatele SGEI.

Oproti Rozhodnutí SGEI (2005), nové Rozhodnutí SGEI (2011) nepoužívá měřítko „*průměrné míry platné v posledních letech v dotčeném odvětví*“, ale zavádí přesnější přístup na základě „*míry návratnosti kapitálu, kterou by požadoval průměrný podnik při úvahách o tom, zda bude poskytovat službu obecného hospodářského zájmu po celou dobu povolení, s přihlednutím k úrovni rizika*“. Dále se přesněji vymezuje, že míra návratnosti má být vždy vztažena k délce doby povolení příslušnou SGEI.

Konečná úroveň rizika má být dána daným odvětvím (v daném případě „*služeb, jimiž se uspokojují sociální potřeby*“), typu služby a charakteru vyrovnávací platby. Je tedy zřejmé, že je možné přidělování míry rizika rozlišovat mezi různými typy služeb (v případě sociálních SGEI například dle specifikací těch kterých služeb dle Zákona o sociálních službách) i charakterem vyrovnávací platby (dotace, úroková dotace, snížené nájemné atd.).

1.7.5 Míra návratnosti a alternativní ukazatele úrovně zisku

Přešení problematiky primárního zisku je nutné vycházet z nějaké míry návratnosti kapitálu. V dokumentech dle Altmarského balíku byla míra návratnosti kapitálu řešena velmi obecně. Oproti tomu Rozhodnutí SGEI (2011) obsahuje jasná pravidla pro určení tzv. bezrizikové míry návratnosti kapitálu, v důsledku čehož je možné s větší jistotou stanovit a kontrolovat primární zisk. Podle ustanovení čl. 5 odst. 7 Rozhodnutí SGEI (2011) totiž platí, že „*míra návratnosti kapitálu, která nepřesáhne příslušnou swapovou sazbu navýšenou o 100 bazických bodů, je v každém případě považována za primární*. *Příslušnou swapovou sazbou je ta swapová sazba, jejíž doba splatnosti a měna odpovídají době trvání a měně povolení aktu. Jestliže poskytování služby obecného hospodářského zájmu není spojeno s výrazným komerčním nebo smluvním rizikem, zejména pokud jsou stejné náklady na poskytování služby obecného hospodářského zájmu v podstatě plně vyrovnány ex post, nesmí primární zisk překročit příslušnou swapovou sazbu navýšenou o 100 bazických bodů.*“

Ustanovení odst. 8 pak připouští několik nových alternativních způsobů, jak určit výši zisku s využitím jiných ukazatelů, než je míra návratnosti kapitálu, avšak vždy za podmínky schopnosti belgického státu daný postup obhájit, ideálně na základě srovnání s výsledky získanými volnou soutěží. A kolik je možné, že tyto postupy jsou v praxi v oblasti sociálních SGEI v ČR používány, MPSV se všemi pravděpodobnostmi nemá robustní argumentaci, jak dle standardních ekonomických zásad obhájit využití těchto postupů tak, jak vyžaduje tento odstavec Rozhodnutí SGEI (2011).

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti ve ejné podpory službám obecného hospodá ského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v eské republice

1.7.6 Pobídková kritéria

Dle ustanovení l. 5 odst. 7 Rozhodnutí SGEI (2011) je umožn no, aby p i ur ení toho, co p edstavuje p im ený zisk, mohly lenské státy zavést pobídková kritéria, která se týkají zejména kvality poskytované služby a nár stu produktivity. Výslovn je však stanoveno, že nár st produktivity nesmí vést ke snížení kvality poskytovaných SGEI. Pobídková kritéria tedy nemusí být uplatn na povinn a je na poskytovatelích ve ejné podpory, zdali pobídková kritéria, na rozdíl od jejich povinného použití v režimu dle Rámce SGEI (2011), zavedou i nikoliv. Nem že se však jejich prost ednictvím snižovat kvalita poskytované SGEI na úkoru její v tší produktivity.

Dále platí, že *„jakékoli odm ny související s nár stem produktivity se stanoví na takové úrovni, aby umožnily rovnom rné sdílení tohoto nár stu mezi podnikem a lenským státem a/nebo uživateli.“* Toto ustanovení p edpokládá, že p ípadné nár sty produktivity si neponechá jen p íjemce podpory na SGEI (konkrétní poskytovatel SGEI), ale dojde k d lení t chto p ínos , a to v í poskytovateli podpory a/nebo uživateli SGEI (nap . snížením ceny pro kone ného uživatele). Tento mechanismus by m l být p i využití pobídkových kritérií jasn ur en v pov ovacím aktu, aby následn nedocházelo k pochybnostem, jak má být toto vyrovnání provedeno.

1.7.7 Vrácení nadměrných vyrovnávacích plateb

Dle ustanovení l. 5 odst. 10 Rozhodnutí SGEI (2011) platí, že *„ lenské státy si od dot ených podnik vyžadají vrácení veškerých nadm rných vyrovnávacích plateb.“* Tato povinnost ne úpln koresponduje s ustanovením § 7 odst. 1 Zákona o úprav vztah v oblasti ve ejné podpory EU, kde vrácení nedovolené ve ejné podpory podmín no pouze rozhodnutím Komise: *„Rozhodne-li Komise o navrácení nebo o prozatímním navrácení ve ejné podpory, je p íjemce povinen poskytnutou ve ejnou podporu vrátit poskytovateli, p ípadn jeho právnímu nástupci, a to v etn úrok stanovených Komisí.“*

Rozhodnutí SGEI (2011) však žádnou takovou podmínku neobsahuje a výslovn stanovuje povinnost, aby lenské státy zajistily vrácení všech nadm rných vyrovnávacích plateb. V sou asné dob tak v R neexistuje úpln z ejmý mechanismus tohoto navracení nedovolené ve ejné podpory bez rozhodnutí Komise, a to zejména podpor od n kolika poskytovatel ve ejné podpory, tj. p i vícezdrojovém poskytování ve ejných podpor. Mechanismus vynucení tedy s výjimkou neslu itelnosti podpory vyslovené Komise dle ustanovení l. 7 odst. 1 Zákona o úprav vztah v oblasti ve ejné podpory EU zcela postrádá ve ejnoprávní nástroje a je založeno pouze na dobrém právním pov domí poskytovatel ve ejné podpory na SGEI a jejich schopnosti si vrácení vyrovnávací platby kvalitn zajisti. Toto ešení se nejeví v podmínkách eské republiky jako dostate n ú inné.

V každém p ípad by si m l poskytovatel ve ejné podpory na sociální SGEI za tohoto právního stavu alespo soukromoprávn toto navracení ve ejné podpory v pov ovacím aktu smluvn zajistit.

1.8 Kontrola

Na ízení SGEI *de minimis* je z hlediska kontroly založeno na stejných pravidlech jako Na ízení *de minimis*.

eská republika zvolila možnost zavedení centrálního registru podpor malého rozsahu (*de minimis*) a, jak bylo popsáno v oddíle 1.1.2 této Studie, má k vynucení pln ní t chto povinností i p íslušné nástroje ve form opat ení k náprav dle Zákona o úprav vztah v oblasti ve ejné podpory EU.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti ve ejné podpory službám obecného hospodá ského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v eské republice

Dle ustanovení čl. 6 Rozhodnutí SGEI (2011) mají nov leské státy zajistit kontroly dodržování pravidel dle tohoto právního p edpisu každé tři roky a také na konci doby pov ení. D íve byla tato povinnost stanovena v Rozhodnutí SGEI (2005) bez jakéhokoliv asového ur ení. Nov musí být leské státy také schopny tuto skute nost, tj. neexistenci vyrovnávací platby v konkrétním p ípad , Komisi prokázat.

V Rámci SGEI je pak stanovena stejná povinnost leským stát m provád t pravidelné kontroly nebo zajistit provád ní takových kontrol na konci doby pov ení a v každém p ípad v intervalech nepřesahujících tři roky, v etn nutnosti prokázat soulad na vyžádání ze strany Komise, jako tomu je v p ípad Rozhodnutí SGEI (2011). etnost kontrol je však v n kterých p ípadech v tší; musí být provád ny každé dva roky v p ípad podpor „ud lených jiným zp sobem než na základ ve ejného výb rového ízení se zve ejn ním“. V Rámci SGEI (2011) se také povinn požaduje zavedení pobídkových mechanism ke zvyšování efektivity spo ívajících na objektivních a m itelných kritériích, která jsou stanovena v pov ovacím aktu a podléhají transparentnímu hodnocení *ex post*. Výslovn je v této souvislosti požadováno, že toto vyhodnocení, tj. *de facto* kontrola, musí být provád no subjektem nezávislým na poskytovateli SGEI.

1.9 Výkaznictví

Na ízení SGEI *de minimis*, Rozhodnutí SGEI (2011) a Rámec SGEI (2011) obsahují specifické požadavky na leské státy ve vztahu k výkaznictví. Podle Na ízení SGEI *de minimis* mají leské státy povinnost zaznamenávat a shromaž ovávat „*veškeré informace týkající se použití tohoto na ízení*“, p í emž „*tyto záznamy musí obsahovat všechny informace, které prokáží, že byly spln ny podmínky tohoto na ízení*.“ Dále je rozlišováno mezi individuálními podporami (angl. individual aid) a režimy podpory (angl. aid schemes). Záznamy o individuálních podporách *de minimis* se archivují po dobu deseti ú etních let ode dne jejich poskytnutí. Záznamy týkající se režimu podpory *de minimis* se archivují po dobu deseti let ode dne, kdy byla v rámci tohoto režimu poskytnuta poslední individuální podpora. Stejn jako v p ípad Na ízení *de minimis* má doty ný leský stát Komisi povinnost „*ve lh t dvaceti pracovních dn nebo v delší lh t , která je v žádosti stanovena, všechny informace, které Komise považuje za nezbytné k posouzení toho, zda byly dodrženy podmínky tohoto na ízení, zejména celková výše podpory de minimis, kterou podnik obdržel podle tohoto na ízení a podle jiných na ízení o podpo e de minimis*.“

Dále Rozhodnutí SGEI (2011) ukládá v ustanovení čl. 9 leským stát m stejn jako Rozhodnutí SGEI (2005) povinnost vypracovávat a zasílat pravidelné zprávy Komisi, a to ve zkráceném intervalu dvou let oproti p edchozím t em let m³⁷. Povinný obsah t chto zpráv je však nyní jednozna n vymezen a zahrnuje:

- popis použití tohoto rozhodnutí na služby, které spadají do jeho oblasti p sobnosti, v etn interních inností;
- celkový objem podpor poskytnutých v souladu s tímto rozhodnutím a rozpis podle hospodá ských odv tví, v nichž p sobí p íjemci podpory;
- informace o tom, zda použití tohoto rozhodnutí na konkrétní typ služby p ineslo problémy nebo vyvolalo stížnosti t etích stran;

³⁷ První zpráva musí být leskými státy p edložena již do 30. ervna 2014.

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti ve ejné podpory službám obecného hospodá ského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v eské republice

- další informace o používání tohoto rozhodnutí, které vyžaduje Komise a které up esní v as p ed p edložením zprávy.

eská republika tak bude muset již v polovin roku 2014 informovat souhrnn o výsledcích hospodá ského odv tví „služby uspokojující sociální pot eby“³⁸ Komisi, což dle Rozhodnutí SGEI (2005) nemusela.

Je také v této souvislosti vhodné zmínit skute nost, že lenské státy musejí mít k dispozici i „veškeré údaje nezbytné k ur ení toho, zda je poskytnutá vyrovnávací platba slu itelná“ s Rozhodnutím SGEI (2011). Tyto informace musejí být pohotové, nebo lenské jsou povinny na písemnou žádost Komise poskytnout ji „veškeré informace, které Komise považuje za nezbytné k ur ení toho, zda jsou platná kompenza ní opat ení slu itelná“ s Rozhodnutím SGEI (2011).

Oproti tomu se Rámec SGEI (2011) na sociální SGEI s ohledem výjimku uvedenou v ustanovení l. 2 odst. 1, písm. c) Rozhodnutí SGEI (2011) nepoužije. Požadavek na dostupnost informací je však v Rámci SGEI (2011) shodný s výše popsányi požadavky dle Rozhodnutí SGEI (2011). lenské státy tak mají po dobu trvání pov ení a alespo deseti let od konce doby pov ení povinnost mít k dispozici veškeré údaje nezbytné k ur ení toho, zda je poskytnutá vyrovnávací platba slu itelná s tímto rozhodnutím.

Dále jsou povinny p edložit Komisi na její písemnou žádost veškeré informace, které Komise považuje za nezbytné k ur ení toho, zda jsou platná kompenza ní opat ení slu itelná s tímto rozhodnutím.

Krom toho musí lenské státy p edkládat Komisi výro ní zprávy o podpo e ud lené v návaznosti na rozhodnutí Komise s použitím dle Rámce SGEI (2011).

Všechny zprávy dle Rámce SGEI budou následn zve ejn ny na internetových stránkách Komise.

1.10 Dopad do procesu notifikace

Na ízení SGEI *de minimis* stanoví, že podpora podniku pro službu SGEI nespl ũje požadavky l. 107 odst. 1 SFEU a nepodláhá notifikaci, pokud poskytovaná podpora pro jeden podnik:

- a) v žádném t íletém ú etním období nep esáhne ástku 500.000 EUR;
- b) jedná se o transparentní podporu;
- c) jsou dodržena pravidla kumulace podpor.

Na rozdíl od Na ízení *de minimis* je tedy možné pro SGEI, v etn sociálních SGEI, využít vyššího stropu podpory malého rozsahu dle Na ízení SGEI *de minimis*. Podpory malého rozsahu (*de minimis*) není nutné p edem notifikovat Komisi; jen jen t eba je zaznamenat v centrálním registru podpory malého rozsahu dle Zákona o úprav vztah v oblasti ve ejné podpory EU.

Rozhodnutí SGEI (2011), které slouží k ur ení výjimek a podmínek, p i jejichž spln ní není nutné ve ejnou podporu p edem notifikovat Komisi, vymezuje „služby, jimiž se uspokojují sociální pot eby“

³⁸ Z praktického hlediska je vhodné zmínit skute nost, že hospodá ské odv tví „služby uspokojující sociální pot eby“ zahrnuje také oblast sociálního bydlení, která v n kterých ohledech spadá v eské republice také do p sobnosti MMR, který je i nositelem velké ásti dota níh titul v této oblasti.

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti ve ejné podpory službám obecného hospodá ského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v eské republice

za tzv. hospodá ské odví tí, na které se výjimka z notifikace dle Rozhodnutí SGEI (2011) vztahuje, a to bez ohledu na výši poskytnuté ve ejné podpory. Není tedy třeba pi spln ní podmínek uvedených v Rozhodnutí SGEI (2011) využít Rámec SGEI (2011). Sou asn je s ohledem na skute nost, že Rozhodnutí SGEI (2011) obsahuje mírn ější požadavky na slu itelnost ve ejné podpory s právem EU než Rámec SGEI (2011), vylou eno, aby Komise posoudila podporu v rozporu s podmínkami Rozhodnutí SGEI (2011) za souladnou s Rámcem SGEI (2011).

Pro podpory, na které se nevztahují výjimky dle Rozhodnutí SGEI (2011), poskytované na infrastrukturní projekty v rozsahu nad 15 mil. EUR, bude mít velký vliv Rozsudek Leipzig Halle. Tyto podpory bude třeba v p edstihu s ohledem na délku ízení u Komise notifikovat a vypo ádat v souladu s pravidly ve ejné podpory i ostatní ve ejné podpory ud lené podniku, kterému bude daná velkoobjemová invest ní podpora ud lována. T mito podporami ale nejsou ve ejné podpory na sociální SGEI, nebo na n se uplatní Rozhodnutí SGEI (2011) bez ohledu na výši ve ejné podpory.

1.11 Platnost a p řechodné režimy

1.11.1 Platnost

Na ízení SGEI *de minimis* nabylo platnosti 28. dubna 2012 a je platné nejpozd ěji do 31.12.2018. Oproti tomu Rozhodnutí SGEI (2011) nabylo platnosti 31. ledna 2012 a není ve své platnosti asov omezeno. Rámec SGEI (2011) nabyl platnosti také 31. ledna 2012 a Komise p edpokládá, že nejpozd ěji do konce roku 2017 p ezkoumá toto rozhodnutí.

Z výše uvedeného je tedy z ejmé, že výhled existence nových pravidel ve ejné podpory na SGEI je 7 let, tj. jedná se o relativn ě velmi stabilní soubor pravidel.

1.11.2 P řechodné režimy

Na ízení SGEI *de minimis* se použije i na podporu *de minimis* ud lenou na poskytování služeb obecného hospodá ského zájmu p ed jeho vstupem v platnost, pokud tato podpora spl uje všechny podmínky stanovené v láncích 1 a 2 Na ízení SGEI *de minimis*. Toto pravidlo skýtá zajímavou možnost zp tné legalizace poskytování podpor v letech od dubna 2009 do 2012 v eské republice, které spl ují Na ízení SGEI *de minimis*. Sou asn však platí, že jakákoli podpora na poskytování SGEI, která tyto podmínky nespĺ uje, bude posouzena v souladu s p íslušnými rozhodnutími, rámci, pokyny, sd leními a oznámeními. Po uplynutí platnosti Na ízení SGEI *de minimis* je možné pak každou podporu *de minimis*, která spl uje podmínky tohoto na ízení, právoplatn ě provád ět ješt ě dalších šest m síc ě.

Rozhodnutí SGEI (2011) poskytuje pro režimy podpory, které byly uvedeny v ú innost p ed vstupem tohoto rozhodnutí v platnost a které byly slu itelné s vnit ním trhem a vy aty z oznamovací povinnosti v souladu s Rozhodnutím SGEI (2005) ješt ě dva další roky platnosti (slu itelnosti s vnit ním trhem). Tato výjimka však neplatí pro individuální ve ejné podpory. U t chto individuálních podpor musí být slu itelnost ud lovaných podpor zajišt na od okamžiku platnosti Rozhodnutí SGEI (2011). Jediná výjimka pro d íve ud lené podpory platí v tom smyslu, že podpora uvedená v ú innost p ed vstupem tohoto rozhodnutí v platnost, která nebyla slu itelná s vnit ním trhem a vy ata z oznamovací povinnosti v souladu s Rozhodnutím SGEI (2005), ale spl uje podmínky stanovené v Rozhodnutí SGEI (2011), je slu itelná s vnit ním trhem a je vy ata z povinnosti oznámení p edem. T ěto slu itelnosti je možné tedy dosáhnout zejména zm nou

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

podmínek povolení akto individuální podpory, kterou se zajistí soulad s podmínkami Rozhodnutí SGEI (2011).

1.12 Dotace EU 2014-2020

V rámci oddílu 2.2.12 dílčí analýzy 2 (*Analýza dopadu rozsudků a judikát ESD*) Studie (2011) bylo konstatováno, že z hlediska veřejné podpory EU dochází v současném programovacím období EU 2007-2013 k odlišnému pohledu na podpory z fondů EU. Tyto jsou nyní vnímány, na rozdíl od minulého programovacího období EU 2000-2006, jako podpory ve smyslu veřejné podpory EU. Na tomto právním stavu se od vypracování Studie (2011) nic změnilo.

Akoliv je stávající programovací období EU vymezeno horizontem roku 2013, je zřejmé, že příslušné programy fondů EU budou fungovat ještě minimálně další dva roky do roku 2015. Tato skutečnost však současně znamená, že i stávající dotační programy fondů EU 2007-2013, včetně těch zahrnujících sociální SGEI, budou muset být posouzeny a v případě nesouladu upraveny tak, aby s ohledem na přechodné období pro režimy podpory popsané v oddíle 1.11 výše, byla od 1. února 2014 zajištěna plná slučitelnost s vnitřním trhem v plném rozsahu dle pravidel Rozhodnutí SGEI (2011).

Ve vztahu k Rámci SGEI (2011) se Komise rozhodla, že použije zásady v něm stanovené na všechny návrhy podpory, které jí byly oznámeny, a rozhodne o těchto návrzích podle těchto zásad, a to i u návrhů, které byly oznámeny před 31. lednem 2012. Totéž pravidlo vyhlásila i pro protiprávní podporu, a to výjimkou zásad obsažených v článcích 14, 19, 20, 24, 39 a 60 Rámce SGEI (2011).

Samostatnou otázkou je nastavení nové generace fondů EU 2014-2020, pro něž však zatím nebyly vydány závazné právní předpisy na úrovni Evropské unie³⁹.

³⁹ Zatím byly vydány jen návrhy těchto předpisů, viz http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/proposals_2014_2020_en.cfm#4.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

2. Zvláštní ást

2.1 Nařízení SGEI *de minimis* (2012)

P íloha . 1 (*Posouzení dopadu Na ízení SGEI de minimis*) k této Studii obsahuje podrobnou analýzu jednotlivých ustanovení Na ízení SGEI *de minimis*) i návrh krátkodobých a st edn dobých opat ení v této oblasti k zajišt ní souladu poskytování ve ejných podpor na sociální SGEI v eské republice v režimu podle tohoto na ízení.

Na ízení SGEI *de minimis* je právním p edpisem novým, v í kterému neexistuje v Altmarském balí ku, na rozdíl od Rozhodnutí SGEI (2011) a Rámce SGEI (2011), žádný ekvivalentní p edpis. Stanovuje benevolentn jší pravidla pro udílení ve ejných podpor než Na ízení *de minimis*. P ímé nesoulady tedy v zásad nejsou. Nesoulady však mohou nastat v nedo ešených d sledcích nových pravidel do sou asného regula ního a institucionálního uspo ádání v eské republice, zejména v oblasti pravidel kumulace ve ejných podpor.

Za nejvýznamn jší dopady nových pravidel obsažených v Na ízení SGEI *de minimis* na ve ejné podpory v oblasti sociálních SGEI v eské republice, které se dovolávají použití tohoto na ízení - a již jsou obsaženy v individuálním aktu í režimu podpor – lze ozna it tyto:

1. V pov ovacím aktu na SGEI podle režimu tohoto na ízení musí být výslovn uvedeno, že podpora je stanovena podle režimu tohoto na ízení a musí být vždy vztažena ke konkrétní SGEI.
2. P ed ud lením ve ejné podpory podle tohoto na ízení bude nutné využívat minimáln další necelé t i roky estná prohlášení od p íjemc o všech obdržných ve ejných podporách, nebo ve vztahu k podporám SGEI *de minimis* neposkytuje sou asný centrální registr podpor malého rozsahu úplné údaje.
3. P í ud lení ve ejné podpory by si m l poskytovatel ve ejné podpory vždy zajistit povinnost p íjemce podpory oznámit mu í do budoucna jakoukoliv zm ny v objemu obdržné ve ejné podpory i jakýchkoliv základních parametr této podpory, v etn toho, byla-li mu poskytnuta ve ejná podpora nap íklad v režimu podle Rozhodnutí SGEI (2011).
4. í podpora v režimu dle Na ízení SGEI *de minimis* by m la být u poskytovatel SGEI, kte í sou asn poskytují i „b žné služby“ vedena odd len . Stejný režim by m l platit í pro ve ejné podpory na r zné SGEI. Sou asn by m l být k dispozici transparentní a konzistentní systém pro p íd lování náklad a p íjm mezi SGEI a „ne-SGEI“ i v rámci jednotlivých SGEI.
5. V p ípad SGEI m že být na danou službu poskytnuta ve ejná podpora jen podle režimu jednoho právního p edpisu, a to vždy p í nespln ní podmínek daného p edpisu nižšího stupn podle p edpisu vyššího stupn (viz ustanovení í. 2 odst. 8 Na ízení SGEI *de minimis*, tedy:
 - (i) Na ízení SGEI *de minimis* kumulativn nebo samostatn s Na ízením *de minimis*,
 - (ii) Rozhodnutí SGEI (2011),
 - (iii) Rámce SGEI (2011),

p ípadn podle nejnáro n jšího režimu Rozsudku Altmark. Bohužel záznamy o existujícím použití režimu dle Rozhodnutí SGEI (2011), Rámce SGEI (2011) í Rozsudku Altmark ve ve ejných podporách

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti ve ejné podpory službám obecného hospodá ského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v eské republice

na SGEI se v sou asném centrálním registru neobjevují, a tak nebude možné se na centrální registr v tomto sm ru spolehnout a v pov ovacích aktech bude nutné zajistit p íslušná estná prohlášení p íjemc p í vydání pov ovacích akt , jakož i efektivní oznamovací povinnosti t chto p íjemc po celou dobu pov ení SGEI.

6. V kontextu Rozsudku Leipzig Halle by bylo vhodné mít alespo základní metodologii pro výpo et ve ejné podpory v p ípad netransparentní ve ejné podpory, která vyžaduje posouzení p enosu rizik, nebo v p ípad sníženého nebo nulového nájemného, které negeneruje zdroje na reprodukci aktiv v souladu se standardními ú etními a ekonomickými postupy.
7. Je vhodné ve sv tle zvýšeného stropu pro podporu malého rozsahu na ástku 500.000 EUR (tj. cca 300 tis. Kč /m síc) za t i roky provést analýzu, pro jaké služby dle Zákona o sociálních službách a za jakých podmínek by bylo možné režimu dle tohoto na ízení v R využít. Zejména u terénních služeb by se mohl tento režim v mnoha p ípadech úsp šn uplatnit.
8. I p í udílení podpor dle tohoto na ízení se musí dodržovat zásady vnit ního trhu EU, zejména zásada rovného zacházení, transparentnosti, p ím enosti a zákazu diskriminace.

Používání pravidel dle tohoto na ízení bude nutn narážet v eské praxi na absenci alespo základního zákonného vymezení, co je to služba obecného hospodá ského zájmu (SGEI) v Zákon o úprav vztah v oblasti ve ejné podpory EU. Využití režimu tohoto na ízení je totiž vázáno na podmínku, že daná ve ejná podpora je skute n poskytnuta na službu, která má objektivn znaky SGEI. V této souvislosti se doporu uje spolupracovat s ÚOHS a využívat možností konzultace s touto institucí, které nabízí zejména ustanovení § 3 odst. 3, písm. h) Zákona o úprav vztah v oblasti ve ejné podpory EU, na základ kterého ÚOHS vydává poskytovatel m stanovisko k podpo e malého rozsahu p ed jejím poskytnutím, zejména zda jde o podporu malého rozsahu a zda jsou napln ny podmínky pro její poskytnutí.

2.2 Rozhodnutí SGEI (2011)

P íloha . 2 (*Posouzení dopadu Rozhodnutí SGEI (2011)*) k této Studii obsahuje podrobnou analýzu jednotlivých ustanovení Rozhodnutí SGEI (2011) i návrh krátkodobých a st edn dobých opat ení v této oblasti k zajišt ní souladu poskytování ve ejných podpor na sociální SGEI v eské republice v režimu podle tohoto rozhodnutí.

Rozhodnutí SGEI (2011) nahradilo dosavadní Rozhodnutí (2005) a společ n se Sd lením SGEI (2011), které slouží k výkladu hlavních bod nových pravidel ve ejné podpory na SGEI, tvo í t žišt podmínky pro financování, ale i plánování sociálních SGEI v eské republice.

Za nejvýznamn jší dopady nových pravidel obsažených v Rozhodnutí SGEI (2011) na ve ejné podpory v oblasti sociálních SGEI v eské republice, které se dovolávají použití tohoto p edpisu Komise - a již jsou obsaženy v individuálním aktu í režimu podpor – lze ozna it tyto:

1. Sociální SGEI, tj. „*služby, jimiž se uspokojují sociální pot eby*“, jsou výslovn uvedeny jako sou ást právní úpravy EU v oblasti ve ejné podpory a ozna eny jako tzv. hospodá ské odvtví a zahrnují i oblast sociálního bydlení.
2. Rozhodnutí SGEI (2011) *de facto* otevírá otázku, zdali by z dvodu obez etnosti a širokého vymezení sociálních služeb hospodá ské povahy dle Rozhodnutí SGEI (2011) nem í být stejný p ístup

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti ve ejné podpory službám obecného hospodá ského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v eské republice

dle Rozhodnutí SGEI (2011), který je zjevný pro služby sociální pé e, použit v R také na všechny služby sociální prevence dle Zákona o sociálních službách (zejména na azylové domy) a sociálního poradenství s výjimkou t ch, na které lze použít režimu podle Na ízení SGEI *de minimis*, p ípadn podle Na ízení *de minimis*. S ohledem na ásto vícezdrojové financování (zejména u služeb sociální prevence) se jeví v zájmu trvalé udržitelnosti a stability struktury poskytovatel a poskytování sociálních SGEI za rozumné nastavit kvalitní regula ní rámec financování všech sociálních služeb, na které nelze použít režimu podle Na ízení SGEI *de minimis*, p ípadn podle Na ízení *de minimis*, dle Rozhodnutí SGEI (2011). Tento režim by se m l taktěž týkat ve ejných podpor na sociální bydlení v jeho širokém chápání dle práva EU (angl. social housing).

3. Pro vztahy upravené dle režimu Rozhodnutí SGEI (2011) platí *mutatis mutandis* záv ry a doporu ení obsažená ve 2. a 3. bodu oddílu 2.1 výše.
4. Pov ovací akty, které cht jí využít režimu dle Rozhodnutí SGEI (2011) musí jednozna n vymezit nejen povahov , ale i obsahov p íslušná SGEI, délka pov ení nesmí až na objektivn obhajitelné výjimky p esáhnout 10 let, musí být v n m obsažen popis „kompenza ního mechanismu“ a také výslovný odkaz na toto rozhodnutí.
5. Vyrovnávací platby na SGEI musí být nastaveny p i zohledn ní daného rizika, p i emž „bezrikový p im ený zisk“ je odvozen jako p íslušná swapová sazba relevantní z hlediska délky pov ení plus 100 bazických bod . U ostatních p ístup bude nutné výši p im eného zisku vždy objektivn obhájit na základ platných pravidel ekonomické regulace. Je vhodné provést analýzu jednotlivých sociálních služeb z hlediska nastavení p im eného zisku a najít ur ité skupiny služeb s podobným rizikovým profilem a k nim stanovit i p íslušné p ístupy ke stanovení a kontrole p im eného zisku. Samoz ejm , že nejjednodušším p ístupem by bylo použití „bezrizikového p im eného zisku“. Není však jasné, zda by za takového finan ního aranžmá byly na trhu p íslušné sociální služby poskytovány.
6. Pro vztahy upravené dle režimu Rozhodnutí SGEI (2011) platí *mutatis mutandis* záv ry a doporu ení obsažená ve 4., 6. a 8. bodu oddílu 2.1 výše.
7. P i ur ení p im eného zisku je možné p íhlédnout ke zvyšování efektivity, a to prost ednictvím pobídkových kritérií. Tato pobídková kritéria však nesmí být nastavena tak, že by snižovala kvalitu poskytovaných SGEI, nap . ve prosp ch v tší hospodárnosti t chto služeb.
8. Národní legislativa by m la jednozna n ur it, kdo je ve smyslu Rozhodnutí SGEI (2011), ale i Rámce SGEI (2011) orgánem (orgány) lenského státu odpov dným za kontrolu dodržování, že nedochází k nadm rným vyrovnávacím platbám a vybavit je k této kontrole nezbytným donucovacími prost edky, v etn práva uložit navrácení neslu itelné ve ejné podpory, jak to po lenských státech nov požaduje ustanovení l. 5 odst. 10 Rozhodnutí SGEI (2011). Do této doby si musí nastavit v plném rozsahu tato práva poskytovatelé ve ejné podpory.
9. Sou asn je vhodné se zamyslet nad využitím t íletých cykl kontroly, v etn t íletých cykl vyrovnání poskytnutých ve ejných podpor, požadovaných Rozhodnutím SGEI (2011), a to nejen v oblasti délky období, po kterou budou nap íklad státní dotace na sociální SGEI poskytovány, ale i z hlediska plánování sociálních služeb a vztah ke st edn dobým rozpo tovým výhled m. Již ve Studii (2011) se jevila kontrola všech dotovaných poskytovatel sociálních služeb na ro ním základ jako iluzorní. T íletý cyklus by mohl vést poskytovatele sociálních SGEI k ambiciózn ějším rozvojovým iniciativám sm rem ke zlepšování služeb pro cílové skupiny i p ínést v tší stabilitu do poskytování sociálních SGEI.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

POSOUZENÍ DOPADŮ NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v České republice

10. Je nutné na národní úrovni zajistit místo na internetu, kde by měly být zveřejněny informace o veřejných podporách nad 15 mil. EUR v případě, že budou uděleny podnikovi, který vykonává činnosti mimo rozsah služby obecného hospodářského zájmu, viz ustanovení čl. 7 Rozhodnutí SGEI (2011). Nebude-li takové místo určeno, měly by být požadované informace u veřejných podpor udělovaných MPSV zveřejněny minimálně na jeho webových stránkách. Ve vztahu k sociálnímu SGEI však lze očekávat, že takových podpor by i při aplikaci závazků Rozsudku Leipzig Halle nemělo být mnoho.
11. MPSV by se mělo připravit, že bude systematicky shromažďovat minimálně ujmou udělovaných veřejných podpor veškeré informace relevantní z hlediska Rozhodnutí SGEI (2011), nebo již na počátku roku 2014 bude zřejmé ze strany ÚOHS požádáno, aby mu poskytlo údaje o veřejných podporách ve struktuře dle ustanovení čl. 9 Rozhodnutí SGEI (2011).
12. Pechodné režimy poskytují pro režimy podpory, tj. typicky pro dotační programy maximálně dvouleté pechodné období. V této souvislosti je vhodné provést podrobnou revizi dotačních programů MPSV, a to nejlépe již pro dotační programy na rok 2013. To samé je vhodné uinit i u stávajících programů fondu EU.
13. Při přípravě operačních programů fondu EU v dalším programovacím období EU 2014 – 2020 v sociální oblasti je třeba věnovat problematice slučitelnosti poskytování podpor na sociální SGEI mimoádnou a dkladnou pozornost, nebo lze očekávat, že soulad programů s pravidly veřejné podpory bude jednou z *ex ante* kondicionalit, která bude muset nejen na programové, ale i operativní úrovni (žádosti o dotace, rozhodnutí o dotaci, dotační smlouvy, dotační kontrolní mechanismy apod.) respektovat pravidla veřejných podpor EU na SGEI.
14. Obecně lze také doporučit MPSV věnovat pozornost přípravě nových zadávacích směrnic EU a v rámci jejich transpozice do českého právního řádu připravit vhodný model zadávacího postupu pro výběr poskytovatelů sociálních služeb. Více, viz oddíl 1.3.2 (*Doporučení pro koncepci legislativní činnosti v oblasti sociálních služeb a způsob jejich financování*) Studie (2011).

2.3 Rámec SGEI (2011)

Příloha 3 (*Posouzení dopadu Rámce SGEI (2011)*) k této Studii obsahuje analýzu jednotlivých ustanovení Rámce SGEI (2011) s ohledem na oblast sociálních SGEI. Tato analýza je však provedena pouze k osvětlení některých vazeb majících vliv na oblast sociálních SGEI i k inspiraci, jak má být nastaven přísnější režim pro poskytování veřejných podpor na sociální SGEI směrem ke splnění podmínek dle Rozsudku Altmark. Rámec SGEI (2011) se totiž na oblast sociálních SGEI nepoužije, nebo „služby, jimiž se uspokojují sociální potřeby“, jsou při splnění podmínek uvedených v Rozhodnutí SGEI (2011), podrobeny bez ohledu na výši udělené veřejné podpory režimu podle tohoto rozhodnutí. Z tohoto důvodu zpracovaná Příloha 3 neobsahuje ani návrh krátkodobých a dlouhodobých opatření s relevancí pro poskytování veřejných podpor na sociální SGEI v České republice. Tato skutečnost však neznamená, že na nadměrné SGEI (podpora větší než 15 mil. EUR ročně), které nemohou využít privilegovaného postavení sociálních SGEI dle Rozhodnutí SGEI (2011) jsou tyto dopady malé. Naopak jsou významné, a to i pro veřejné podpory udělené před nabytím platnosti Rámce SGEI (2011).

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

3. Aktualizace doporu ení dalšího postupu dle Studie (2011)

3.1 Závěry a doporučení Studie (2011)

Studie (2011) ve své díl í analýze 4 (*Doporu ení pro koncepci legislativní innost v oblasti sociálních služeb a zp sob jejich financování*) obsahovala tyto hlavní záv ry pro nutné regulatorní úpravy mající sv j základ v aplikaci pravidel ve ejné podpory na SGEI:

- **Služby sociální pé e a služby tlumo nické dle Zákona o sociálních službách vykazují ve v tší i menší mí e znaky SGEI, p í emž nejv tší intenzitu tržních prvk vykazují služby „domov pro seniory“.** Režim *de minimis* platný pro právní úpravu ve ejné podpory EU není možné využít ve všech p ípadech (1).
- **R nemá komplexní p ehled o všech podporách, tj. nem že efektivn plnit svoji povinnost dle práva EU v oblasti SGEI, tj. kontrolovat, zda nedochází k nedovolené ve ejné podpo e EU (2).**
- **R neposkytuje podpory ze státního rozpo tu pro oblast sociálních služeb na základ ve ejných zakázek í koncesí, ani nemá komplexní datovou základnu, kterou by mohla prokázat, že daný poskytovatel sociálních služeb jako p íjemce podpory poskytuje tyto služeb s efektivními náklady a s p ím eným ziskem (3).**
- **Z hlediska spln ní pravidel ve ejné podpory EU v režimu SGEI není nutno mnoho legislativních zm n, d ležit íjší jsou provád cí podzákonná pravidla (4).**

Pro možnost kontroly souladu podpor v oblasti sociálních služeb s právem EU bylo Studií (2011) navrhováno, aby byl vytvo en komplexní **centrální registr podpor sociálních služeb**, a to bez ohledu, zda dané služby jsou službami hospodá ské í nehospodá ské povahy (5).

Dále Studie (2011) doporu ovala, aby vznikl na národní úrovni legislativn zakotvený **p ístup ke stanovení a m ení p ím eného zisku**, jako tomu je b žné u jiných odv tví týkajících se SGEI, a to minimáln v rozsahu v cného usm r ování dle Zákona o cenách (6).

V neposlední ad bylo doporu ováno **p ehodnotit institucionální zajišt ní systému kontroly** tak, aby došlo k zamezení vzniku neslu itelných ve ejných podpor EU na sociální SGEI (7).

Podp rná opat ení pro efektivní zajišt ní souladu systému sociálních služeb v R s právem EU by mohly p edstavovat následující standardizované nástroje a metodiky pro poskytování podpor (zejména dotací) na sociální služby í objednání sociálních služeb ve ejným sektorem:

- **vzorové pov ovací akty (8);**
- **vzorové zadávací dokumentace a modelové smlouvy** na poskytování sociálních služeb (9);
- **p íru ky výkonových ukazatel , monitoringu a sankcí (10);**
- **pravidla pro délky smluv a závazk** na poskytování sociálních služeb (11);
- **metodika kontroly náklad** (transfer pricing) (12).

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti ve ejné podpory službám obecného hospodá ského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v eské republice

Další záv ry Studie (2011) se netýkaly souladu sociálních služeb dle Zákona o sociálních službách s právem EU v oblasti SGI a SGEI, ale vlastního doporu ení dalšího postupu:

■ identifikace variant systému sociálních služeb – vypracování pozi ního dokumentu (I)

MPSV se v rámci projektu „Podpora transformace pobytových sociálních služeb“ zabývá koncepcí ním ešením kvality a dostupnosti sociálních služeb.⁴⁰ Systematicky tak podporuje proces transformace, deinstitucionalizace a humanizace služeb sociální pé e. Na úrovni kraj , MPSV a obcí sou asn vznikají plány rozvoje sociálních služeb.⁴¹ V sou asné dob je taktéž p ipravován Národní plán rozvoje sociálních služeb pro období 2011-2016.⁴²

Je doporu ováno, aby k tomuto p ipravovanému Národnímu plánu rozvoje sociálních služeb pro období 2011-2016, vznikl podrobn jší dokument, který by identifikoval variantn podobu možného budoucího systému sociálních služeb v eské republice. Takový materiál identifikující n kolik komplexních variant k posouzení⁴³ by pak byl zadáním pro vypracování plnohodnotné RIA⁴⁴ popsané v oddíle 4.2 níže. Smyslem takového vstupního koncep ního dokumentu by bylo dále identifikovat ve v tším detailu cíle, omezení, rizika a sociální a ekonomické souvislosti pro nastavení systému sociálních služeb v R, a to zejména s ohledem na politické varianty popsané v oddíle 1.4 výše.

■ rozhodnutí o vybrané složené variant a vypracování RIA a implementa ního plánu (II)

Pokud se MPSV rozhodne pro zm nu (tj. nikoliv pro nulovou variantu), bude zapot ebí podrobn ji p ipravit vybranou složenou variantu.⁴⁵ Tato p íprava by m la mít v každém p ípad formu „velkého“ hodnocení dopadu regulace (tzv. „RIA“) a m la by obsahovat alespo následující prvky studie proveditelnosti, v etn navazujícího implementa ního plánu:⁴⁶

⁴⁰ Viz <http://www.mpsv.cz/cs/7058>. Práce na tomto plánu však byly pozastaveny. V sou asné podob je tento plán spíše vyjád ením víze nového systému sociálních služeb v R, než plánem v pravém slova smyslu, jak je obvykle chápán v rámci strategického plánování.

⁴¹ Viz § 3 písm. l) ZSS: „h) plánem rozvoje sociálních služeb výsledek procesu aktivního zjiš ování pot eb osob ve stanoveném území a hledání zp sob jejich uspokojování s využitím dostupných zdroj , jehož obsahem je popis zp sobu zpracování plánu, popis a analýza existujících zdroj a pot eb osob, kterým jsou sociální služby ur eny, v etn ekonomického vyhodnocení, strategie zajiš ování a rozvoje sociálních služeb, povinnosti zú astn ých subjekt , zp sob sledování a vyhodnocování pln ní plánu a zp sob, jakým lze provést zm ny v poskytování sociálních služeb.“

⁴² Viz http://socialnipece.brno.cz/useruploads/files/kpss/narodni_plan_rozvoje_soc.sluzeb_2011-2016.doc -

⁴³ Identifikace komplexních (složených) variant systému sociálních služeb by m la probíhat v konzultaci s kraji, m sty, obcemi, profesními organizacemi a zástupci uživatel sociálních služeb („zájmovými stranami“ – angl. stakeholders). Je možné si p edstavit, že by každá z t chto organizace zvolila dle jednotného len ní variant svoji politicky preferovanou variantu, která by byla následn podrobena nezávislému odbornému posouzení v rámci hodnocení dopadu regulace navrhované v oddíle 4.2 díl í analýzy 4 (*Doporu ení pro koncepc ní legislativní innost v oblasti sociálních služeb a zp sob jejich financování*) Studie (2011).

⁴⁴ Angl. Regulatory impact assessment.

⁴⁵ Viz oddíl 4.1 díl í analýzy 4 (*Doporu ení pro koncepc ní legislativní innost v oblasti sociálních služeb a zp sob jejich financování*) Studie (2011).

⁴⁶ Následný implementa ní plán by pak mohl po schválení výsledk studie proveditelnosti – zvolené varianty systému sociální pé e - nastavit p esn jší „jízdní ád“ transformace sociálních služeb v R.

⁴⁷ Viz oddíl 1.3.3 díl í analýzy 4 (*Doporu ení pro koncepc ní legislativní innost v oblasti sociálních služeb a zp sob jejich financování*) Studie (2011).

⁴⁸ Viz oddíl 1.1.1.1 výše.

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti ve ejné podpory službám obecného hospodá ského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v eské republice

- srovnání variant na operativní spíše než na koncep ní úrovni, tj. variant pro spln ní r zných díl ích cíl definovaných v rámci vstupního koncep ního dokumentu dle oddílu 4.1 výše;
- podrobný návrh zvolené koncep ní i operativní varianty z hlediska právního, institucionálního (technického) a ekonomického;
- harmonogram konkrétních opat ení s p id lenou zodpov dností za každý úkol;
- odhad náklad pro ve ejné rozpo ty;
- odhad celospole enských náklad a p ínos ;
- analýzu rizik a p ístupu k jejich ízení;

a to vše s konzultací hlavních milník se zájmovými stranami.

Výzvou pro toto p ípadné posouzení bude i ov ení, zdali by nebylo vhodné ešit regulaci sociálních služeb a zdravotních služeb v jednom institucionálním rámci obdobn , jako tomu je v Anglii (v závislosti na strategickém rozhodnutí MPSV, zda má smysl tuto variantu zkoumat).⁴⁷ Sou asn je vhodné, aby byla integrována do této studie proveditelnosti i otázka budoucích podpor na sociální služby v rámci nové generace fond EU v rámci programovací období EU 2014-2020.⁴⁸

V neposlední ad bude muset p ípadná studie (hodnocení dopadu regulace) vycházet ze stavu práva EU v oblasti SGEI platném v dané dob , a to zejména s ohledem na skute nost, že Rámec SGEI a Rozhodnutí SGEI mají být ještě tento rok nahrazeny novými právními p edpisy EU.⁴⁹

■ Dopracování podp rných nástroj zvyšování hospodárnosti sociálních služeb (III)

Podp rné nástroje zvyšování hospodárnosti sociálních služeb tak, jak byly popsány v oddíle 1.5 výše, mohou mít výrazný pozitivní vliv na zvýšení motiva ních prvk u poskytovatel sociálních služeb, pro zvýšení kvality sociálních služeb a ochranu práv uživatel t chto služeb. Jsou trendem sm rem od poskytování prostých dotací k „m ení výkonu“ poskytovatele služeb.

Je na MPSV, v jakém po adí bude chtít jednotlivé nástroje zavést. V každém p ípad je nutné dob e nastavit zejména platební mechanismus v rámci modelové smlouvy na poskytování služeb/rozhodnutí o poskytnutí dotace na služby tak, aby vyhovoval pravidl m ve ejné podpory EU pro SGEI a sou asn m l p edvídatelné ú inky z hlediska celkové kompenzace, která bude na státní sektor napadat, a to zejména v p ípad p íjetí rozhodnutí o víceletém financování takových služeb.

Zavedení t chto nástroj v praxi je však také nutné podpo it osv tovou kampaní, aby se usnadnila jejich akceptace správným porozum ním ze strany poskytovatel sociálních služeb. Pro efektivní poskytovatele sociálních služeb by m ly být p ítažlivé jejich obvyklé výhody – rovná, stabilní a p edvídatelná pravidla.

Sou asn bude také nutné p ípravit ve ejnou správu na úrovni MPSV, kraj , jakož i obcí a m st na jejich p ípadné zm n né p sobnosti a pravomoci v novém systému sociálních služeb v R, zejména s ohledem na jejich možné rozdílné role jako:

- poskytovatele podpory,
- poskytovatele sociálních služeb a
- kontrolora poskytování t chto služeb.

⁴⁹ Viz oddíl 3.1.2 díl í analýzy 1.

POSOUZENÍ DOPAD NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti ve ejné podpory službám obecného hospodá ského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v eské republice

V této Studii není cílem ov ovat, zda a do jaké míry jsou tyto záv ry a doporu ení ze strany MPSV pln ny, ale pouze provést posouzení, zdali nová závazná pravidla ve ejné podpory EU v oblasti SGEI výše uvedené záv ry a doporu ení ruší i m ní, p ípadn existence t chto pravidel vede k dalším záv r m ohledn nutných opat ení.

3.2 Aktualizované závěry a doporučení Studie (2011)

3.2.1 Aktualizace závěrů

Záv r (1): Rozsah tohoto záv ru se novými pravidly m ní. Všechny sociální služby dle Zákona o sociálních službách by m ly být nahlíženy jako služby obecného hospodá ského zájmu; od vodn ní, viz 2. bod oddílu 2.2 výše.

Záv r (2): Tento záv r je i nadále aktuální. MPSV nemá ve ejnoprávní nástroje k ú inné kontrole nadm rných vyrovnávacích plateb a tato ve ejnoprávní pravomoc z ejm není v R ud lena nikomu. MPSV zbývají pouze soukromoprávní nástroje v pov ovacích aktech, což není zejména v typickém vícezdrojovém financování ur itých služeb (zejména služeb sociální prevence) ú inné a efektivní; od vodn ní, viz 8. bod oddílu 2.2 výše.

Záv r (3): Tento záv r je i nadále aktuální. Naopak s ohledem na nové ustanovení l. 2 odst. 8 Na ízení SGEI *de minimis* a l. 2 odst. 4 Rozhodnutí SGEI (2011) je akutnost této pot eby pro SGEI, v etn sociálních SGEI, vyšší; od vodn ní, viz 5. bod oddílu 2.1 výše.

Záv r (4): Tento záv r se již nejeví aktuální. A koliv m že MPSV jako p ípadný poskytovatel ve ejné podpory na sociální SGEI zajistit ve vlastních pov ovacích aktech velkou ást povinností vyplývajících z nových pravidel ve ejné podpory na SGEI, nejeví se toto ešení z mnoha d vod , které jsou obsaženy v této Studii, v etn jejích p íloh, jako ú inné a efektivní; od vodn ní, viz nap . 8. bod 2.2 této Studie. MPSV byl m la dát podn t k ÚOHS, aby byly stanoveny alespo základní prvky národní právní úpravy ve ejné podpory na SGEI, a to zejména s ohledem na:

- vymezení, co je služba obecného hospodá ského zájmu,
- jak zaznamenávat n které další užite né informace vztahující se ke SGEI v centrálním registru podpor malého rozsahu nad rámec sou asných údaj dle Vyhlášky o centrálním registru a
- jak, kdo a s jakými nástroji bude kontrolovat v eské republice nadm rné vyrovnávací platby na SGEI ve smyslu ustanovení l. 6 Rozhodnutí SGEI (2011).

Záv r (5): Tento záv r je i nadále aktuální, ale zdá se být vhodné spíše rozší it stávající centrální registr podpor malého rozsahu s tím, že by bylo užite né, aby p íslušná SGEI byla rozlišena nejen odkazem na Rozhodnutí SGEI (2011), ale i odkazem na to, podle jakého ustanovení písmena dle l. 2 odst. 1 Rozhodnutí SGEI (2011) se tohoto režimu dovolává. V p ípad sociálních SGEI by to bylo ustanovení písm. c); od vodn ní, viz 5. bod oddílu 2.1 této Studie.

Záv r (6): Tento záv r je i nadále aktuální. V p ípad absence tohoto p ístupu na legislativní úrovni v R, si ho bude muset MPSV pro jím ud lované ve ejné podpory na sociáln SGEI stanovit a následn i uplatnit v pov ovacích aktech, kterými se takové podpory budou ud lovat. V tomto p ístupu bude nutné také ešit

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

POSOUZENÍ DOPADŮ NOVÉ LEGISLATIVY EU

v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu
na pravidla financování sociálních služeb v České republice

výši případného zisku s ohledem na rozsah rizik zdržených i naopak odejmutých poskytovateli sociálních SGEI.

Závěr (7): Tento závěr je i nadále aktuální; odvodněn, viz 5. a 8. bod oddílu 2.2 této Studie.

Závěr (8): Na aktuálnosti tohoto závěru se nic nemění. Tyto povolená akty musí odpovídat zvolenému režimu daného nového předpisu veřejné podpory na SGEI a jeho ustanovení; odvodněn, viz zejména oddíl 1.6 až 1.8 této Studie.

Závěr (9): Na aktuálnosti tohoto závěru se nic nemění. Tyto povolená akty musí odpovídat zvolenému režimu daného nového předpisu veřejné podpory na SGEI a jeho ustanovení a měly by být stanoveny, jak pro povolená akty pro externí, tak i interní (in-house) poskytovatele sociálních SGEI; odvodněn, viz zejména oddíl 1.6 až 1.8 této Studie.

Závěr (10): Pobídková kritéria nejsou v režimu podle Rozhodnutí SGEI (2011) povinná. Budou-li používána v rámci sociálních SGEI je nutné určit, jak budou případné přínosy i úspory dleeny mezi poskytovatelem příslušné sociální SGEI na straně jedné a poskytovateli dané veřejné podpory na SGEI, případně uživateli dané SGEI na straně druhé; odvodněn, viz oddíl 1.7.6 této Studie. Pro vymezení obsahu SGEI je však nastavení výkonových ukazatelů, monitoringu a sankcí i nadále relevantní; odvodněn viz oddíl 1.7.6 této Studie.

Závěr (11): Základní pravidla pro maximální délky smluv a závazků na poskytování sociálních SGEI jsou stanoveny v Rozhodnutí SGEI (2011), viz oddíl 1.5 této Studie. Frekvence kontrol nadměrných vyrovnávacích plateb požadovaných Rozhodnutím SGEI (2011)⁵⁰ však přímo vybízí, aby bylo financování, případně plánování sociálních SGEI dáno do souladu s tříletými cykly; odvodněn, viz oddíl 1.8 této Studie.

Závěr (12): Na věcné aktuálnosti tohoto závěru se nic nemění. členské státy jsou povinny zajistit vrácení nadměrných vyrovnávacích plateb. Metodika kontroly nákladů, případně příjmů, včetně jejich přidělení na různé činnosti a služby povede ke standardizaci a kvantitativní efektivitě prováděných kontrol; odvodněn, viz oddíl 1.8 této Studie. Tato metodika by měla být vypracována v takové kvalitě v souladu se standardy ekonomické regulace, aby byla případně obhajitelná před Komisí.

3.2.2 Aktualizace doporučení

Doporučení obsažená ve Studii (2011) považují autoři této Studie i nadále za účelná a aktuální. Tato doporučení šla nad rámec pravidel SGEI podle Altmarského balíčku a Rozsudku Altmark a vycházela spíše na základě ekonomických úvah, než úvah právních.

Jak bylo uvedeno v oddíle 1.11.1 výše má nový systém pravidel veřejných podpor na SGEI na úrovni EU popisovaný v této Studii platit dle předpokladů do roku 2017-2018. Tato skutečnost by měla sama o sobě vést k úvahám, jak proces financování, ale i plánování sociálních služeb v České republice upravit v souladu s tímto pravidly, ale souasně i co možná nejvíce účelně, úsporně a hospodárně. Pozitivně

⁵⁰ Tato kontrola musí být prováděna každé tři roky a na konci doby povolení, viz oddíl 1.8 této Studie.

POSOUZENÍ DOPADŮ NOVÉ LEGISLATIVY EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

dokument (doporučení (1)), rozhodnutí o vybrané složené variantě a vypracování RIA a implementačního plánu (doporučení (2)) a dopracování podpůrných nástrojů zvyšování hospodárnosti sociálních služeb (doporučení (3)) je jen vyjádřením postupu, jak k tomuto inovovanému a modernizovanému systému financování, plánování sociálních služeb dle dobré praxe dojít.

Přechodný režim dle Rozhodnutí SGEI (2011) pro režimy podpor vede k úvaze, že by měl být tento systém stabilizován nejpozději k 31. lednu 2013, aby nebylo nutné již v době plné aplikace nových pravidel tento systém zásadním způsobem měnit; odvodněná, viz oddíl 1.11.2 výše. Takový postup by byl procesně nepříhodný.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Příloha 1: Posouzení dopadu Nařízení SGEI *de minimis*

Nařízení Komise (EU) č. 360/2012 ze dne 25. dubna 2012 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* udílenou podnikům poskytujícím služby obecného hospodářského zájmu

lánek	záležitost	text Nařízení SGEI <i>de minimis</i>	nesoulad / potenciální nesoulad / soulad / nevztahuje se (ve vztahu k sociálním SGEI)	komentář a návrh způsobu řešení nesouladu nebo potenciálního nesouladu
1	Oblast působnosti a definice	1. Toto nařízení se použije na podporu udílenou podnikům poskytujícím služby obecného hospodářského zájmu ve smyslu čl. 106 odst. 2 Smlouvy.	Nevztahuje se	Nařízení SGEI <i>de minimis</i> nově stanovuje podmínky pro tzv. veřejné podpory malého rozsahu pro služby obecného hospodářského zájmu, tedy veřejné podpory na SGEI, které jsou s ohledem na svoji výši prohlášeny Komisí jako spadající mimo rámec práva EU. Nařízení SGEI <i>de minimis</i> obsahuje specifické požadavky ve vztahu k poskytovatelům veřejné podpory i členským státům. Toto Nařízení SGEI <i>de minimis</i> (2012) nijak nemění paralelně existující Nařízení <i>de minimis</i> , které stanovuje podmínky pro veřejné podpory malého rozsahu pro „běžné služby“. Avšak dopad na použití Nařízení <i>de minimis</i> dříve nemá, nebo stanovuje podmínky kumulace podpor v režimu <i>obou</i> těchto nařízeních (viz bod 2 níže).
		2. Toto nařízení se nevztahuje: a) na podporu poskytovanou podnikům jiným v odvětvích rybolovu a akvakultury, na které se vztahuje nařízení Rady (ES) č. 104/2000 [11]; b) na podporu poskytovanou podnikům v oblasti prvovýroby zemědělských produktů; c) na podporu poskytovanou podnikům v oblasti zpracovávání zemědělských produktů a jejich uvádění na trh, a to v těchto případech: i) je-li výše podpory stanovena na základě ceny nebo množství produktů zakoupených od prvovýrobců nebo uvedených na trh danými podniky, ii) je-li poskytnutí podpory závislé na podmínce, že bude zčásti nebo zcela přidělena prvovýrobcům; d) na podporu na ininnosti spojené s vývozem do těchto zemí nebo do členských států, zejména na podporu přímo spojenou s vyvážením	Nevztahuje se	Toto ustanovení obsahuje výčet oblastí, na které se režim Nařízení SGEI <i>de minimis</i> nevztahuje; tyto výčty obsahují i specifická nařízení Komise pro podpory malého rozsahu v oblasti zemědělství, konkrétně nařízení Komise (ES) č. 1535/2007 ze dne 20. prosince 2007 o použití článků 87 a 88 Smlouvy ES na podporu <i>de minimis</i> v produkčním odvětví zemědělských produktů, a nařízení Komise (ES) č. 875/2007 ze dne 24. srpence 2007 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podporu <i>de minimis</i> v odvětví rybolovu a o změně nařízení (ES) č. 1860/2004, V tomto výčtu není zahrnuta oblast sociálních služeb. Je tedy možné využít režimu tohoto Nařízení SGEI <i>de minimis</i> , v případě splnění všech podmínek v něm stanovených, také na jakékoliv hospodářské SGEI, jimiž se ve čl. 2 odst. 1, písm. c) Rozhodnutí SGEI (2011) plní sociální potřeby.

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

		<p>množstvím, s vytvořením a provozem distribuční sítě nebo s jinými běžnými výdaji souvisejícími s vývozními činnostmi;</p> <p>e) na podporu podmínkou užitím domácích produktů na úkor produktů dovážených;</p> <p>f) na podporu poskytovanou podnikům v uhelném průmyslu vymezenou v rozhodnutí Rady 2010/787/EU [12];</p> <p>g) na podporu podniků provozujícím silniční nákladní dopravu pro cizí potřeby;</p> <p>h) na podporu poskytovanou podnikům v obtížích.</p> <p>Pokud jsou podniky činné v odvětvích uvedených v prvním pododstavci v písmenech a), b), c) nebo g) a zároveň i v jiných odvětvích nevyloučených z působnosti tohoto nařízení, toto nařízení se vztahuje pouze na podporu poskytovanou na tato jiná odvětví nebo činnosti za předpokladu, že členské státy vhodnými způsoby, jako je oddělení činností nebo rozlišení nákladů, zajistí, aby činnosti ve vyloučených odvětvích nebyly předmětem podpory <i>de minimis</i> podle tohoto nařízení.</p>		
		<p>3. Pro účely tohoto nařízení se rozumí:</p> <p>a) "zemědělskými produkty" produkty uvedené v příloze I Smlouvy s výjimkou produktů rybolovu;</p> <p>b) "zpracováním zemědělských produktů" jakékoli zpracování zemědělského produktu vedoucí ke vzniku produktu, který je též zemědělským produktem, s výjimkou činností probíhajících v zemědělských podnicích a potrubních pro přepravu živočišných nebo rostlinných produktů k prvnímu prodeji;</p> <p>c) "uváděním zemědělských produktů na trh" přechovávání nebo vystavování produktu za účelem jeho prodeje, nabízení produktu k prodeji, dodávka produktu nebo jakýkoli další způsob jeho umístění na trh s výjimkou prvního prodeje prvovýrobcem dalším prodejcem nebo zpracovatelem a s výjimkou jakýchkoli činností souvisejících s přepravou produktu k tomuto prvnímu prodeji; prodej od prvovýrobců konečným spotřebitelům se považuje za uvádění na trh, pokud k němu dojde v samostatných</p>	<p>Nevztahuje se</p>	<p>Jedná se ve smyslu o definici pojmů používaných v Nařízení SGEI <i>de minimis</i> nezahrnujících oblast sociálních SGEI. Jedná se o totožné pojmy dle čl. 1 odst. 1 Nařízení <i>de minimis</i>.</p>

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

		prostorách vyhrazených pro tento účel.		
2	Podpora <i>de minimis</i>	1. Má se za to, že podpora udělaná podnikem v souvislosti s poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu nesplňuje všechna kritéria čl. 107 odst. 1 Smlouvy, a proto je vyřazena z oznamovací povinnosti podle čl. 108 odst. 3 Smlouvy, jestliže splňuje podmínky stanovené v odstavcích 2 až 8 tohoto článku.	Soulad	Na úřadění SGEI <i>de minimis</i> v zásadě stanoví, že podpora podnikem pro službu SGEI (ve veřejném sociálním SGEI) nesplňuje požadavky čl. 107 odst. 1 SFEU, pokud poskytována podpora pro jeden podnik: a) v žádném tříletém účetním období nepřesáhne částku 500.000 EUR; b) jedná se o transparentní podporu; c) jsou dodržena pravidla kumulace podpor SGEI <i>de minimis</i> s ostatními režimy pro poskytování veřejných podpor na SGEI. Podmínky stanovené v Nařízení SGEI <i>de minimis</i> jsou podobné a stejné s podmínkami obsaženými v Nařízení <i>de minimis</i> . V některých ohledech se však významně liší, například stanovují nové podmínky, a to zejména v případě kumulace podpor v různých režimech právních předpisů.
		2. Celková výše podpory <i>de minimis</i> udělané jednomu podnikem poskytujícímu služby obecného hospodářského zájmu nesmí v žádném tříletém účetním období přesáhnout částku 500 000 EUR. Tento strop se uplatní nezávisle na formě podpory <i>de minimis</i> a nezávisle na tom, zda je podpora poskytnuta členským státem zcela nebo částečně financována ze zdrojů Unie. Období se stanoví podle účetních let používaných podnikem v příslušném členském státě.	Soulad	Dle čl. 1. 2 odst. 2 Nařízení <i>de minimis</i> je stanoveno, že celková výše podpory <i>de minimis</i> (malého rozsahu) poskytnutá jednomu podnikem nesmí v kterémkoli tříletém období přesáhnout částku 200 000 EUR. Celková částka podpory <i>de minimis</i> udělaná každému jednotlivému podnikem v dané oblasti silniční dopravy nesmí přesáhnout 100.000 EUR v kterémkoli období tří fiskálních let. Oproti tomu Nařízení SGEI <i>de minimis</i> stanoví vyšší prahovou hodnotu veřejné podpory malého rozsahu (<i>de minimis</i>) udělané jednomu podnikem poskytujícímu služby obecného hospodářského zájmu, která nesmí v žádném tříletém účetním období přesáhnout částku 500.000 EUR. Tato prahová hodnota nemá žádných výjimek. V ostatních dílčích podmínkách uvedených v tomto ustanovení se však obecně na úřadění v zásadě neliší.
		3. Strop stanovený v odstavci 2 je vyjádřen jako grant v hotovosti. U všech použitých částek se jedná o hrubé částky, tj. před srážkou daní nebo jiných poplatků. Je-li podpora poskytnuta jinak než formou grantu, stanoví se její výše jako hrubý grantový ekvivalent. Podpora vyplácená v několika splátkách se diskontuje na svou hodnotu v okamžiku poskytnutí. Úroková sazba, která se použije pro účely diskontace, je diskontní sazba platná v době poskytnutí grantu.	Soulad	Toto ustanovení stanoví, že stanovený strop se vztahuje na předispověk vyplacený v hotovosti. U všech použitých částek se jedná o hrubé částky, tj. před srážkou předimé daní nebo jiných poplatků. Je-li podpora poskytnuta jinak než formou předispověku, stanoví se její výše podle hrubého ekvivalentu předispověku podpory. Úroková sazba, která se použije pro účely diskontu a pro výpočet hrubého ekvivalentu podpory, je referenční sazba platná v době předispovělení podpory. Toto ustanovení je identické s ustanovením čl. 2 odst. 3 Nařízení <i>de minimis</i> .
		4. Toto nařízení se použije pouze na podporu, u níž lze předem předepsat hrubý grantový ekvivalent bez nutnosti provádět hodnocení rizik ("transparentní podpora"). Konkrétně: a) podpora ve formě předispověk se považuje za transparentní podporu <i>de minimis</i> , byl-li hrubý	Soulad	Ustanovení čl. 2 odst. 4 Nařízení SGEI <i>de minimis</i> určuje svoji použitelnost pouze na transparentní podporu, tj. podporu, v jejímž případě lze předepsat hrubý ekvivalent grantu u podpory <i>ex ante</i> bez nutnosti provádět hodnocení rizika a obsahuje výčet předkladů transparentní podpory. Podmínky v rozsahu ustanovení písm. a) až c) jsou v Nařízení SGEI <i>de minimis</i> v zásadě totožné s těmi, které jsou uvedeny v čl. 2 odst. 4, písm. a) až c) Naříze

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

		<p>grantový ekvivalent výpočten na základě referenční sazby platné v době poskytnutí grantu;</p> <p>b) podpora ve formě kapitálových injekcí se nepovažuje za transparentní podporu <i>de minimis</i> s výjimkou případů, kdy celková částka injekce z veřejných prostředků nepřesáhne strop <i>de minimis</i>;</p> <p>c) podporu ve formě opatření týkajících se rizikového kapitálu nelze považovat za transparentní podporu <i>de minimis</i> s výjimkou případů, kdy je v rámci daného režimu rizikového kapitálu poskytován kapitál každému z cílových podniků pouze do stropu <i>de minimis</i>;</p> <p>d) jednotlivá podpora poskytnutá v rámci určitého režimu záruk podnikům, které nejsou podniky v obtížích, se považuje za transparentní podporu <i>de minimis</i>, jestliže zaručená částka poskytnutá podle tohoto režimu nepřesáhne 3750000 EUR na jeden podnik. Pokud zaručená částka přesáhne tuto částku, má se za to, že hrubý grantový ekvivalent této záruky odpovídá těmto podílu stropu uvedeného v odstavci 2. Záruka nesmí přesáhnout 80 % částky. Režimy záruk se rovněž považují za transparentní, jestliže:</p> <p>i) před jejich prováděním byla metodika výpočtu hrubého grantového ekvivalentu záruk oznámena Komisi a schválena podle jiného nařízení přijatého Komisí v oblasti státní podpory a</p> <p>ii) schválená metodika výslovně dává druh záruk a přípustných transakcí v kontextu používání tohoto nařízení.</p>		<p><i>de minimis</i>.</p> <p>Oproti Nařízení <i>de minimis</i> obsahující maximální výši zaručené částky ve výši 1.500.000 EUR, zavádí Nařízení SGEI <i>de minimis</i> zvýšený strop na záruky ve výši 3.750.000 EUR.</p>
		<p>5. Jestliže celková podpora <i>de minimis</i> udělená podle tohoto nařízení podnikem poskytujícím služby obecného hospodářského zájmu nepřesahuje strop stanovený v odstavci 2, nevztahují se na tuto podporu, a to ani na část, která tento strop nepřekračuje, výhody tohoto nařízení. Pro toto opatření podpory se v takovém případě výhody tohoto nařízení nelze dovolávat.</p>	<p>Soulad</p>	<p>Ustanovení čl. 2 odst. 5 Nařízení SGEI <i>de minimis</i> výslovně stanoví použitelnost tohoto nařízení pouze na transparentní podporu, jejíž výše ve třiletém účetním období nepřesáhne prahové hodnoty dle čl. 2 odst. 2 Nařízení SGEI <i>de minimis</i>, a to bez jakýchkoli výjimek.</p> <p>Taková podpora je tedy jako celek, tj. nejen v části, která nepřesahuje tyto prahové hodnoty, posuzována jako veřejná podpora ve smyslu práva EU, tj. není na ní možné použít režim dle tohoto Nařízení SGEI <i>de minimis</i>.</p> <p>Toto ustanovení je nové oproti Nařízení <i>de minimis</i>, ale na druhé straně nepředstavuje žádné nové pravidlo, neboť je jen výslovným vyjádřením vztahu, který platí dle ustáleného výkladu i pro podpory malého rozsahu v režimu Nařízení <i>de minimis</i>.</p>

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

		6. Podporu <i>de minimis</i> podle tohoto nařízení nelze kumulovat se státní podporou na tytéž způsobilé náklady, pokud by taková kumulace zvýšila intenzitu podpory nad míru intenzity, která je pro specifické okolnosti každého případu stanovena v nařízení o blokové výjimce nebo v rozhodnutí Komise.	Soulad	Toto ustanovení odpovídá ustanovení 1. 2 odst. 5 Nařízení <i>de minimis</i> . Pro úplnost je třeba dodat, že specificky ve vztahu k sociálním službám nebylo vydáno žádné zvláštní nařízení o blokové výjimce. Tyto blokové výjimky jsou nyní upraveny v Obecném nařízení o blokových výjimkách a následně v jednotlivých aktech Komise navazující na toto nařízení. Oblasti blokových výjimek nyní zahrnují tyto oblasti: a) regionální podpora; b) investiční podpora a podpora zaměstnanosti určená malým a středním podnikům; c) podpora pro podniky nově založené ženami-podnikatelkami; d) podpora na ochranu životního prostředí; e) podpora na poradenské služby ve prospěch malých a středních podniků a jejich účast na veletrzích; f) podpora v podobě rizikového kapitálu; g) podpora na výzkum, vývoj a inovaci; h) podpora na vzdělávání; i) podpora pro znevýhodněné nebo zdravotně postižené pracovníky. Je tedy třeba vždy také individuálně posoudit, zda nebudou tyto intenzity překročeny.
		7. Podporu <i>de minimis</i> podle tohoto nařízení lze kumulovat s podporou <i>de minimis</i> podle jiných nařízení o podpoře <i>de minimis</i> až do stropu stanoveného v odstavci 2.	Soulad	Ustanovení 1. 2 odst. 7 Nařízení SGEI <i>de minimis</i> připouští, že je možné transparentní podporu <i>de minimis</i> vztahující se ke SGEI kumulovat s podporou <i>de minimis</i> podle jiných nařízení až do výše stanoveného stropu dle 1. 2. Je tedy možné si představit situaci, kdy dojde ke kumulaci podpory na SGEI například ve výši 100 000 EUR v režimu Nařízení <i>de minimis</i> a 300 000 v režimu Nařízení SGEI <i>de minimis</i> . Taková podpora je přípustná a může využít výjiměného režimu dle tohoto nařízení. V současné době je však v České republice patrné, že poskytovatelé podpor na SGEI si zřejmě nejsou příliš v domnění možnosti využít tohoto benevolentnějšího nařízení, neboť od dubna 2012 do října 2012 byly v centrálním registru podpor malého rozsahu uvedeny tyto podpory v objemu pouhých 1.764.813,- Kč, což neodpovídá zjevně odhadovanému podílu objemu SGEI v rámci národního hospodářství ČR ani objemu 6.374.945.103,73 Kč podpor malého rozsahu ve stejném období v režimu Nařízení <i>de minimis</i> , viz http://eagri.cz/public/app/RDM/Portal .
		8. Podporu <i>de minimis</i> udělenou podle tohoto nařízení nelze kumulovat s žádnou vyrovnávací platbou na tutéž službu obecného hospodářského zájmu bez ohledu na to, zda tato vyrovnávací platba představuje, nebo nepředstavuje státní podporu.	Potenciální nesoulad	Ustanovení 1. 2 odst. 8 Nařízení SGEI <i>de minimis</i> obsahuje výslovný zákaz pro kumulaci podpory s vyrovnávací platbou za tutéž službu SGEI. Toto pravidlo vyjadřuje nejvýraznějším způsobem pravidel oproti ustanovením Nařízení <i>de minimis</i> . Motivaci Komise k zavedení tohoto pravidla dobře dokumentuje bod 15 Preambule k tomuto nařízení: „Aby se toto nařízení nepoužívalo k obcházení podmínek stanovených v rozsudku ve věci Altmark a aby podpora <i>de minimis</i> poskytnutá v rámci tohoto nařízení neovlivňovala obchodní podmínky kumulace s jinými vyrovnávacími platbami za tu samou službu obecného hospodářského zájmu, neměla by být podpora <i>de minimis</i> v rámci tohoto nařízení kumulována s žádnou další vyrovnávací platbou za stejnou službu bez ohledu na to, zda představuje, nebo nepředstavuje státní podporu ve smyslu rozhodnutí ve věci Altmark i služitelnou

			<p>státní podporu podle rozhodnutí 2012/21/EU nebo podle sdělení Komise – Rámec Evropské unie pro státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek ve veřejné službě (2011). Toto nařízení by se tedy nemělo vztahovat na vyrovnávací platby obdržené za poskytování služby obecného hospodářského zájmu, za které se již vyplácí jiná vyrovnávací platba, s výjimkou případů, kdy tato jiná vyrovnávací platba představuje podporu de minimis podle jiných nařízení o podpoře de minimis a kdy jsou splněna pravidla kumulace stanovená tímto nařízením.“</p> <p>Jinými slovy, není možné dostat od jednoho subjektu na stejnou SGEI podporu v režimu de minimis a od druhého subjektu podporu v režimu Rozhodnutí SGEI (2011), případně se odvolávat na splnění Rozsudku Altmark. Pro vyrovnávací platby na stejnou SGEI je tedy možné i kumulaci použít pouze jeden režim veřejné podpory pro SGEI, a to vždy ten z vyššího stupně požadavků.</p> <p>Toto ustanovení tak bude efektivně omezovat využití Nařízení SGEI de minimis pouze na opravdu malé poskytovatele SGEI, nebo okamžikem, kdyby se rozhodlo o udělení podpory v většího rozsahu, tj. nad prahovou hodnotou de minimis, musel by poskytovatel takové podpory posoudit všechny veřejné podpory obdržené takovým poskytovatelem SGEI (včetně dle Nařízení de minimis a dle Nařízení SGEI de minimis) i těch, které sám neudělil, a to v případě sociálních SGEI zpravidla dle Rozhodnutí SGEI (2011).</p> <p>Tato skutečnost však samozřejmě zvyšuje požadavky na dostatek informací poskytovatele veřejné podpory od příjemce takové podpory. V tomto bodě se však naráží na limity rozsahu informací dle soustředěného centrálního registru podpor malého rozsahu, nebo v něm jsou zaznamenány pouze podpory malého rozsahu (de minimis). Je potom otázkou, jak může poskytovatel veřejné podpory na (sociální) SGEI řešit například situaci, kdy za rok 1 bude v centrálním registru uvedena částka 150.000 EUR v režimu Nařízení de minimis nebo Nařízení SGEI de minimis, v roce 2 příjemce podpory obdrží další podporu ve výši 500.000 EUR na sociální SGEI, bude tak muset částku 150.000 EUR a 500.000 EUR konsolidovat do výpočtu pro ověření nadměrné vyrovnávací platby dle Rozhodnutí SGEI (2011), ale o této skutečnosti se nikdo z centrálního registru nedozví. V roce 3 tak může někdo poskytnout veřejnou podporu malého rozsahu ve výši 100.000 EUR v dobré víře spoléhající se na centrální registr, že v součtu částek za rok 1 a rok 3 nepřesahuje hodnotu 500.000 EUR. V daném případě ale bude objektivně porušovat toto Nařízení SGEI de minimis.</p> <p>Z krátkodobého hlediska se tedy není možné na centrální registr i řešení souladnosti postupů v oblasti veřejné podpory na SGEI spolehnout a je nutné si předem vyžádat písemná prohlášení o všech podporách do uplynulých tří let, v letech, u kterých se odvolávají, že se nejedná o veřejné podpory, protože jsou splněny podmínky v Rozsudku Altmark. Centrální registr lze využít jen pro kontrolu dílčích informací.</p> <p>Ze střednědobého hlediska by však měl být upraven Zákon o úpravě vztahů v oblasti veřejné podpory EU tak, aby zde měli poskytovatelé veřejné podpory povinnost zaznamenat to, že provedli „příjmovou konsolidaci obdržných podpor“, a to zejména dle režimu Rozhodnutí SGEI (2011). Měli by zde uvést také délku, po kterou se podpora uděluje. V tom případě bude každému poskytovateli veřejné</p>
--	--	--	--

				podpory z ejmé (minimální v rámci daného lenského státu), že nem že po ur itou dobu ud lovat takovému subjektu ve ejné podpory v režimu <i>de minimis</i> . Samostatnou otázkou je soub h podpor v r zných lenských státech a dle ekonomických jednotek, tj. v rámci koncern , který však by v oblasti sociálních SGEI m l být marginální povahy.
3	Sledování	<p>1. Jestliže lenský stát hodlá poskytnout n kterému podniku podporu <i>de minimis</i> podle tohoto na ízení, písemn jej informuje o navrhované výši podpory vyjád ené jako hrubý grantový ekvivalent, o služb ve ejného hospodá ského zájmu, k níž se vztahuje, a o charakteru <i>de minimis</i> této podpory a výslovn odkáže na toto na ízení citací jeho názvu a uvedením informace o jeho vyhlášení v Ú edním v stníku Evropské unie. V p ípad , že se podpora <i>de minimis</i> podle tohoto na ízení poskytuje r zným podnik m na základ ur itého režimu a t mto podnik m jsou v rámci tohoto režimu poskytnuty r zn vysoké individuální podpory, m že se daný lenský stát rozhodnout, že uvedenou povinnost splní informováním podnik o pevné ástce odpovídající maximální ástce podpory, která m že být v daném režimu poskytnuta. V takovém p ípad se tato pevná ástka použije p í zjiš ování, zda byl dodržen strop stanovený v l. 2 odst. 2. P ed ud lením podpory lenský stát obdrží od podniku poskytujícího službu obecného hospodá ského zájmu prohlášení v písemné í elektronické podob o jakýchkoli dalších podporách <i>de minimis</i>, které daný podnik poskytující služby obecného hospodá ského zájmu obdržel b hem dvou p edcházejících ú etních let a daného ú etního roku podle tohoto na ízení nebo podle jiných na ízení o podpo e <i>de minimis</i>.</p> <p>lenský stát poskytne novou podporu <i>de minimis</i> podle tohoto na ízení teprve po p ezkoumání, zda nová podpora nezvýší celkovou podporu <i>de minimis</i>, kterou podnik poskytující služby obecného hospodá ského zájmu obdržel podle tohoto na ízení, nad strop stanovený v l. 2 odst. 2 a zda jsou dodržena pravidla kumulace stanovená v l. 2 odst. 6, 7 a 8.</p>	Nesoulad	<p>Ustanovení l. 3 odst. 1, prvního odstavce Na ízení SGEI <i>de minimis</i> obsahuje povinnost orgán lenských stát (myšleno poskytovatelé ve ejné podpory) informovat p íslušný podnik o navrhované výši podpory ve vztahu ke služb SGEI, k níž se vztahuje (nebo maximální ástky, které m že být v daném režimu poskytnuta) a o charakteru <i>de minimis</i> takové podpory. Uvád ná výše navrhované podpory odpovídá výši hrubého grantového ekvivalentu. V rámci této informa ní povinnosti je lenský stát povinen odkázat na Na ízení SGEI <i>de minimis</i> citací jeho názvu a uvedením informace o jeho vyhlášení v Ú edním v stníku Evropské unie.</p> <p>P ed ud lením podpory je podnik poskytující služby SGEI povinen p edložit orgán m lenského státu prohlášení v písemné í elektronické podob o jakýchkoli dalších podporách <i>de minimis</i>, které daný podnik poskytující SGEI obdržel b hem dvou p edcházejících ú etních let a daného ú etního roku podle Na ízení SGEI <i>de minimis</i> nebo podle jiných na ízení o podpo e <i>de minimis</i>. Toto ustanovení je obdobné ustanovení l. 3 odst. 1, prvního odstavce Na ízení <i>de minimis</i> s tím, že subjekt hodlající poskytnout podporu <i>de minimis</i> si musí zjistit údaje o podpo e <i>de minimis</i> nejen v režimu Na ízení <i>de minimis</i>, ale nov í Na ízení SGEI <i>de minimis</i>. Podpory malého rozsahu (<i>de minimis</i>) na SGEI však nebyly logicky v minulosti v centrálním registru zaznamenány a ani novelizace Zákona o úprav vztah v oblasti ve ejné podpory EU z roku 2012 nep inesla povinnost v p echodném období tyto povinnosti zp tn doplnit.</p> <p>Z krátkodobého hlediska je nutné stanovit ve standardních pov ovacích aktech individuální povahy (nap . rozhodnutí í smlouva o ud lení dotace), jakož í v dota ních programech poskytovatel ve ejné podpory, v etn MPSV povinnost p íjemc podpory oznamovat p í ud lení podpory a kdykoliv pozd ji v t íletém období zm nu t chto informací. Na stav centrálního registru podpor malého rozsahu se totiž ve vztahu ke SGEI nebude možné po t í roky od nabytí platnosti tohoto Na ízení SGEI <i>de minimis</i> spolehnout.</p>
		2. Jestliže lenský stát z ídil centrální rejst ík podpory <i>de minimis</i> obsahující úplné informace o všech podporách <i>de minimis</i> , které podnik m	Potenciální nesoulad	K 1. lednu 2010 byl v eské republice vytvo en centrální systém pro evidenci podpor malého rozsahu (<i>de minimis</i>) poskytnutých na základ p ímo použitelných p edpis EU (dále jen „centrální registr“).

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

		<p>poskytující služby obecného hospodářského zájmu poskytly veškeré orgány daného členského státu, první pododstavec odstavce 1 se nepoužije od okamžiku, kdy rejstřík vykryje období tří let.</p>		<p>Obsah a rozsah údajů, které jsou poskytovateli podpory malého rozsahu povinni zaznamenat do centrálního registru podpor malého rozsahu a postup při jejich zaznamenávání je upraven vyhláškou č. 465/2009 Sb., o údajích zaznamenávaných do centrálního registru podpor malého rozsahu (dále jen „vyhláška“). Vyhláška nabyla účinnosti dne 1. ledna 2010.</p> <p>Dle § 3 vyhlášky poskytovatel podpory malého rozsahu zaznamenává do centrálního registru:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) identifikaci příjemce podpory malého rozsahu, b) vymezení územního období používaného příjemcem, c) výši příjemci poskytnuté podpory malého rozsahu určenou v Kč nebo EUR zaokrouhlenou matematicky na dvě desetinná místa, d) identifikaci oblasti poskytnuté podpory malého rozsahu, e) datum poskytnutí podpory malého rozsahu, f) identifikaci právního aktu poskytnutí podpory malého rozsahu příjemci určený den poskytnutí podpory, g) identifikaci poskytovatele podpory malého rozsahu, h) formu poskytnuté podpory malého rozsahu, i) účel poskytnuté podpory malého rozsahu. <p>V současné době tedy centrální registr neobsahuje úplně všechny údaje nutné pro posouzení toho, zda je veřejná podpora na SGEI poskytována v souladu s pravidly EU. K doporučení dalšího postupu, viz komentář k čl. 2 odst. 8 a čl. 3 odst. 1 výše.</p> <p>Lze také doporučit, aby si poskyvatelé veřejné podpory vyžádali pro účely průzkumných otázek, zda nová podpora zvýší celkovou podporu <i>de minimis</i> prohlášením příjemce podpory ve formě v rozsahu dle čl. 3.1 Nařízení SGEI <i>de minimis</i>, a to minimálně za období o jakýchkoli dalších podporách <i>de minimis</i>, které daný podnik poskytující SGEI obdržel během dvou předcházejících územních let a daného územního roku podle Nařízení SGEI <i>de minimis</i>. Vydání Nařízení SGEI <i>de minimis</i> zatím totiž v České republice nevedlo ke změně zákona o úpravě vztah v oblasti veřejné podpory EU, výše uvedené vyhlášky ani oficiální Příručky aplikace Registru <i>de minimis</i>. Rozhodně lze alespoň doporučit, aby ve výše uvedené vyhlášce byla určena povinnost určit písemně použitelný předpis EU, podle kterého se podpora <i>de minimis</i> uděluje.</p>
		<p>3. členské státy zaznamenávají a shromažďují veškeré informace týkající se použití tohoto nařízení. Tyto záznamy musí obsahovat všechny informace, které prokážou, že byly splněny podmínky tohoto nařízení. Záznamy o individuálních podporách <i>de minimis</i> se archivují po dobu deseti územních let ode dne jejich poskytnutí. Záznamy týkající se režimu podpory</p>	<p>Potenciální nesoulad</p>	<p>Nařízení SGEI <i>de minimis</i> v tomto článku stanoví povinnost archivace individuálních záznam po dobu deseti územních let ode dne poskytnutí podpory. Tato povinnost je shodná s povinností stanovenou v Rozhodnutí SGEI (2011). Příslušné archivované podklady mají sloužit k prokázání odvodnosti poskytnuté podpory v souladu s Nařízením SGEI <i>de minimis</i>. Tyto údaje by měly být v České republice zaznamenány a shromažďovány prostřednictvím centrálního registru dle Zákona o úpravě vztah v oblasti veřejné podpory EU.</p> <p>Plnění povinností orgány členských států k archivaci je vhodné doplnit povinností</p>

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

		<p><i>de minimis</i> se archivují po dobu deseti let ode dne, kdy byla v rámci tohoto režimu poskytnuta poslední individuální podpora. Na písemnou žádost poskytne dotyčný členský stát Komisi ve lhůt dvaceti pracovních dnů nebo v delší lhůt, která je v žádosti stanovena, všechny informace, které Komise považuje za nezbytné k posouzení toho, zda byly dodrženy podmínky tohoto nařízení, zejména celková výše podpory <i>de minimis</i>, kterou podnik obdržel podle tohoto nařízení a podle jiných nařízení o podpoře <i>de minimis</i>.</p>		<p>v případě příjemce veřejné podpory na poskytnutí služeb (tj. předložení písemných dokladů), včetně archivace písemných podkladů jako jedné z podmínek pro poskytnutí podpory.</p> <p>Nařízení SGEI <i>de minimis</i> v tomto článku dále stanoví povinnost členských států ve lhůt, které mohou být maximálně 20 dnů, informace a podklady, které Komise považuje za nezbytné pro posouzení, zda byly splněny podmínky nařízení.</p> <p>Základním zdrojem informací, ze kterého by bylo možno čerpat, je centrální registr. Centrální registr nicméně neobsahuje údaje o podpoře SGEI <i>de minimis</i> (malého rozsahu) za celé relevantní období, a to minimálně do dubna 2015. Pokud bude Komise požadovat jakékoli další podklady, je nezbytné i v tomto případě splnění této povinnosti zajistit také vhodnou formou povolených administrativních a právních prohlášení, ve kterých bude stanovena povinnost příjemce podpory poskytnout v písemné lhůt s rizikem potenciálních sankcí pro případ nesplnění této povinnosti.</p>
4	Pechodná ustanovení	<p>Toto nařízení se použije na podporu <i>de minimis</i> udělenou na poskytování služeb obecného hospodářského zájmu před jeho vstupem v platnost, pokud tato podpora splňuje všechny podmínky stanovené v článcích 1 a 2. Jakákoli podpora na poskytování služeb obecného hospodářského zájmu, která tyto podmínky nespĺňuje, bude posouzena v souladu s písemnými rozhodnutími, rámci, pokyny, sděleními a oznámeními.</p> <p>Po uplynutí platnosti tohoto nařízení je možné každou podporu <i>de minimis</i>, která splňuje podmínky tohoto nařízení, právoplatně provádět ještě dalších šest měsíců.</p>	Soulad	<p>Nařízení SGEI <i>de minimis</i> obsahuje potenciální zpětnou retroaktivitu, tj. použije se i na již poskytnuté podpory, pokud však splňují požadavky dle tohoto nařízení.</p> <p>Poslední odstavec tohoto ustanovení upravuje situaci, která vychází ze zkušeností z praxe při přijímání vydávání pravidel veřejné podpory na SGEI na přelomu let 2011 a 2012. Nařízení SGEI <i>de minimis</i> bylo vydáno s tím, že tímto nařízením se zpětně oproti zbylým dokumentům Komise upravující pravidla veřejné podpory na SGEI až v dubnu 2012.</p>
5	Vstup v platnost a doba platnosti	<p>Toto nařízení vstupuje v platnost tímto dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.</p> <p>Použije se do 31. prosince 2018.</p> <p>Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.</p> <p>V Bruselu dne 25. dubna 2012.</p>	Neztahuje se	<p>Nařízení SGEI <i>de minimis</i> nabylo platnosti 28. dubna 2012. Komise předpokládá, že nejpozději v roce 2018 dojde k přezkoumání pravidel tohoto nařízení.</p>

Příloha 3: Posouzení dopadu Rámce SGEI (2011)

Sdělení Komise Rámec Evropské unie pro státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek ve veřejné službě (2011) (2012/C 8/03)

lánek	záležitost	text Rámce SGEI (2011)	nesoulad / potenciální nesoulad / soulad / nevztahuje se (ve vztahu k sociálním SGEI)	komentář a návrh způsob řešení nesoulad nebo potenciálního nesouladu
1	Účel a rozsah	1. Pro zajištění fungování určitých služeb obecného hospodářského zájmu (SOHZ) na základě zásad a za podmínek umožňujících naplnění jejich úkolů se může ukázat jako nezbytná finanční podpora ve veřejných orgánech, jestliže podmínky poskytování služeb neumožní pokrýt náklady vyplývající z plnění závazku ve veřejné službě.	Nevztahuje se	Na sociální SGEI se neuplatňuje strop po použití režimu dle Rozhodnutí SGEI (2011) ve výši 15 mil. EUR ročně, viz odst. 7 níže a komentář k čl. 2 Přílohy 2 (Posouzení dopadu Rozhodnutí SGEI (2011)) k této Studii.
		2. Z judikatury Soudního dvora Evropské unie [1] vyplývá, že vyrovnávací platba za závazek ve veřejné službě nepředstavuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie, pokud splňuje určité podmínky [2]. Jsou-li tyto podmínky splněny, nepoužije se článek 108 Smlouvy.	Nevztahuje se	-----
		3. Jestliže vyrovnávací platba za závazek ve veřejné službě tyto podmínky nespĺňuje a jsou-li zároveň splněna obecná kritéria použitelnosti čl. 107 odst. 1 Smlouvy, představuje taková vyrovnávací platba státní podporu a vztahují se na ní články 106, 107 a 108 Smlouvy.	Nevztahuje se	-----
		4. Komise ve svém sdělení o použití pravidel Evropské unie v oblasti státní podpory na vyrovnávací platbu udělenou za poskytování služeb obecného hospodářského zájmu [3] vyjasnila podmínky, za nichž se vyrovnávací platba za závazek ve veřejné službě musí považovat za státní podporu. Kromě toho v nařízení Komise o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu <i>de minimis</i> pro podniky poskytující služby obecného hospodářského zájmu [4] stanoví podmínky, za nichž se nízké vyrovnávací platby za závazek ve veřejné službě	Nevztahuje se	-----

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

		považují za platby, které nenarušují obchod mezi členskými státy a/nebo nenarušují hospodářskou soutěž ani nehrozí narušením této soutěže. V takových případech se na vyrovnávací platbu nevztahuje čl. 107 odst. 1 Smlouvy, a proto nepodléhá oznamovacímu postupu stanovenému v čl. 108 odst. 3 Smlouvy.		
		5. Ustanovení čl. 106 odst. 2 Smlouvy poskytuje právní základ pro posuzování slučitelnosti státní podpory na SOHZ. Stanoví, že podniky, které jsou povoleny poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu, nebo podniky, které mají povahu fiskálního monopolu, podléhají pravidlům obsaženým ve Smlouvě, zejména pravidlům hospodářské soutěže. Ustanovení čl. 106 odst. 2 Smlouvy však stanoví výjimku z pravidel obsažených ve Smlouvě, jestliže by použití pravidel hospodářské soutěže právně nebo fakticky bránilo plnění svých úkolů. Tato výjimka se použije pouze v případě, kdy rozvoj obchodu není dotčen v míře, která by byla v rozporu se zájmy Unie.	Nevztahuje se	-----
		6. Rozhodnutí Komise 2012/21/EU [5] o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek ve veřejné službě udělené určitým podnikům povoleným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu [6] stanoví podmínky, za nichž se určité typy vyrovnávacích plateb za závazky ve veřejné službě považují za slučitelné s vnitřním trhem podle čl. 106 odst. 2 Smlouvy a jsou osvobozeny od povinnosti oznamování předem stanovené v čl. 108 odst. 3 Smlouvy.	Nevztahuje se	Rozhodnutí SGEI (2011) lze použít na sociální SGEI bez ohledu na výše poskytované podpory.
		7. Zásady stanovené v tomto sdělení se použijí na vyrovnávací platbu za závazek ve veřejné službě pouze v případě, že tato platba představuje státní podporu, na niž se nevztahuje rozhodnutí 2012/21/EU. Na takovou vyrovnávací platbu se vztahuje požadavek oznámení předem podle čl. 108 odst. 3 Smlouvy. Toto sdělení stanoví, za jakých podmínek lze takovou státní podporu považovat za slučitelnou s vnitřním trhem podle čl. 106 odst. 2 Smlouvy. Nahrazuje rámec Společenství pro státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek ve veřejné službě [7].	Nevztahuje se	-----

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

		8. Zásady stanovené v tomto sdělení se použijí na vyrovnávací platbu za závazky ve veřejné službě v oblasti letecké a námořní dopravy, aniž by byla dotčena přísnější zvláštní ustanovení obsažená v odvětvových předpisech Unie. Nepoužijí se na odvětví pozemní dopravy, ani na odvětví veřejného vysílání, na které se vztahuje sdělení Komise o použití pravidel státní podpory na veřejné vysílání [8].	Nevztahuje se	-----
		9. Podpora poskytovatelů služeb obecného hospodářského zájmu, kteří jsou v obtížích, se posuzuje podle pravidel Společenství pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích [9].	Nevztahuje se	V případě, že by se náklady, které poskytovatel sociálních SGEI dostal do hospodářských potíží a potřeboval by záchranu, šlo by využít režimu podle Sdělení Komise Pokyny společenství pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích (2004/C 244/02).
		10. Zásady stanovené v tomto sdělení se použijí, aniž by byly dotčeny: a) požadavky stanovené právem Unie v oblasti hospodářské soutěže (zejména články 101 a 102 Smlouvy); b) požadavky stanovené právem Unie v oblasti zadávání veřejných zakázek; c) ustanovení směrnice Komise 2006/111/ES ze dne 16. listopadu 2006 o vzájemných vztazích mezi členskými státy a veřejnými podniky a o finanční přehlednosti uvnitř jednotlivých podniků [10]; d) dodatečné požadavky vyplývající ze Smlouvy nebo z odvětvových předpisů Unie.	Nevztahuje se	V tomto odstavci je stanoven poměr pravidel obsažených v Rámci SGEI (2011) k ostatním oblastem práva EU. Tato pravidla musejí být dodržována paralelně s pravidly dle Rámce SGEI (2011).
2	Podmínky slučitelnosti			
2.1	Obecné ustanovení	11. V současně fázi vývoje vnitřního trhu lze státní podporu, která spadá mimo oblast působnosti rozhodnutí 2012/21/EU, prohlásit za slučitelnou s čl. 106 odst. 2 Smlouvy, je-li to nutné pro poskytování dané služby obecného hospodářského zájmu a jestliže není narušen vývoj obchodu do takové míry, která by byla v rozporu se zájmy Unie. K dosažení této rovnováhy musí být splněny podmínky stanovené v částech 2.2 až 2.10.	Nevztahuje se	-----
2.2	Skutečná SOHZ podle článku 106 Smlouvy	12. Podporu je nutno udělit skutečné a správně vymezené službě obecného hospodářského zájmu, jak je uvedeno v čl. 106 odst. 2 Smlouvy.	Nevztahuje se	-----

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti ve ejné podpory službám obecného hospodá ského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v eské republice

		13. Komise ve svém sd lení o používání pravidel Evropské unie v oblasti státní podpory na vyrovnávací platbu za poskytování služeb obecného hospodá ského zájmu stanovila pokyny ohledn požadavk na vymezení služby obecného hospodá ského zájmu. Jde zejména o to, že lenské státy nemohou p ipojit specifické závazky ve ejné služby ke službám, které za podmínek odpovídajících státem vymezenému ve ejnému zájmu, typu cena, objektivní prvky kvality, kontinuita a p ístup ke služb , již jsou nebo mohou být uspokojiv poskytovány podniky p sobícími v b žných tržních podmínkách. Otázku, zda m že službu poskytovat trh, Komise hodnotí pouze tím, že ov í, zda definice lenského státu není neplatná kv li zjevné chyb , ledaže právo Unie stanoví p ísn jší m ítko.	Nevztahuje se	Toto ustanovení zd raz uje zásadu obsaženou ve Sd lení SGEI (2011), že ve ejné podpory by nem ly být poskytovány tam, kde mohou být zajiš ovány tržním mechanismem.
		14. Pro ú ely používání zásad stanovených v tomto sd lení by lenské státy m ly prokázat, že ádn zvázily pot eby ve ejné služby ve ejnou konzultací nebo jinými vhodnými nástroji, jimiž p íhlédly k zájm m uživatel a poskytovatel . Toto ustanovení neplatí, pokud je jasné, že nová konzultace nebude žádným p ínosem k nedávno provedené konzultaci.	Nevztahuje se	-----
2.3	Nutnost existence pov ujícího aktu, který stanoví závazky ve ejné služby a zp soby výpo tu vyrovnávací platby	15. Odpov dnost za poskytování SOHZ musí být dot enému podniku sv ena prost ednictvím jednoho nebo více akt , jejichž formu si m že ur it každý lenský stát. Pojmem " lenský stát" se rozum jí úst ední, regionální i místní orgány.	Nevztahuje se	-----
		16. V tomto aktu nebo aktech musí být uvedeny zejména tyto údaje: a) nápl a délka trvání závazk ve ejné služby; b) o který podnik a p ípadn o které území se jedná, c) povaha veškerých výhradních nebo zvláštních práv ud lených podniku orgánem poskytujícím vyrovnávací platbu; d) popis vyrovnávacího mechanismu a parametry pro výpo et, sledování a p ezkum vyrovnávací platby a e) ustanovení pro vylou ení vyplacení nadm rné	Nevztahuje se	-----

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

		vyrovnávací platby a jejího vrácení.		
2.4	Doba trvání povolení	17. Doba trvání povolení by měla být odvozena z objektivních kritérií, například potřeby amortizovat neprovoditelná fixní aktiva. Trvání povolení by v zásadě nemělo být delší než doba nutná k odpisu nejvýznamnějších aktiv nezbytných k poskytování SOHZ.	Nevztahuje se	-----
2.5	Soulad se směrnicí 2006/11/ES	18. Podpora se považuje za služitelnou s vnitřním trhem na základě čl. 106 odst. 2 Smlouvy, pouze pokud podnik v příslušném případě splňuje požadavky směrnice 2006/111/ES [11]. Podpora, která není v souladu s touto směrnicí, se považuje za podporu, která narušuje rozvoj obchodu v míře, která by byla v rozporu se zájmy Unie ve smyslu čl. 106 odst. 2 Smlouvy.	Nevztahuje se	V tomto ustanovení je stanovena jediná hierarchie právních dokumentů Komise. Nesplnění podmínek dle Rozhodnutí SGEI (2011) automaticky znamená neslučitelnost s Rámcem SGEI (2011).
2.6	Dodržování pravidel Unie v oblasti veřejných zakázek	19. Podpora se považuje za služitelnou s vnitřním trhem na základě čl. 106 odst. 2 Smlouvy pouze za předpokladu, že odpovědný orgán při povolení dotyčného podniku poskytováním služby dodržel nebo se zavázal dodržet platná pravidla Unie v oblasti zadávání veřejných zakázek. Patří sem veškeré platné požadavky na transparentnost, rovné zacházení a nediskriminaci, které vyplývají přímo ze Smlouvy a případně ze sekundárního práva Unie. Podpora, která neodpovídá těmto pravidlům a požadavkům, se považuje za podporu, která by narušila obchod v míře, která by byla v rozporu se zájmy Unie ve smyslu čl. 106 odst. 2 Smlouvy.	Nevztahuje se	-----
2.7	Vyloučení diskriminace	20. Jestliže určitý orgán povolí poskytnutím stejné služby obecného hospodářského zájmu několika podnikům, měla by se vyrovnávací platba počítat pro každý podnik podle stejné metody.		
2.8	Výše vyrovnávací platby	21. Výše vyrovnávací platby nesmí překročit částku, která je nezbytná k pokrytí určitých nákladů [12] na plnění závazků veřejné služby, včetně přímého zisku.	Nevztahuje se	-----
	jisté náklady nezbytné k plnění závazku veřejné služby	22. Výše vyrovnávací platby lze stanovit na základě očekávaných příjmů a nákladů, na základě skutečných příjmů a nákladů nebo na základě jejich kombinace, podle toho, jaké pobídky ke zvýšení efektivity chce členský stát poskytnout hned od začátku v souladu	Nevztahuje se	Toto ustanovení explicitně rozlišuje mezi přístupem <i>ex ante</i> a přístupem <i>ex post</i> a upozorňuje na vztah mezi použitým postupem a pobídkami ke zvýšení efektivity. Přístup k takovým pobídkám je obecně výrazně více propracovaný v Rámcu SGEI (2011) oproti Rámcu SGEI (2005), kde o nich existuje pouze krátká zmínka.

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

		s odstavci 40 a 41.		
		23. Jestliže celá vyrovnávací platba nebo její část vychází z očekávaných příjmů a nákladů, musí být tyto příjmy a náklady vymezeny v povolenacím aktu. Musí být založeny na důvěryhodných a pozorovatelných parametrech o ekonomickém prostředí, v němž se SOHZ poskytuje. V příslušných případech musí vycházet ze znaleckých posudků regulačních orgánů, odvětví nebo jiných subjektů, které jsou na podnikání nezávislé. členské státy musí uvést, z jakých zdrojů vycházejí příjmy a stanovení očekávaných příjmů a nákladů [13]. Odhady nákladů musí odrážet očekávání nárůstu efektivity poskytovatele SOHZ během doby povolení.	Nevztahuje se	Tyto požadavky ve vztahu k postupu postavenému na základě nákladů a příjmů ex ante jsou zcela nové.
		24. Iste náklady, které jsou nebo podle očekávání budou nezbytné ke splnění závazků veřejné služby, by se měly vypočítat za použití metodiky istých ušetřených nákladů, pokud to vyžadují právní předpisy Unie nebo členského státu i v jiných případech, v nichž je to možné.	Nevztahuje se	Rámec SGEI (2005) vychází pouze z metody založené na přidělování nákladů; Rámec SGEI (2011) však výslovně vyžaduje použití metody istých ušetřených nákladů, pokud je to proveditelné a vhodné. Metoda istých ušetřených nákladů není v praxi snadno použitelná, a to i proto, že je postavena na vytvoření a vyřešení komplexního hypotetického scénáře. Rámec SGEI (2011) udává další pokyny k tomu, jak se má tato metodika používat, zejména odkazy na směrnice v oblasti elektronických komunikací a poštovních služeb. Zároveň konstatuje, že „Přestože Komise považuje metodiku istých ušetřených nákladů za nejlepší metodu určení nákladů na závazek veřejné služby, má být použita tato metodika v těch případech neproveditelné nebo nevhodné.“ Z důvodu jeho složitosti, se tato metoda jeví jako použitelná zejména v případě několika výpočtů na celostátní úrovni, nikoliv učetných jednotlivých podpor. Oproti tomu umožňuje Rozhodnutí SGEI (2011) umožňuje využití přidělování nákladů bez zvláštního odvození.
	Metodika istých ušetřených nákladů	25. Podle metodiky istých ušetřených nákladů se iste náklady, které jsou nezbytné nebo které budou podle očekávání nezbytné ke splnění závazků veřejné služby, vypočítají jako rozdíl mezi istými náklady poskytovatele, který vykonává svou činnost se závazkem veřejné služby, a istými náklady nebo ziskem téhož poskytovatele, který vykonává svou činnost bez takového závazku. Je třeba novat důležitou pozornost správnému vyhodnocení nákladů, kterým by se poskytovatel služby v nepřítomnosti závazku veřejné služby podle očekávání vyhnul, a příjmů, které by pravděpodobně nezískal. Výpočet istých nákladů by měl vyhodnotit příjmy, v nejvyšší možné míře i nehmotné, pro poskytovatele SOHZ.	Nevztahuje se	-----

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

		26. Příloha IV směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/22/ES ze dne 7. března 2002 o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací [14] a příloha I směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/67/ES ze dne 15. prosince 1997 o společných pravidlech pro rozvoj vnitřního trhu poštovních služeb Společenství a zvyšování kvality služby [15] obsahují podrobnější pokyny o používání metodiky ušetřených nákladů.	Nevztahuje se	-----
		27. Přestože Komise považuje metodiku ušetřených nákladů za nejpřesnější metodu určení nákladů na závazek veřejné služby, může být použití této metodiky v některých případech neproveditelné nebo nevhodné. V takových případech odvodných případech může Komise souhlasit s použitím alternativních metod výpočtu ušetřených nákladů nezbytných k plnění závazků veřejné služby, například metodu přidělování nákladů.	Nevztahuje se	-----
	Metoda založená na přidělování nákladů	28. Podle metody přidělování nákladů seisté náklady nezbytné k plnění závazků veřejné služby mohou vypadat jako rozdíl mezi náklady a příjmy poskytovatele na plnění závazků veřejné služby, jak je uvedeno a odhadnuto v povolenacím aktu.	Nevztahuje se	Postup při použití metody založené na přidělování nákladů je velmi podobný jako v případě postupu dle Rozhodnutí SGEI (2011), je však zde i odkaz na možnosti postupovat na základě ex ante (odhadnutých) nákladů a příjmů, viz komentář k odstavci 22 výše.
		29. Náklady, které mají být zohledněny, zahrnují veškeré náklady nezbytné pro poskytování SOHZ.	Nevztahuje se	Uvedená zásada je obdobná jako u Rozhodnutí SGEI (2011), dležitý je však rozdíl mezi přípustnými náklady v případě tohoto rozhodnutí („ veškeré náklady vzniklé při poskytování služby obecného hospodářského zájmu “) a v případě Rámce („ veškeré náklady nezbytné pro poskytování SOHZ “). Jinými slovy, využití Rámce SGEI (2011) vyžaduje využití postupů k naplnění tvrdé podmínky rozsudku Altmarku; Rozhodnutí SGEI (2011) (a Rámec SGEI (2005)) nikoliv.
		30. Pokud-li dotčený podnik výhradně v oblasti poskytování SOHZ, lze zohlednit veškeré jeho náklady.	Nevztahuje se	Uvedená zásada je identická se zásadami obsaženými v Rozhodnutí SGEI (2011) a Rámci SGEI (2005).
		31. Vykonává-li dotčený podnik rovněž činnosti mimo rozsah SOHZ, mohou zohledněvané náklady zahrnovat veškeré příjmy náklady nezbytné k plnění závazků veřejné služby a příjmy z činnosti mimo SOHZ na nepřímé náklady společné službám obecného hospodářského zájmu a ostatní činností. Náklady spojené s činností mimo rámec SOHZ musí pokrýt veškeré příjmy náklady a příslušný příspěvek	Nevztahuje se	Zásada přidělování společných nákladů v Rámci SGEI (2011) je obdobná zásadám používaným v Rozhodnutí SGEI (2011), avšak nově zahrnuje princip (přidělení) využití tržních cen při určení příspěvku na společné náklady. Jedná se o další přidělení aplikace filosofie tvrdé podmínky rozsudku Altmarku a využívání benchmarkingových cen v oblasti veřejné podpory.

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

		na společné náklady. Při určení příslušného příspěvku na společné náklady, se za referenční ceny považují tržní ceny za využívání zdrojů, jsou-li k dispozici [16]. Jestliže takové tržní ceny nejsou k dispozici, lze příslušný příspěvek na společné náklady určit odkazem na úroveň průměrného zisku [17], který podnik očekává ze svých činností, které spadají mimo rámec SOHZ, nebo na základě jiných vhodných metod.		
	Příjmy	32. Příjmy, k nimž se přihlíží, musí zahrnovat alespoň veškeré příjmy ze služby obecného hospodářského zájmu, upravené v povolenacím aktu, a nadměrné zisky ze zvláštních nebo výhradních práv, včetně práv souvisejících s dalšími činnostmi, jak je stanoveno v odstavci 45, bez ohledu, zda jsou tyto nadměrné zisky klasifikovány jako státní podpora ve významu čl. 107 odst. 1 Smlouvy.	Nevztahuje se	Neexistuje podstatný rozdíl oproti Rozhodnutí SGEI (2011) anebo Rámci SGEI (2005).
	Průměrný zisk	33. Průměrným ziskem by se měla rozumět míra návratnosti kapitálu [18], kterou by požadoval typický podnik při úvahách o tom, zda bude službu obecného hospodářského zájmu poskytovat po celou dobu trvání povolenacím aktu, s přihlédnutím k úrovni rizika. Úroveň rizika závisí na dotčeném odvětví, typu služby a charakteru vyrovnávacího mechanismu.	Nevztahuje se	Neexistuje podstatný rozdíl oproti Rozhodnutí SGEI (2011). Postup je však o něco přesnější, než v Rámci SGEI (2005) a Rozhodnutí SGEI (2005); nehovoří se zde o mítku na základě historického průměru, ale na základě toho, co by vyžadoval typický podnik při úvahách o tom, zda bude službu obecného hospodářského zájmu poskytovat po celou dobu trvání povolenacím aktu, s přihlédnutím k úrovni rizika. Dále se přesněji vymezuje, že míra návratnosti má být vždy vztažena k délce doby povolení příslušnou SGEI. Konkrétní úroveň rizika má být dána daným odvětvím (v daném případě „služby splňující sociální potřeby“, typu služby a charakteru vyrovnávacího mechanismu (nikoliv vyrovnávací platby). Je tedy zřejmé, že je možné při určení míry rizika rozlišovat mezi různými typy služeb (v případě sociálních SGEI například dle specifických charakterů služeb dle Zákona o sociálních službách) i charakterem vyrovnávacího mechanismu (zejména síly pobídkových mechanismů v podobě podílu postup <i>ex ante</i> oproti postup <i>ex post</i>).
		34. V odůvodněných případech lze při určení průměrného zisku používat jiné ukazatele úrovně zisku než je míra návratnosti kapitálu, například průměrnou míru návratnosti vlastního kapitálu [19] během doby povolení, návratnost vloženého kapitálu, návratnost aktiv nebo rentabilitu tržeb.	Nevztahuje se	Neexistuje podstatný rozdíl oproti Rozhodnutí SGEI (2011). Oproti Rámci SGEI (2005) je však ustanovení nové.
		35. Až je zvolen jakýkoli ukazatel, musí členský stát Komisi na požádání poskytnout údaje o tom, že plánovaný zisk nepřevyšuje zisk, který by vyžadoval typický podnik při rozhodování, zda bude poskytovat	Nevztahuje se	Neexistuje podstatný rozdíl oproti Rozhodnutí SGEI (2011). Oproti Rámci SGEI (2005) je však ustanovení nové.

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

		danou službu, například odkazem na míru návratnosti u podobných typů zakázek udělených za soutěžních podmínek.		
		36. Míra návratnosti kapitálu, která nepřesáhne příslušnou swapovou sazbu [20] navýšenou o 100 bazických bodů [21], se v každém případě považuje za příjmovou. Příslušnou swapovou sazbou je ta swapová sazba, jejíž doba splatnosti a měna odpovídají době trvání a měnám povolených akcí.	Nevztahuje se	Neexistuje podstatný rozdíl oproti Rozhodnutí SGEI (2011). Oproti Rámci SGEI (2005) je však ustanovení nové.
		37. Jestliže je poskytování SOHZ spojeno se značným obchodním nebo smluvním rizikem, například proto, že vyrovnávací platba má podobu pevné paušální částky, která kryje očekávanéisté náklady a příjmový zisk a podnik působí v konkurenčním prostředí, nesmí příjmový zisk překročit úroveň, která poskytuje míru návratnosti kapitálu příjmovou úroveň rizika. Tato míra by se měla pokud možno stanovit s ohledem na míru návratnosti kapitálu, které se dosahuje u podobných druhů smluv o veřejných službách uzavřených za konkurenčních podmínek (například u smluv uzavřených na základě výběrového řízení). Jestliže takovou metodu nelze použít, lze v odvodných případech stanovit míru návratnosti kapitálu rovněž jinými metodami [22].	Nevztahuje se	Tento požadavek nemá obdobu ani v Rozhodnutí SGEI (2011) ani v Rámci SGEI (2005). Rámec SGEI (2011) zde zavádí nutnost zkoumat míru příjmového zisku oproti specifickému kritériu založenému na srovnání s tržním prostředím, „ <i>jestliže je poskytování SOHZ spojeno se značným obchodním nebo smluvním rizikem, například proto, že vyrovnávací platba má podobu pevné paušální částky, která kryje očekávanéisté náklady a příjmový zisk a podnik působí v konkurenčním prostředí</i> “. Odstavec 50 Rámce SGEI (2011) však vyjasňuje, že za podmínky, které takové okolnosti stačí prokázat, že postupy <i>ex ante</i> jsou dobře nastavené, tj. není nutnost zároveň kontrolovat míru příjmového zisku tvořeného <i>ex post</i> (alespoň ve smyslu požadavku vrácení nadměrných vyrovnávacích plateb).
		38. Jestliže poskytování služby obecného hospodářského zájmu není spojeno s výrazným obchodním nebo smluvním rizikem, například protožeisté náklady vynaložené při poskytování služby obecného hospodářského zájmu jsou v podstatě plně pokryty vyrovnávací platbou <i>ex post</i> , nesmí příjmový zisk překročit úroveň, která odpovídá úrovni uvedené v odstavci 36. Takový mechanismus vyrovnání nemotivuje poskytovatele veřejných služeb k efektivitě. Jeho užití je proto omezeno výlučně na případy, v nichž členský stát může odvodnit, pro ně není proveditelné nebo vhodné brát v úvahu efektivitu produkce a vypracovat smlouvu zpsobem, který by pobízel ke zvyšování efektivitě.	Nevztahuje se	Tento požadavek je obdobný požadavku obsaženému v Rozhodnutí SGEI (2011). Zahrnuje však také doplňkový požadavek na obhájení využití bezrizikového vyrovnání, protože „ <i>takový mechanismus vyrovnání nemotivuje poskytovatele veřejných služeb k efektivitě</i> “ – „ <i>jeho užití je proto omezeno výlučně na případy, v nichž členský stát může odvodnit, pro ně není proveditelné nebo vhodné brát v úvahu efektivitu produkce a vypracovat smlouvu zpsobem, který by pobízel ke zvyšování efektivitě</i> “. Postup nemá žádnou příjmovou obdobu v Altmarském balíčku z roku 2005.
	Pobídky ke zvyšování efektivitě	39. Při stanovení metody vyrovnání musí členské státy zavést pobídky k efektivnímu poskytování SOHZ vysoké kvality, pokud nemohou odvodnit, že zavedení takových pobídek není proveditelné nebo	Nevztahuje se	Tento požadavek ještě více posiluje požadavek na využití „ <i>pobídek k efektivnímu poskytování SOHZ vysoké kvality</i> “; vyhnout tomuto postupu se lze pouze tehdy, pokud lze odvodnit, že „ <i>zavedení takových pobídek není proveditelné nebo vhodné</i> “.

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

		vhodné.		Postup nemá žádnou příjmovou dobu ani v Rozhodnutí SGEI (2011) ani v Altmarském balíčku z roku 2005.
		40. Pobídky ke zvyšování efektivity mohou mít řadu podob, aby co nejlépe vyhovovaly specifické situaci každého případu nebo odvětví. členské státy mohou například předem stanovit pevnou úroveň vyrovnávací platby, která předvidá a zalesňuje nárost efektivity, který lze u podniku očekávat během doby trvání povolenáčního aktu.	Nevztahuje se	Rámec SGEI (2011) je liberální ve vztahu k rozsahu možných pobídkových mechanismů. Udává však jako příklad předem stanovenou pevnou vyrovnávací platbu, což může představit užitečnou výkladovou pomoc.
		41. V jiných případech mohou členské státy v povolenáčním aktu vymezit cíle efektivity produkce, takže úroveň vyrovnávací platby pak závisí na rozsahu, v němž byly tyto cíle splněny. Jestliže podnik cíle nesplní, vyrovnávací platba by měla být snížena na základě výpočtu uvedeného v povolenáčním aktu. Pokud podnik tyto cíle naopak překročí, vyrovnávací platba by měla být zvýšena podle metody uvedené v povolenáčním aktu. Odměny související s nárůstem efektivity se stanoví na takové úrovni, aby se zajistilo vyrovnané sdílení příslušných zisků mezi podnikem a členským státem a/nebo uživateli.	Nevztahuje se	Tento odstavec představitel další způsob, jak nastavit vhodné pobídkové mechanismy k zajištění motivace poskytovatelů SGEI ke zefektivnění jejich poskytování. Toto ustanovení nemá žádnou příjmovou dobu ani v Rozhodnutí SGEI (2011) ani v Altmarském balíčku z roku 2005.
		42. Jakýkoli takový pobídkový mechanismus ke zvyšování efektivity musí spočívat na objektivních a měřitelných kritériích, která jsou stanovena v povolenáčním aktu a podléhají transparentnímu hodnocení ex post, které provádí subjekt nezávislý na poskytovateli SOHZ.	Nevztahuje se	Jakékoliv pobídkové mechanismy musí však naplnit tyto požadavky: <ul style="list-style-type: none"> • objektivní a měřitelná kritéria; • stanovena v povolenáčním aktu; a • která podléhají transparentnímu hodnocení ex post, které provádí subjekt nezávislý na poskytovateli SGEI. Nezávislost poskytovateli na SGEI znamená <i>de facto</i> požadavek na nezávislou externí kontrolu. Toto ustanovení nemá žádnou příjmovou dobu ani v Rozhodnutí SGEI (2011) ani v Altmarském balíčku z roku 2005.
		43. Nárůstu efektivity by měla být dosaženo bez snížení kvality poskytované služby a měly by být přitom dodrženy normy stanovené v právních předpisech Unie.	Nevztahuje se	Obdobný zákaz zvýšení „efektivity“ na úkor kvality poskytovaných služeb existuje i v Rozhodnutí SGEI (2011).
	Ustanovení platná pro podniky, které působí rovněž mimo rámec SOHZ nebo poskytují	44. Vykonal-li podnik činnosti spadající do rozsahu SOHZ i mimo něj, musí ve svém vnitropodnikovém účetnictví uvádět náklady a příjmy spojené s SOHZ odděleně od nákladů a příjmů za poskytování jiných služeb v souladu se zásadami stanovenými v odstavci	Nevztahuje se	Rozhodnutí SGEI (2011) vyžaduje oddělené účetnictví pro SGEI a ne-SGEI; nevyžaduje však (alespoň ne explicitně) oddělení účtů pro různé SOHZ (na rozdíl od Rámce SGEI (2005), který tento požadavek výslovně obsahuje).

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

	n kolik SOHZ	31. Jestliže je podnik povolen poskytováním několika SOHZ, protože se liší jejich zadávací orgány nebo povaha SOHZ, musí být ve vnitropodnikovém účetnictví možno ověřit, zda na úrovni žádných SOHZ nedošlo k vyplacení nadměrné vyrovnávací platby.		
		45. Jestliže byla danému podniku udělena zvláštní nebo výhradní práva spojená s jinými výhodami než se SOHZ, na kterou je udělena podpora, a tyto výhody vytvářejí zisk nad rámec průměrného zisku, nebo jestliže tento podnik požívá jiných výhod udělených státem, musí být bez ohledu na jejich klasifikaci pro účely čl. 107 odst. 1 Smlouvy tato práva a tyto výhody připočteny k příjmům podniku. Průměrný zisk z výhod, pro něž má podnik zvláštní nebo výhradní práva, musí být vyhodnocen z perspektivy <i>ex ante</i> s ohledem na riziko, nebo nepřítomnost rizika, které daný podnik podstupuje. Při tomto hodnocení se musí rovněž přihlížet k pobídkám ke zvýšení efektivity, které členský stát zavedl ve vztahu k poskytování daných služeb.	Nevztahuje se	Formulace je obdobná dikci uvedené v Rozhodnutí SGEI (2011). Obsahuje však doplnění ve vztahu k riziku souvisejícímu se zvláštním i výhradním právem poskytovatele a ve vztahu k pobídkovým kritériím.
		46. členský stát může rozhodnout, že zisky z výhod mimo rozsah SOHZ, zejména z výhod, které využívají infrastrukturu nezbytnou k poskytování SOHZ, musí být zcela nebo částečně připočteny na financování SOHZ.	Nevztahuje se	Neexistuje podstatný rozdíl oproti Rozhodnutí SGEI (2011) anebo Rámci SGEI (2005).
	Nadměrná vyrovnávací platba	47. Nadměrnou vyrovnávací platbou by se měla rozumět vyrovnávací platba, kterou podnik obdržel nad částku podpory vymezenou v odstavci 21 b) hem celé doby trvání smlouvy. Jak bylo uvedeno v odstavcích 39 až 42, přebytek, který vyplynul z neočekávaně vysokého nárstu efektivity, si může podnik ponechat jako dodatečný průměrný zisk, jak je stanoveno v povolenacím aktu [23].	Nevztahuje se	Oproti Rozhodnutí (2011) existují tyto rozdíly: <ul style="list-style-type: none"> • relevantní časový horizont je celá doba trvání smlouvy (nejsou žádná pravidla z hlediska přenosu nadměrných vyrovnávacích plateb meziročně); a • „přebytek, který vyplynul z neočekávaně vysokého nárstu efektivity, si může podnik ponechat jako dodatečný průměrný zisk“ pokud povolenacím akt to předvidá. Kontrola výše vyrovnávací platby dle Rámce SGEI (2011) je v zásadě náročnější, než podle Rozhodnutí SGEI (2011).
		48. Nadměrná vyrovnávací platba není nezbytná k poskytování služby obecného hospodářského zájmu, a proto představuje neslučitelnou státní podporu.	Nevztahuje se	Formulace je jiná než v případě Rozhodnutí SGEI (2011) z důvodu jiného postupu Komise k Rámci SGEI (2011); dovolené jsou jen nutné (nezbytné) veřejné podpory. Právní důsledky jsou však shodné.
		49. členské státy musí zajistit, že vyrovnávací platba udělená za poskytování služby obecného hospodářského zájmu splňuje požadavky stanovené v tomto sdělení, zejména skutečnost, že podniky nedostávají vyrovnávací platby, které jsou vyšší než	Nevztahuje se	Ustanovení je obdobné ustanovení obsaženém v Rozhodnutí SGEI (2011), v němž nutností prokázat soulad na vyžádání ze strany Komise. Účinnost kontrol je však v nich jiná než v tomto; musí být prováděny každé dva roky v případě podpory „udělených jiným způsobem než na základě veřejného výběrového řízení se zveřejněním“. Více, viz komentář k čl. 6 odst. 1 Rozhodnutí SGEI (2011) v Příloze

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

		částka stanovená podle požadavků stanovených v této části. Na žádost Komise tuto skutečnost musí doložit. Musí provádět pravidelné kontroly nebo zajistit provádění takových kontrol na konci doby povolení a v každém případě v intervalech nepřesahujících tři roky. V případě podpor udělených jiným způsobem než na základě veřejného výběrového řízení se zveřejní [24] by se kontroly za běžných okolností měly provádět alespoň každé dva roky.		. 1 (Posouzení dopadu Rozhodnutí SGEI (2011)) této Studie.
		50. Jestliže členský stát předem stanovil pevnou úroveň vyrovnávací platby, která předpokládá a zalesňuje nároky na efektivitu, jež lze od poskytovatele veřejných služeb očekávat během doby trvání povolení, na základě správného rozložení nákladů a příjmů a rozumných očekávání popsaných v této části, provádí kontrola nadměrné vyrovnávací platby v zásadě v tom, že se ověří, zda úroveň zisku, kterou může poskytovatel oprávněně podle povolení získat, je skutečně povolená z pohledu <i>ex ante</i> .	Nevztahuje se	Toto ustanovení v případě přidělení podpor formou pevné výše vyrovnávací platby <i>ex ante</i> omezuje kontrolu na zkoumání poměru mezi úrovní zisku <i>ex ante</i> , což představuje velmi užitečné upesnění. V podmínkách sociálních služeb v ČR se zdá však být nepravděpodobné, že by MPSV (či jiný orgán) mohl takovou kontrolu provést bez podstatné práce na tvorbě potencionálního metodického postupu.
2.9	Dodatečné požadavky, které mohou být nezbytné pro to, aby rozvoj obchodu nebyl ovlivněn v míře, která by byla v rozporu se zájmy Unie	51. Požadavky stanovené v oddílech 2.1 až 2.8 obvykle dostatečně zajišťují toho, že podpora nenarušuje hospodářskou soutěž způsobem, který by byl v rozporu se zájmy Unie.	Nevztahuje se	Toto ustanovení dává možnost Komisi stanovit další dodatečné podmínky v rámci notifičních procesů veřejné podpory v režimu podle Rámce SGEI (2011). Další odstavce 52 až 59 ukazují úvahy Komise o aplikovatelnosti takových dodatečných podmínek.
		52. Je však možné, že za určitých výjimečných okolností by nemuselo být vyřešeno vážné narušení hospodářské soutěže na vnitřním trhu a podpora by mohla narušit obchod v rozsahu, který by byl v rozporu se zájmy Unie.	Nevztahuje se	-----
		53. V takovém případě Komise posoudí, zda by se toto narušení obchodu dalo zmírnit, kdyby členský stát mohl uložit podmínky nebo si od nich vyžádala závazky.	Nevztahuje se	-----
		54. Neodmítá se, že by k vážným narušením hospodářské soutěže, která by byla v rozporu se zájmy Unie, docházelo jindy, než za výjimečných okolností. Komise se tímto narušeními zabývá pouze v případech, kdy má podpora výrazné nepříznivé	Nevztahuje se	-----

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

		úinky na další členské státy a fungování vnitřního trhu, například proto, že podnikům ve významných hospodářských odvětvích brání v dosažení takové rozsahu innořtí, který je nezbytný pro jejich efektivní fungování.		
		55. Hospodářská soutěž může být takto naruřena například v případě, kdy trvání povolení nelze odvodnit objektivními kritérii (například potebou amortizovat neprovořitelná fixní aktiva), nebo v případě, kdy se povolení skládá z balíku úkolů (obvykle za podmínky, že by jednotlivá povolení nevedla ke ztrátě přínosu pro společnost ani by nezvýřila náklady na poskytování služeb). Komise by v takovém případě posoudila, zda by táž veřejná služba mohla být stejně dobře poskytována zprůsobem, který by méně naruřoval hospodářskou soutěž, například vydáním méně rozsáhlého povolení, a už jde o dobu nebo rozsah, nebo vydáním několika samostatných povolení.	Nevztahuje se	-----
		56. Další situace, která by mohla vyžadovat podrobnější hodnocení, by nastala, kdyby členský stát bez uspořádaní soutěžního výběrového řízení povolil veřejného poskytovatele služeb poskytováním SOHZ na nevyhrazeném trhu, na němž jsou podobné služby již poskytovány nebo lze očekávat, že budou v blízké budoucnosti poskytovány, i bez SOHZ. Nepříznivé úinky na vývoj obchodu mohou být výraznější v případě, že bude SOHZ nabízena za cenu, která bude nižší než náklady souasných nebo potenciálních poskytovatelů, takže zprůsobí uzavření trhu. Komise, která bude plně respektovat široký prostor členského státu k vlastnímu vymezení SOHZ, pak může vyžadovat změny, například v udělení podpory, pokud bude moci dostatečným zprůsobem prokázat, že by bylo možné tutéž SOHZ poskytovat za rovnocenných podmínek pro uživatele zprůsobem, který by méně naruřoval hospodářskou soutěž a byl by pro stát méně nákladný.	Nevztahuje se	-----
		57. Podrobnější posouzení se provádí rovněž v případě, že povolení závazkem poskytovat službu je spojeno se zvláštními nebo výhradními právy, která omezují hospodářskou soutěž na vnitřním trhu v rozsahu, který je v rozporu se zájmy Unie. Pestože se	Nevztahuje se	-----

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

		při posuzování takového případu vychází primárně z čl. 106 odst. 1 Smlouvy, nelze skutečnost státní podpory potvrdit v případě, kdy výhradní práva poskytují výhody, které nebylo možno žádným způsobem vyhodnotit, vyčíslit nebo ocenit podle metodik pro výpočet čistých nákladů na SOHZ popsanych v části 2.8.		
		58. Komise bude rovněž v novat pozornost situacím, kdy podpora podniku umožňuje financovat vytvoření nebo využití infrastruktury, kterou nelze reprodukovat, a umožňuje mu uzavřít trh, na němž se SOHZ poskytuje, nebo příslušné související trhy. V takovém případě může být vhodné požadovat, aby soutěžitelé získali bez diskriminace a za vhodných podmínek spravedlivý přístup k této infrastruktuře.	Nevztahuje se	-----
		59. Jestliže narušení hospodářské soutěže vyplývá z povolení, které brání efektivnímu uplatnění nebo vynucování právních předpisů Unie zaměřených na ochranu řádného fungování vnitřního trhu, Komise posoudí, zda by veřejná služba nemohla být stejně dobře poskytována společně, který by méně narušoval hospodářskou soutěž, například na základě plného uplatnění odvětvových předpisů Unie.	Nevztahuje se	-----
2.10	Transparentnost	60. U každé vyrovnávací platby za SOHZ, která spadá do rámce tohoto sdělení, musí příslušný členský stát zveřejnit na internetu nebo jiným vhodným způsobem následující informace: a) výsledky veřejné konzultace nebo jiných příslušných nástrojů uvedených v odstavci 14; b) náplň a délku trvání závazků veřejné služby; c) o kterém podniku a případně o kterém území se jedná; d) částku podpory udělenou danému podniku za rok.	Nevztahuje se	Toto ustanovení je rozšířením požadavků stanovených v čl. 7 Rozhodnutí SGEI (2011). Více, viz komentář k čl. 7 Rozhodnutí SGEI (2011) v Příloze 1 (Posouzení dopadu Rozhodnutí SGEI (2011)) této Studie.
2.11	Podpora, která splňuje podmínky stanovené v čl. 2 odst. 1 rozhodnutí 2012/21/EU	61. Zásady stanovené v odstavcích 14, 19, 20, 24, 39, 51 až 59 a odst. 60 písm. a) se nepoužijí na podporu, která splňuje podmínky stanovené v čl. 2 odst. 1 rozhodnutí 2012/21/EU.	Nevztahuje se	-----
3	Podávání zpráv a hodnocení	62. členské státy podají Komisi každé dva roky zprávu o dodržování tohoto sdělení. Zprávy musí obsahovat pohled používání tohoto sdělení na různé sektory	Nevztahuje se	Toto ustanovení je rozšířením požadavků stanovených v čl. 8 Rozhodnutí SGEI (2011). Více, viz komentář k čl. 8 Rozhodnutí SGEI (2011) v Příloze 1 (Posouzení dopadu Rozhodnutí SGEI (2011)) této Studie.

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

		<p>poskytovatel služeb, včetně následujících údajů :</p> <p>a) popis používání zásad stanovených v tomto sdělení na služby, které spadají do jeho oblasti působnosti, včetně interně vykonávaných činností;</p> <p>b) celková částka podpor poskytovaných podnikům, které spadají do oblasti působnosti tohoto sdělení, rozepsaná podle hospodářských odvětví, v nichž příjemci působí;</p> <p>c) údaje o tom, zda a u jakého konkrétního typu služby vyvolalo používání zásad stanovených v tomto sdělení problémy nebo stížnosti třetích stran; a</p> <p>d) jakékoli další informace o používání zásad stanovených v tomto sdělení, které si Komise vyžádá a které upesní v případě lhůty pro předložení zprávy.</p> <p>První zpráva bude předložena do 30. června 2014.</p>		
		<p>63. Kromě toho, v souladu s požadavky nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES [25] (nyní článku 108 Smlouvy) a nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES [26], musí členské státy předkládat Komisi výroční zprávy o podpoře udělené v návaznosti na rozhodnutí Komise založeném na tomto sdělení.</p>	Nevztahuje se	Tyto doplňkové (výroční) zprávy na roční základ bude muset členský stát pouze „v návaznosti na rozhodnutí Komise založeném na tomto sdělení.“, tj. v situaci a pro případy, kdy Komise rozhodne pozitivně o individuální notifikaci dle tohoto Rámce SGEI (2011).
		<p>64. Zprávy budou zveřejněny na internetových stránkách Komise.</p>	Nevztahuje se	-----
		<p>65. Komise hodlá provést výzkum tohoto sdělení do 31. ledna 2017.</p>	Nevztahuje se	Komise tedy předpokládá, že nejpozději do konce roku 2017 provede výzkum toto rozhodnutí, což je o rok dříve než maximální platnost Nařízení SGEI <i>de minimis</i> .
4	Podmínky a povinnosti spojené k Rozhodnutí	<p>66. Podle čl. 7 odst. 4 nařízení Rady (ES) č. 659/1999 musí Komise připojit ke kladnému rozhodnutí podmínky, za kterých může být podpora považována za slučitelnou s vnitřním trhem, a musí stanovit povinnosti pro umožnění kontroly plnění rozhodnutí. V oblasti služeb obecného hospodářského zájmu mohou být započítány podmínky a povinnosti zaručující zejména to, že podpora udělená dotyčným podnikům nevede k nežádoucímu narušení hospodářské soutěže a obchodu na vnitřním trhu. V této souvislosti může být podle konkrétní situace jednotlivých služeb obecného</p>	Nevztahuje se	V tomto ustanovení si Komise vyhrazuje v pozitivním rozhodnutí podle tohoto Rámce SGEI (2011) připojit další dodatečné podmínky, zejména ve vztahu k podávání pravidelných zpráv a jiných povinností.

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

		hospodářského zájmu nutné stanovit povinnost podávání pravidelných zpráv i jiné povinnosti.		
5	Použití	67. Komise použije ustanovení tohoto sdělení od 31. ledna 2012.	Nevztahuje se	-----
		68. Komise použije zásady stanovené v tomto sdělení na všechny návrhy podpory, které jí byly oznámeny, a rozhodne o těchto návrzích podle těchto zásad, a to i u návrhů, které byly oznámeny před 31. lednem 2012.	Nevztahuje se	-----
		69. Komise použije zásady stanovené v tomto sdělení na protiprávní podporu, o které rozhodne po 31. lednu 2012, i když byla podpora udělena před tímto datem. Pokud však byla podpora udělena před 31. lednem 2012, nepoužijí se zásady stanovené v odstavcích 14, 19, 20, 24, 39 a 60.	Nevztahuje se	Toto ustanovení je důležité zejména v tom ohledu, že protiprávní podpory poskytnuté před 31. lednem 2012, budou posuzovány (bez použití odstavců 14, 19, 20, 24, 39 a 60) již podle Rámce SGEI (2011), tedy podle příslušného režimu než platil dle standardu Rámce SGEI (2005).
6	Vhodná opatření	70. Komise navrhuje jako vhodná opatření pro účely čl. 108 odst. 1 Smlouvy, že členské státy do 31. ledna 2013 zveřejní seznam stávajících režimů podpory týkajících se vyrovnávací platby za závazek veřejné služby, která musí být uvedena do souladu s tímto sdělením, a že do 31. ledna 2014 uvedou tyto režimy podpory do souladu s tímto sdělením.	Nevztahuje se	-----
		71. Členské státy by měly Komisi do 29. února 2012 potvrdit, zda souhlasí s navrhovanými vhodnými opatřeními. Pokud se dotyčný stát nevyjádří, bude mít Komise za to, že s návrhem nesouhlasí. [1] Rozsudky ve věcech C-280/00 Altmark Trans GmbH a Regierungspräsidium Magdeburg v. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH (Altmark), Sb. rozh. 2003, s. I-7747 a spojené věci C-34/01 až C-38/01 Enirisorse SpA v. Ministero delle Finanze, Sb. rozh. 2003, s. I-14243. [2] Soudní dvůr ve svém rozsudku ve věci Altmark konstatoval, že vyrovnávací platba za závazek veřejné služby nepředstavuje státní podporu, jsou-li splněny i kumulativní kritéria. Za prvé, podnik-příjemce musí být skutečně povinen plnit povinnosti veřejné služby a tyto povinnosti musí být jasně definovány. Za druhé, parametry, na jejichž základě je vyrovnání vypočteno, musí být předem stanoveny objektivním a transparentním způsobem. Za třetí, vyrovnání nemůže přesahovat meze toho, co je nezbytné k pokrytí všech	Nevztahuje se	-----

		<p>nebo ásti náklad vynaložených k pln ní povinností ve ejné služby se zohledn ním p íjm , které se k ním vztahují, jakož i zisku, který je p im ený k pln ní t chto povinností. Za tvrté, není-li výb r podniku, který má být pov en pln ním povinností ve ejné služby, v konkrétním p ípad u in n v rámci ízení o zadání ve ejné zakázky umož ujícího vybrat zájemce schopného poskytovat tyto služby za nejmenších náklad pro spole nost, musí být úrove nutného vyrovnání ur ena na základ analýzy náklad , které by vynaložil pr m rný podnik, správn ízený a vybavený p im enými prost edky.</p> <p>[3] Viz strana 23 v tomto ísle Ú edního v stníku.</p> <p>[4] Viz strana 4 v tomto ísle Ú edního v stníku.</p> <p>[5] Ú . v st. L 7, 11.1.2012, s. 3.</p> <p>[6] Ú . v st. L 7, 11.1.2012.</p> <p>[7] Ú . v st. C 297, 29.11.2005, s. 4.</p> <p>[8] Ú . v st. C 257, 27.10.2009, s. 1.</p> <p>[9] Ú . v st. C 244, 1.10.2004, s. 2.</p> <p>[10] Ú . v st. L 318, 17.11.2006, s. 17.</p> <p>[11] Sm nice 2006/111/ES o zpr hledn ní finan ních vztah mezi lenskými státy a ve ejnými podniky a o finan ní pr hlednosti uvnit jednotlivých podnik .</p> <p>[12] V této souvislosti se ístými náklady rozum jí ísté náklady uvedené v odstavci 25 nebo náklady po ode tení p íjm , pokud nelze použít metodiku ístých ušet ených náklad .</p> <p>[13] Ve ejné zdroje informací, úrove náklad poskytovatele SOHZ v minulosti, úrove náklad konkurent , obchodní plány, zprávy p íslušného odv tví atd.</p> <p>[14] Ú . v st. L 108, 24.4.2002, s. 51.</p> <p>[15] Ú . v st. L 15, 21.1.1998, s. 14.</p> <p>[16] Ve v ci Chronopost (spojené v ci C-83/01 P, C-93/01 P a C-94/01 P, Chronopost SA, Sb. rozh. 2003, s. I-6993) Evropský soudní dv r odkazoval na "obvyklé tržní podmínky": "Jelikož není možné srovnat situaci podniku La Poste se situací soukromé skupiny podnik nep sobících ve vyhrazeném odv tví, musí být "obvyklé tržní podmínky", které jsou nutn hypotetické, posouzeny s ohledem na dostupné</p>		
--	--	---	--	--

		<p>objektivní a ověřitelné skutečnosti".</p> <p>[17] Přímý zisk se hodnotí z perspektivy ex ante (na základě očekávaných zisků spíše než skutečných zisků), aby se nesnižovaly pobídky podniků dosahovat při provozování činností mimo rámec SOHZ úspor z důvodu vyšší efektivity.</p> <p>[18] Mírou návratnosti kapitálu se zde rozumí vnitřní míra návratnosti (IRR), kterou podnik získá z investovaného kapitálu během trvání projektu, tedy IRR / peněžní toky zakázky.</p> <p>[19] V jakémkoli daném roce je účetní ukazatel návratnosti vlastního kapitálu (ROE) vymezen jako zisky před úroky a zdaněním (EBIT) /vlastní kapitál za daný rok. Přiměřená roční míra návratnosti by se měla vypočítat za dobu trvání povolení použitím diskontního faktoru, buď kapitálovými náklady podniky nebo sazbou stanovenou sdělením Komise o referenčních sazbách, podle toho, co je vhodnější.</p> <p>[20] Swapovou sazbou se rozumí nejdelší doba splatnosti, která se rovná mezibankovní nabídkové sazbě (IBOR). Na finančních trzích se používá jako referenční sazba pro stanovení míry financování.</p> <p>[21] Cílem přírůžky 100 bazických bodů je mimo jiné vyvážit riziko likvidity související se skutečností, že poskytovatel SOHZ, který investuje kapitál na základě smlouvy o SOHZ, tento kapitál zavazuje na celou dobu trvání povolení aktu a nebude svůj podíl moci prodat tak rychle a s tak nízkými náklady jako v případě běžného aktiva bez rizika likvidity.</p> <p>[22] Například porovnáním návratnosti s průměrnými váženými kapitálovými náklady (WACC) podniku ve vztahu k dané činnosti nebo s průměrnou návratností kapitálu v daném odvětví v posledních letech, s ohledem na to, zda lze historické údaje využít jako vhodný ukazatel pro výhledy do budoucnosti.</p> <p>[23] Podobná odchodek, který vznikne v důsledku nižšího národní efektivity, než se očekávalo, by měl být nesen podnikem, je-li to stanoveno v povolení aktu.</p> <p>[24] Například podpora udělená v souvislosti s interními smlouvami, koncesemi bez konkurenčního řízení nebo řízení pro zadání veřejné zakázky bez předchozího zveřejnění.</p>		
--	--	---	--	--

		[25] Ú . v st. L 83, 27.3.1999, s. 1. [26] Ú . v st. L 140, 30.4.2004, s. 1.		
--	--	---	--	--

Příloha 2: Posouzení dopadu Rozhodnutí SGEI (2011)

Rozhodnutí Komise ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek ve veřejné službě udělené určitým podnikatelům povinným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu, K(2011) 9380, (2012/21/EU)

Číslo	Záležitost	text Rozhodnutí SGEI (2011)	nesoulad / potenciální nesoulad / soulad/ nevztahuje se (ve vztahu k sociálním SGEI)	komentář a návrh způsobu řešení nesoulad nebo potenciálního nesouladu
1	Podmínky	Toto rozhodnutí stanoví podmínky, za nichž je státní podpora ve formě vyrovnávací platby za závazek ve veřejné službě udělená určitým podnikatelům povinným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu slušitelná s vnitřním trhem a vyžaduje z oznamovací povinnosti stanovené v čl. 108 odst. 3 Smlouvy.	Nevztahuje se	Jedná se o identické ustanovení, jaké bylo obsaženo již v Rozhodnutí SGEI (2005). Nyní toto ustanovení již obsahuje odkaz na předložené ustanovení čl. 108 SFEU (po přijetí Lisabonské smlouvy).
2	Oblast působnosti	1. Toto rozhodnutí se použije na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek ve veřejné službě udělenou podnikatelům povinným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu podle čl. 106 odst. 2 Smlouvy, která spadá do některé z následujících kategorií: a) vyrovnávací platba za poskytování služeb obecného hospodářského zájmu v jiných oblastech než doprava a dopravní infrastruktura, která nepřesahuje roční částku 15 milionů EUR; pokud se výše vyrovnávací platby maximálně během trvání povinnosti, vypočítá se roční částka jako průměrná roční vyrovnávacích plateb očekávaných za dobu trvání povinnosti; b) vyrovnávací platba za poskytování služeb obecného hospodářského zájmu nemocnicemi poskytujícími zdravotní péči, v případě zdravotních služeb; výkonu doplňkových činností, které přímo souvisejí s hlavními činnostmi, zejména v oblasti výzkumu však použití tohoto odstavce nebrání;	Potenciální nesoulad	Rozhodnutí SGEI (2011) obsahuje výslovné zakotvení pravidla, že vyrovnávací platby na služby obecného hospodářského zájmu, jimiž se uspokojují sociální potřeby, pokud splňují podmínky uvedené v tomto právním dokumentu Komise, nemusejí být předem notifikovány (oznamovány) Komisi, a to bez ohledu na jejich výši. Toto vyloučení sociálních služeb hospodářské povahy nebylo v Rozhodnutí SGEI (2005) obsaženo. V souladu se závěrem (1) dle Studie (2011) – „Služby sociální péče a služby tlumočnické dle Zákona o sociálních službách vykazují ve větší či menší míře znaky SGEI, pokud je možno nejvíce intenzitu tržních prvků vykazují služby „domov pro seniory“; režim <i>de minimis</i> platný pro právní úpravu veřejné podpory EU není možné využít ve všech případech“ – existuje tedy riziko potenciálního nesouladu financování sociálních služeb v rámci pravidel veřejné podpory EU v oblasti SGEI. Rozhodnutí SGEI (2011) <i>de facto</i> potvrzuje závěr (1) dle Studie (2011) a otevírá otázku, zdali by z důvodu obzvláštnosti a širokého vymezení sociálních služeb hospodářské povahy dle Rozhodnutí SGEI (2011) neměl být stejný přístup dle Rozhodnutí SGEI (2011), který je zjevný pro služby sociální péče, použit v rámci také na všechny služby sociální prevence dle Zákona o sociálních službách (zejména na azylové domy) a sociálního poradenství, na které nelze použít režim podle Nařízení SGEI <i>de minimis</i> , případně podle Nařízení <i>de minimis</i> . Bohužel Výroční zpráva Komise ke SGEI (2011), která vycházela z vyloučení na odvětví dle Rozhodnutí (SGEI) 2005, neukazuje sociální služby jako samostatnou kategorii

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

		<p>c) vyrovnávací platba za poskytování služeb obecného hospodářského zájmu, jimiž se uspokojují sociální potřeby, například zdravotní a dlouhodobá péče, péče o děti, přístup na trh práce a opěrné zařízení do trhu práce, sociální bydlení a péče a sociální zabezpečování zranitelných skupin;</p> <p>d) vyrovnávací platba za poskytování služeb obecného hospodářského zájmu v případě leteckých nebo lodních spojů na ostrovy, na nichž v průběhu dvou rozpočtových období bezprostředně předcházejících období, v němž bylo vydáno povolení službou obecného hospodářského zájmu, nepřevyšil roční počet cestujících 300000 osob;</p> <p>e) vyrovnávací platba za poskytování služeb obecného hospodářského zájmu v případě letišť a přístavů, kde v průběhu dvou rozpočtových let předcházejících roku, v němž bylo vydáno povolení službou obecného hospodářského zájmu, nepřevyšil průměrný roční počet cestujících 200000 osob na letištích a 300000 osob v přístavech.</p>		<p>SGEI, a to na rozdíl od podpor nemocnicím; sociální SGEI byly zahrnuty pod obecnou kategorii podniku. 1. 2 odst. 1, písm. a) Rozhodnutí SGEI (2005), kde tato zpráva uvádí celkem 1018 příjemců vyrovnávací platby na SGEI v ČR v období let 2009-2011 a průměrnou roční výši celkem udělené veřejné podpory okolo 2,5 miliard Kč.</p> <p>V každém případě jen každoroční objem provozních dotací udělovaných v ČR na služby sociální péče ze státního rozpočtu činí 70% z částky téměř 7 miliard Kč ročně (6.952.689.008 v roce 2009), viz Příloha 2 (<i>Provozní dotace sociální služby 2009</i>) k dílu analýze 3 (<i>Analýza transpozice směrnice do práva ČR a vyhodnocení dopadu na oblast sociálních služeb a jejich financování</i>) Studie (2011). Je tedy zřejmé, že jen částka těchto provozních dotací na služby sociální péče činí dvojnásobek částky, než kterou uvedl ÚOHS ve Výroční zprávě ČR ke SGEI (2011) jako částku udělené podpory na všechny SGEI dle 1. 2 odst. 1, písm. a) Rozhodnutí SGEI (2005). Jen z této skutečnosti logicky vyplývá, že hodnota uváděná ÚOHS ve Výroční zprávě ČR ke SGEI (2011) je zjevně nepřesná, a to nikoliv o malý rozdíl. Pro srovnání je vhodné připomenout, že hodnota veřejné podpory dle Rozhodnutí SGEI (2005) nemocnicím činila například v roce 2010 dle Výroční zprávy ČR ke SGEI (2011) částku přes 3,6 miliardy Kč.</p> <p>Jak je ukázáno v komentáři k čl. 9 níže, bude muset ČR již p řetí rok vykázat, kolik poskytla vyrovnávacích plateb „<i>po hospodářských odvětvích</i>“, které zahrnují nově i odvětví dle popisovaného článku Rozhodnutí SGEI (2011), tj. v etně zvláštního hospodářského odvětví dle písm. c), tj. „<i>hospodářských služeb uspokojujících sociální potřeby</i>“, které zahrnují výslovně i oblast sociálního bydlení, kterou však investiční podpora MMR.</p> <p>Je vhodné a bude zřejmé nevyhnutelné (viz Příloha 1: Posouzení dopadu Nařízení SGEI <i>de minimis</i> této Studie (2011), aby v Zákoně o úpravě vztahů v oblasti veřejné podpory EU obsaženo vymezení pojmu „služby obecného hospodářského zájmu“ a poradenská a konzultativní role ÚOHS při vysvětlení tohoto pojmu obdobně jako tomu je nyní v ustanovení § 3 odst. 3, písm. h) tohoto zákona.</p>
		<p>2. Toto rozhodnutí se použije pouze v případě, že doba, na kterou je podnik povolen poskytováním služby obecného hospodářského zájmu, nepřesahuje deset let. Jestliže doba povolení přesahuje deset let, použije se toto rozhodnutí, pouze pokud se od poskytovatele služby vyžaduje velká investice, kterou je nutno umožnit během delšího období v souladu s obecně přijímanými ústavními zásadami.</p>	<p>Potenciální nesouhlas</p>	<p>Toto ustanovení Rozhodnutí SGEI (2011) je nové oproti Rozhodnutí SGEI (2005), ale na druhé straně v zásadě stejné jako pravidlo obsažené v Nařízení o veřejných dopravních službách.</p> <p>Na první pohled by neměl být problém tento požadavek v současné době v ČR splnit, alespoň ve vztahu k provozním dotacím ze státního rozpočtu, které se poskytují zatím na roční bázi. Je však třeba si uvědomit, že toto ustanovení dopadá i na ty poskytovatele služeb, kteří poskytují sociální SGEI na základě vztahu z izovatele a poskytovatele (interní vztah nebo také in-house vztah); i touto cestou mohou být poskytovány veřejné podpory na SGEI. Zatím je však dle zkušeností autorů této studie praxe často taková, že všechny záležitosti těchto poskytovatelů jsou řešeny z izovací listinou a každý rok dostávají tyto poskytovatelé organizace neinvestiční příspěvek od svého izovatele bez neúplného vymezení obsahu povolení; viz nový požadavek na vymezení obsahu SGEI, tj. nikoliv jen povahy SGEI, popisovaný v čl. 4 níže.</p>

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

				<p>Součástí jsou nemovitosti a další věci zřízovatelem v případě právnické organizace poskytovány dlouhodobě na základě smlouvy o výpůjčce i nájemní smlouvy (zpravidla s nízkou hodnotou nájemného nezajišťující reprodukci majetku), a to na dobu neurčitou.</p> <p>Pravidla veřejné podpory EU na SGEI však obecně nerozlišují mezi in-house (interními) a externími poskytovateli sociálních služeb. Smlouvy nájemní, případně smlouvy o výpůjčce by měly respektovat časové omezení dané tímto ustanovením Rozhodnutí SGEI (2011). To platí i pro případně smlouvy koncesní zadávané postupy dle Koncesního zákona, které mohou mít obecně právní formu smluvního typu nájemní smlouvy.</p> <p>V neposlední řadě je třeba si uvědomit, že povolení úřadovou službou SGEI může být založeno na několika aktech povolení (viz vysvětlení k čl. 6 níže). Avšak všechny tyto akty povolení v souhrnu musí splňovat požadavky Rozhodnutí SGEI (2011), včetně tohoto ustanovení. To znamená, že poskytnutí provozní dotace subjektu ze státního rozpočtu na sociální SGEI na daný rok může být v rozporu s Rozhodnutím SGEI (2011), pokud například poskytovatel této služby je jiným veřejnoprávním subjektem povolen poskytováním stejných služeb v rozporu s požadavky tohoto ustanovení smlouvy, tj. například koncesní smlouva je uzavřena na 15 let bez smluvní investice poskytovatele sociálních SGEI jako koncesionář a současně nelze použít ani režim podle Nařízení <i>de minimis</i> ani Nařízení SGEI <i>de minimis</i>.</p> <p>Z krátkodobého hlediska je nutné tyto požadavky zakomponovat do standardních povolení akcí individuální povahy (například rozhodnutí i smlouva o udělení dotace), jakož i dotačních programů poskytovatel veřejné podpory (tzv. režim podpory, angl. aid schemes), včetně dotačních programů MPSV.</p> <p>Ze střednědobého hlediska by však měly být tyto požadavky s ohledem na svoji obecnost a zvýšení právního povědomí zakotveny přímo v zákoně, nejlépe zejména v Zákoně o úpravě vztahů v oblasti veřejné podpory EU s navázáním zejména na zákony o rozpočtových pravidlech, a to jak státu (České republiky), tak i územní samosprávných celků, jakož i na Zákon o veřejných zakázkách a Koncesní zákon, případně v in-house vztazích (interní poskytovatelé SGEI) je třeba stanovit podrobnější pravidla k vyjádření tohoto požadavku na délku povolení akcí s ohledem na různé právní formy poskytovatelů takových SGEI.</p>
		3. Jestliže během trvání povolení ustanou platit podmínky pro použití tohoto rozhodnutí, podpora se oznámí podle čl. 108 odst. 3 Smlouvy.	Potenciální nesoulad	<p>Toto ustanovení je jen vyjádřením pravidla, že podmínky stanovené v tomto Rozhodnutí SGEI (2011) musí platit nejen na počátku (v době udělení dotace), ale také po celou dobu povolení úřadovou, v daném případě, sociální SGEI. Nejde tedy například prodlužovat automaticky nájemní (koncesní) smlouvu bez smluvní investice poskytovatele dodatkem nad celkovou maximální dobu 10 let, tj. v rozporu s výše popsaným odstavcem 2. Akt, kterým se vyrovnávací platba uděluje, by měl v tomto ohledu obsahovat dostatečné a účinné právní mechanismy vrácení části nebo celé takové podpory v případě porušení ustanovení Rozhodnutí SGEI (2011); viz komentář k čl. 5 odst. 10 níže.</p>

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

		4. V oblasti letecké a námořní dopravy se toto rozhodnutí použije pouze na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytnuté podnikem povinným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu ve smyslu čl. 106 odst. 2 Smlouvy, která splňuje podmínky nařízení (ES) č. 1008/2008, případně nařízení (ES) č. 3577/92.	Nevztahuje se	-----
		5. Toto rozhodnutí se nepoužije na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované podnikem v odvětví pozemní dopravy.	Nevztahuje se	-----
3	Služitelnost a výjimka z oznamovací povinnosti	Státní podpora ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby, která splňuje podmínky stanovené v tomto rozhodnutí, je služitelná s vnitřním trhem a platí pro ni výjimka z povinnosti oznámení předem stanovená v čl. 108 odst. 3 Smlouvy, pokud také splňuje požadavky plynoucí ze Smlouvy nebo odvětvových právních předpisů Unie.	Nevztahuje se	Oblast poskytování sociálních služeb není na úrovni EU upravena, například sektorovými směrnicemi, jako tomu je u jiných SGEI (například telekomunikace, poštovní služby atd.).
4	Povolení	Poskytováním služby obecného hospodářského zájmu je dotčený podnik povinen jedním nebo několika akty, jejichž formu si mohou upravit jednotlivé členské státy. V tomto aktu nebo aktech musí být uvedeny zejména tyto údaje: a) náplň a trvání závazků veřejné služby; b) o který podnik, případně o které území, se jedná; c) povaha jakýchkoli výhradních nebo zvláštních práv udělených podnikem orgánem poskytujícím podporu; d) popis kompenzačního mechanismu a parametr pro výpočet, kontrolu a přezkoumání vyrovnávací platby; e) opatření k zamezení a vrácení jakékoli nadměrné vyrovnávací platby a f) odkaz na toto rozhodnutí.	Nesoulad případně potenciální nesoulad	Oproti Rozhodnutí SGEI (2005) nastává významná změna. Stejně jako je v úpravě dle Nařízení SGEI <i>de minimis</i> a Nařízení <i>de minimis</i> , které jsou v tomto směru provedeny v českém právním řádu od 1.8.2012 na základě novelizace Zákona o úpravě vztahů v oblasti veřejné podpory EU, a to zákonem č. 236/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje, ve znění zákona č. 109/2009 Sb., (viz oddíl 1.1.2 Studie), je nutné v povolenacím úkonu uvést také název písemně použitelného předpisu EU, v daném případě Rozhodnutí SGEI (2011) tak, aby bylo možné režim podle tohoto rozhodnutí na takovou SGEI použít. Oproti úpravě dle čl. 4 Rozhodnutí SGEI (2005) je tak nutné výslovně uvést v povolenacím aktu „odkaz na toto rozhodnutí“. Tento formální požadavek je zcela nový a nemohl být dříve plněn. V tomto smyslu je s ohledem na malé povahy domů o této části právních pravidel v ČR velmi pravděpodobný (téměř jistý) nesoulad povolenacích aktů na SGEI, včetně sociálních SGEI. Dále dochází k další změně díky požadavkům na povolenací akty. Zatímco dříve stačilo v povolenacím aktu vymezit „povahu závazků veřejné služby“ (angl. nature of the public service obligations), nyní je nutné uvést „náplň závazků veřejné služby“ (angl. content of the public service obligations), což s sebou nese větší nároky na kvantitativní i kvalitativní vymezení SGEI v písemném povolenacím aktu na SGEI. Konečně, v povolenacím musí být nově povinně uváděn také popis „kompenzačního mechanismu“ (angl. compensation mechanism), tj. jakým způsobem(y) budou

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

				<p>vyrovnávací platby poskytovány. Vyrovnávací platba přitom může být poskytnuta nejen prostřednictvím dotace, ale i například nižším nájemným, hrazením úhradám a nájemným hrazením určité kategorie nákladů oproti běžnému standardu rozložení rizik (např. oprav, údržby) atd.</p> <p>Z krátkodobého hlediska je nutné tyto požadavky zakomponovat do standardních povolených akcí individuální povahy (např. rozhodnutí o smlouvě o udělení dotace), jakož i dotací program poskytovatel veřejné podpory (tzv. režim podpory, angl. aid schemes), včetně dotací program MPSV.</p> <p>Ze střednědobého hlediska by však měly být tyto požadavky s ohledem na svoji obecnost zakotveny přímo v zákoně, nejlépe zejména v Zákoně o úpravě vztahů v oblasti veřejné podpory EU s navázáním zejména na zákony o rozpočtových pravidlech, a to jak státní (České republiky), tak i územní samosprávných celků.</p> <p>Ze střednědobého hlediska by však měly být tyto požadavky s ohledem na svoji obecnost a zvýšení právního povědomí zakotveny přímo v zákoně, nejlépe zejména v Zákoně o úpravě vztahů v oblasti veřejné podpory EU s navázáním zejména na zákony o rozpočtových pravidlech, a to jak státní (České republiky), tak i územní samosprávných celků, jakož i na Zákoně o veřejných zakázkách a Koncesní zákon.</p>
5	Vyrovnávací platba	1. Výše vyrovnávací platby nepřesáhne rozsah nezbytný k pokrytí určitých nákladů vynaložených při plnění závazků veřejné služby, včetně příjmového zisku.	Potenciální nesoulad	<p>Rozhodnutí SGEI (2011) zachovává celkový přístup dle Rozhodnutí SGEI (2005), ale jsou zejména zprávy a zprávy, které jeho aspekty, zejména ve vztahu k vyřazení příjmového zisku. Studie (2011) vynesla pochybnosti o souladnosti dodržování tehdejších pravidel (viz zejména závazek 3) dle Rozhodnutí SGEI (2005) v oblasti sociálních SGEI v ČR. Tyto pochybnosti dále přetrvávají.</p> <p>Pro všechny níže uvedené součásti pravidel vztahujících se k vyrovnávací platbě je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - krátkodobého hlediska nutné tyto požadavky zakomponovat do standardních povolených akcí individuální povahy (např. rozhodnutí o smlouvě o udělení dotace), jakož i dotací program poskytovatel veřejné podpory (tzv. režim podpory, angl. aid schemes), včetně dotací program MPSV; - ze střednědobého hlediska by však měly být tyto požadavky s ohledem na svoji obecnost zakotveny přímo v zákoně, nejlépe zejména v Zákoně o úpravě vztahů v oblasti veřejné podpory EU s navázáním zejména na zákony o rozpočtových pravidlech, a to jak České republiky, tak i územní samosprávných celků, jakož i Zákoně o cenách; v opačném případě bude velmi problematické zajistit účinný systém vynucování plnění těchto pravidel a standardizovat cenotvorbu například cenami za SGEI, včetně sociálních SGEI.
		2. Ujistěné náklady lze vypočítat jako rozdíl mezi náklady vymezenými v odstavci 3 a příjmy vymezenými v odstavci 4. Lze je rovněž vypočítat jako rozdíl mezi určitými náklady podniku, který svou činnost provozuje se závazkem veřejné služby, a určitými náklady nebo ziskem téhož podniku, který provozuje svou činnost bez závazku veřejné služby.	Potenciální nesoulad	<p>Tento odstavec nevytváří nový důvod k nesouladu oproti Rozhodnutí SGEI (2005); pochybnosti o souladnosti poskytování veřejné podpory na sociálních SGEI v ČR (viz závazek 3 Studie (2011)) však přetrvávají.</p> <p>Druhá (podpůrná) varianta pro vyřazení určitých nákladů se nezdá být v praxi snadno použitelná, zejména proto, že je postavena na tvorbě vyřazení komplexního hypotetického scénáře. K tomu je třeba uvést, že Rámec SGEI (2011) udává další pokyny k tomu, jak se tato metodika má používat, zejména odkazy na směrnice v oblasti elektronických komunikací a poštovních služeb. Zároveň konstatuje, že</p>

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

				„Přestože Komise považuje metodiku istých ušetřených náklad za nejlepší metodu určení nákladů na závazek veřejné služby, může být použití této metodiky v některých případech neproveditelné nebo nevhodné.“ Z důvodu její složitosti se tak tato metoda jeví jako použitelná v případech několika výpočtů na celostátní úrovni, nikoliv u mnohačetných individuálních podpor, což je zpravidla i případ podpor na sociální SGEI.
		3. Náklady, k nimž se přihlíží, zahrnují veškeré náklady vzniklé při poskytování služby obecného hospodářského zájmu. Vypočítají se na základě obecně přijatých zásad analytického účetnictví takto: a) vykonává-li dotčený podnik pouze činnosti v rozsahu služby obecného hospodářského zájmu, lze zohlednit jeho veškeré náklady; b) vykonává-li dotčený podnik rovněž činnosti mimo rozsah služby obecného hospodářského zájmu, lze zohlednit pouze náklady vztahující se na poskytování služby obecného hospodářského zájmu; c) náklady připisované službám obecného hospodářského zájmu mohou zahrnovat veškeré přímé náklady vynaložené při poskytování služby obecného hospodářského zájmu a odpovídající podíl nákladů společných službám obecného hospodářského zájmu a jiným činnostem; d) náklady spojené s investicemi, zejména do infrastruktury, mohou být zohledněny, pokud jsou nezbytné pro poskytování služby obecného hospodářského zájmu.	Potenciální nesoulad	Tento odstavec nevytváří nový důvod k nesouladu oproti Rozhodnutí SGEI (2005); pochybnosti o souladnosti poskytování veřejných podpor na sociální SGEI v ČR (viz závěry 3 Studie (2011)) však přetrvávají. Je však potřeba vytvořit konzistentní pravidla pro přidělování společných nákladů mezi SGEI a jiné činnosti, případně jiné SGEI tak, aby daná SGEI nenesla nadměrný podíl těchto společných nákladů a zejména komerční činnosti tím nevytvářejí zisk na úkor SGEI. Transparentnost výpočtů a jejich ekonomická obhajitelnost a konzistentnost je v tomto ohledu zásadní pro prokazování souladu s tímto požadavkem Rozhodnutí SGEI (2011). Ustanovení písmena c) je v tomto směru zajímavé tím, že na rozdíl od Rozhodnutí SGEI (2005) je zisk principiálně oddělen od nákladů. Ustanovení písmena d) je pak vyjádřením pravidla obsaženém v Rozsudku Leipzig Halle, tj. investiční náklady k poskytování SGEI jsou kalkulovány do výpočtu pro určení slušitelné nadměrné vyrovnávací platby, pokud jsou tyto investice následně používány pro poskytování příslušné SGEI.
		4. Příjmy, k nimž se přihlíží, zahrnují alespoň veškeré příjmy ze služby obecného hospodářského zájmu bez ohledu na to, zda tyto příjmy představují státní podporu ve smyslu článku 107 Smlouvy. Pokud je dotčený podnik držitelem zvláštních privilegovaných práv vázaných na činnosti jiné než je služba obecného hospodářského zájmu pro kterou je poskytnuta podpora, které dávají vzniknout zisku, který převyšuje přímý zisk, nebo využívá jiných výhod přiznaných státem, tento zisk a výhody se zahrnou do jeho příjmu bez ohledu na jejich klasifikaci pro účely článku 107 Smlouvy. Dotčený členský stát může též rozhodnout, že zisky plynoucí z jiných činností	Potenciální nesoulad	Tento odstavec nevytváří nový důvod k nesouladu oproti Rozhodnutí SGEI (2005); pochybnosti o souladnosti poskytování veřejných podpor na sociální SGEI v ČR (viz závěry 3 Studie (2011)) však přetrvávají. Výslovně je však oproti Rozhodnutí SGEI (2011) stanoveno, že zahrnutý musí být veškerý příjem ze SGEI „bez ohledu na to, zda tyto příjmy představují státní podporu ve smyslu článku 107 Smlouvy.“ Musí zde být tedy zahrnuty i příjmy v režimu podle Nařízení <i>de minimis</i> nebo Nařízení SGEI <i>de minimis</i> ; viz komentář k 1.2 odst. 8 v Příloze 1 (Posouzení dopadu Nařízení SGEI <i>de minimis</i>) k této Studii.

		mimo rozsah dané služby obecného hospodářského zájmu musí být z části nebo zcela popsány na financování služby obecného hospodářského zájmu.		
		5. Pro účely tohoto rozhodnutí se "příjemným ziskem" rozumí míra návratnosti kapitálu, kterou by požadoval průměrný podnik při úvahách o tom, zda bude poskytovat službu obecného hospodářského zájmu po celou dobu povolení, s přihlédnutím k úrovni rizika. "Mírou návratnosti kapitálu" se rozumí interní míra návratnosti kapitálu, který podnik investoval během doby trvání povolení. Úroveň rizika závisí na dotčeném odvětví, typu služby a charakteru vyrovnávací platby.	Potenciální nesoulad	<p>Tento odstavec nevytváří nový důvod k nesouladu oproti Rozhodnutí SGEI (2005); pochybnosti o souladnosti poskytování veřejných podpor na sociální SGEI v ČR (viz závěrečná studie (2011)) však přetrvávají.</p> <p>Rozhodnutí SGEI (2011) je založeno na stejné ekonomické filozofii jako Rozhodnutí SGEI (2005). Přináší však přesnější pravidla pro určení výše příjmu poskytovatele SGEI.</p> <p>Oproti Rozhodnutí SGEI (2005), nové Rozhodnutí SGEI (2011) nepoužívá motto „<i>průměrné míry platné v posledních letech v dotčeném odvětví</i>“, ale zavádí přesnější přístup na základě „<i>míry návratnosti kapitálu, kterou by požadoval průměrný podnik při úvahách o tom, zda bude poskytovat službu obecného hospodářského zájmu po celou dobu povolení, s přihlédnutím k úrovni rizika</i>“.</p> <p>Dále se přesněji vymezuje, že míra návratnosti má být vždy vztažena k délce doby povolení příslušnou SGEI.</p> <p>Konečná úroveň rizika má být dána daným odvětvím (v daném případě „<i>služeb, jimiž se uspokojují sociální potřeby</i>“), typu služby a charakteru vyrovnávací platby. Je tedy zřejmé, že je možné při určení míry rizika rozlišovat mezi různými typy služeb (v případě sociálních SGEI například dle specifických charakteristik těchto služeb dle Zákona o sociálních službách) i charakterem vyrovnávací platby (dotace, úroková dotace, snížené nájemné atd.).</p>
		6. Při určení toho, co představuje příjemný zisk, mohou členské státy zavést pobídková kritéria, která se týkají zejména kvality poskytované služby a nárůstu produktivity. Nárůst produktivity nesníží kvalitu poskytované služby. Jakékoli odměny související s nárůstem produktivity se stanoví na takové úrovni, aby umožnily rovnoměrné sdílení tohoto nárůstu mezi podnikem a členským státem a/nebo uživateli.	Potenciální nesoulad	<p>Tento odstavec nevytváří – s výjimkou zákazu pobídkových kritérií, které by šly na úkor kvality služby – nový důvod k nesouladu oproti Rozhodnutí SGEI (2005); pochybnosti o souladnosti poskytování veřejných podpor na sociální SGEI v ČR (viz závěrečná studie (2011)) však přetrvávají.</p> <p>Rozhodnutí SGEI (2011) nově přesvědčuje, že „<i>nárůst produktivity nesníží kvalitu poskytované služby</i>“ a dále, že „<i>jakékoli odměny související s nárůstem produktivity se stanoví na takové úrovni, aby umožnily rovnoměrné sdílení tohoto nárůstu mezi podnikem a členským státem a/nebo uživateli</i>“.</p> <p>V Rozhodnutí SGEI (2005) byla dána jen obecná možnost stanovení pobídkových kritérií. V Rozhodnutí SGEI (2011) je výslovně uvedena možnost, aby členský stát nesl tyto zvýšené náklady z titulu vyššího příjmu zisku nebo je přenesl zcela nebo částečně na uživatele těchto služeb.</p> <p>Tento mechanismus by měl být při využití pobídkových kritérií jasně určen v povolenacím aktu, aby následně nedocházelo k pochybnostem, jak má být toto vyrovnání provedeno.</p> <p>Je tak také nově stanoveno, že tato pobídková kritéria nemohou zlepšit hospodárnost (vztah výdajů a příjmů) dané SGEI na úkor kvality těchto služeb; taková konstrukce pobídkových kritérií není přípustná.</p>

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

	<p>7. Pro účely tohoto rozhodnutí je míra návratnosti kapitálu, která nepředepíše náležitou swapovou sazbu navýšenou o 100 bazických bodů, v každém případě považována za průměrnou. Průměrnou swapovou sazbou je ta swapová sazba, jejíž doba splatnosti a míra odpovídají době trvání a míra povolení aktu. Jestliže poskytování služby obecného hospodářského zájmu není spojeno s výrazným komerčním nebo smluvním rizikem, zejména pokud jsou stejné náklady na poskytování služby obecného hospodářského zájmu v podstatě plně vyrovnány ex post, nesmí průměrný zisk překročit průměrnou swapovou sazbu navýšenou o 100 bazických bodů.</p>	<p>Nesoulad</p>	<p>Tento přesný způsob určení maximální míry návratnosti kapitálu v případě plného vyrovnání stejných nákladů na poskytování SGEI ex post je nový a není dosud uplatněn v oblasti sociálních SGEI ani u jiných SGEI v ČR.</p> <p>Do budoucna bude třeba nastavit systém poskytování podpor v sociálních SGEI s ohledem na tuto „nezpochybnitelnou míru minimálního zisku“, nebo poskytuje poměrně jednoduchý a poměrně jednoduše zjistitelný způsob určení míry průměrného zisku, který by mohl být použit zejména u in-house poskytovatel sociálních SGEI. V případech, kdy však nebude zájem na trhu danou sociální SGEI poskytovat s touto mírou průměrného zisku, bude nutné vytvořit transparentní pravidla pro její určení v kontextu vyšší míry rizikovitosti v souladu s pravidly dle Rozhodnutí SGEI (2011). Tyto zatím neexistují.</p>
	<p>8. Pokud není z důvod zvláštních okolností vhodné použít míru návratnosti kapitálu, mohou členské státy vycházet při určení průměrného zisku z jiných ukazatelů úrovně zisku než z míry návratnosti kapitálu, například z průměrné míry návratnosti vlastního kapitálu, míry návratnosti vloženého kapitálu, návratnosti aktiv nebo rentability tržeb. "Návratností" se rozumí zisky bez úroků a předzdaním v daném roce. Průměrná návratnost se vypočítá uplatněním diskontního faktoru na celou dobu trvání smlouvy podle sdělení Komise o revizi metody stanovování referenčních a diskontních sazeb [9]. A už je zvolen jakýkoli ukazatel, je členský stát schopen Komisi na požádání poskytnout údaje o tom, že daný zisk nepřevyšuje zisk, který by vyžadoval typický podnik při rozhodování, zda bude poskytovat danou službu, například referenční údaje o mírách návratnosti podobných zakázek udělených za soutěžních podmínek.</p>	<p>Nesoulad</p>	<p>Tento odstavec připouští několik nových možných alternativních způsobů, jak určit úroveň zisku, avšak vždy za podmínky schopnosti členského státu daný postup obhájit, ideálně na základě srovnání s výsledky získanými volnou soutěží. Při využití tohoto odstavce je však nutné pečlivě kontrolovat smysl použitých výrazů v české jazykové verzi oproti anglické verzi Rozhodnutí (SGEI) 2011.</p> <p>Akoliv je možné, že tyto postupy jsou v praxi v oblasti sociálních SGEI v ČR používány, MPSV se všemi pravděpodobnostmi nemá robustní argumentaci, jak dle standardních ekonomických zásad obhájit využití tohoto postupu, jak vyžaduje tento odstavec Rozhodnutí SGEI (2011).</p>
	<p>9. Pokud podnik vykonává hospodářské činnosti v rámci i mimo rámec služby obecného hospodářského zájmu, musí být ve vnitropodnikovém účetnictví příjmy a výdaje spojené s poskytováním služby obecného hospodářského zájmu vykazovány odděleně od příjmů a výdajů spojených s jinými službami; kromě toho musí být vymezeny parametry příjmování příjmů a výdajů. Náklady spojené s jinými činnostmi, než je poskytování služby</p>	<p>Potenciální nesoulad</p>	<p>Tento odstavec nevytváří nový důvod k nesouladu oproti Rozhodnutí SGEI (2005); pochybnosti o souladnosti poskytování veřejných podpor na sociální SGEI v ČR (viz závěrečná studie (2011) však zůstávají. Jde o zásadní otázku o přesnější formulaci obsaženou v Rozhodnutí SGEI (2005).</p> <p>Akoliv je pravidlem, že existuje v oblasti sociálních SGEI oddělené účetnictví o různých službách, jde o to, zdali zejména při identifikování příslušného podílu společných nákladů má pevná a konkrétnější pravidla, aby nedocházelo k umělemu převádění nákladů z jiných oblastí služeb na sociální SGEI, a tak v souhrnu nedošlo k porušení těchto pravidel Rozhodnutí SGEI (2011). Zejména u poskytovatelů,</p>

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti ve ejné podpory službám obecného hospodá ského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v eské republice

		obecného hospodá ského zájmu, musí pokrýt veškeré p ímé náklady, p íslušný podíl společ ných náklad a p ím enou návratnost kapitálu. Na tyto náklady se neposkytne vyrovnávací platba.		kte í jsou sou asn í poskytovateli služeb v oblasti zdravotnictví, se s ohledem na jiný tržní princip (bodové ohodnocení výkon) bez v zásad jakéhokoliv limitu na výši p ím eného zisku, mohou být se spln ím ím t chto pravidel potíže.
		10. lenské státy si od dot ených podnik vyžadají vrácení veškerých nadm mých vyrovnávacích plateb.	Nesoulad	Tato povinnost je stanovena lenskému státu, který m že, ale také nemusí být totožnou osobou s poskytovatelem p íslušné podpory na SGEI. Více, viz komentá k odst. 11 níže. V ustanovení § 7 odst. 1 Zákona o úprav vztah v oblasti ve ejné podpory EU je však vrácení nedovolené ve ejné podpory podmín no pouze rozhodnutím Komise: „(1) Rozhodne-li Komise o navrácení nebo o prozatímním navrácení ve ejné podpory, je p íjemce povinen poskytnout ve ejnou podporu vrátit poskytovateli, p ípadn jeho právnímu nástupci, a to v etn úrok stanovených Komisí.“ Rozhodnutí SGEI (2011) však žádnou takovou podmínku neobsahuje a výslovn stanovuje povinnost, aby lenské státy zajistily vrácení všech nadm rných vyrovnávacích plateb. V sou asné dob tak v R neexistuje úpln z ejmý mechanismus tohoto navrácení nedovolené ve ejné podpory bez rozhodnutí Komise, a to zejména podpor od n kolika poskytovatel ve ejné podpory, tj. p í vícezdrojovém poskytování ve ejných podpor. V každém p ípad by si m í poskytovatel ve ejné podpory na sociální SGEI za tohoto právního stavu alespo soukromoprávn toto navrácení ve ejné podpory v pov ovacím aktu smluvn zajistit.
6	Kontrola nadm rného vyrovnání	1. lenské státy zajistí, že vyrovnávací platba ud lená za poskytování služby obecného hospodá ského zájmu spl uje požadavky tohoto rozhodnutí, zejména to, že podnik neoddrží vyrovnávací platbu, která p evyšuje ástku stanovenou podle lánku 5. Na žádost Komise tuto skute nost prokáží. Provádí nebo zajistí pravidelné kontroly alespo každé t í roky b hem trvání doby pov ení a na konci této doby.	Nesoulad	Požadavek na zajišt ní <i>ex post</i> kontroly, tj. aby všechny vyrovnávací platby, byly poskytovány v souladu s Rozhodnutím SGEI (2011), není nový; d íve však byl formulován užším zp sobem. Nov však lenské státy musí být schopné tuto skute nost (neexistenci vyrovnávací platby v konkrétním p ípad) Komisi prokázat a navíc je požadován systém pravidelných kontrol alespo každé t í roky a následn na konci doby pov ení; dle Rozhodnutí SGEI (2005) nebyla frekvence kontrol ur ena. V této souvislosti je otázkou, kdo je v bec v eské republice kontrolním orgánem v oblasti ve ejné podpory. Dle sou asného zn ní Zákona o úprav vztah v oblasti ve ejné podpory EU vykonává ÚOHS pouze „centrální koordina ní, poradenskou, konzulta ní a monitorující innost v oblasti ve ejné podpory“ (viz § 2 písm. g) tohoto zákona). ÚOHS tedy není p íd lena kontrolní pravomoc. Formulace „ lenské státy zajistí“ neznamená, že tuto kontrolu by nemohli provád t p ímo poskytovatelé ve ejné podpory, ale také nevyulu uje, aby tokovou kontrolu provád í ÚOHS, sektorový regulátor í jiný ú ad. Je však t eba na eské stran ur it, kdo tuto kontrolu bude provád t, a to a již bude zvolené ešení nakonec jakékoliv. Tuto záležitost je možné zm nit jen na základ zm ny Zákona o úprav vztah v oblasti ve ejné podpory EU, p ípadn í Kompeten ního zákona. Tato záležitost je však zásadní povahy, nebo musí být v dohledné dob ur eno, kdo tyto kontroly minimáln v rozsahu 1x za 3 roky bude provád t.
		2. Jestliže podnik obdržel vyrovnávací platbu,	Nesoulad	Toto nové ustanovení obsahuje jen díl í zm ny v díci oproti textu dle Rozhodnutí

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

		<p> která poskytuje částku stanovenou podle článku 5, členský stát vyžaduje, aby daný podnik nadměrně vyplacenou částku vrátil. Upraví parametry pro výpočet vyrovnávací platby v budoucnu. Pokud nadměrně vyplacená částka nepřesahuje 10 % průměrné roční vyrovnávací platby, lze tuto nadměrnou částku převést do dalšího období a odečíst ji od vyrovnávací platby splatné v daném období.</p>		<p>SGEI (2005) ve smyslu povinnosti členského státu vyžadovat vrácení nadměrné vyrovnávací platby. Součástí byla zrušená benevolentnější podmínka pro oblast sociálního bydlení, kde bylo možné podle Rozhodnutí SGEI (2005) převést do dalšího období až 20% roční vyrovnávací platby. V každém případě je možné do dalšího období, na které se vyrovnávací platba poskytuje, převést ex post 10% průměrné roční vyrovnávací platby, tj. vyrovnání nemusí být realizováno v ročním cyklu, ale je možné, pokud to členský stát umožní, převést platby na základ víceletého přístupu s využitím průměrné roční vyrovnávací platby.</p> <p>Toto flexibilní pravidlo víceletého přístupu (angl. multi-annual approach) však nelze bez vhodného kontrolního systému v tříletých cyklech (viz komentář k čl. 6 výše) a podrobnějších prováděcích pravidel zajistit. Tříleté cykly na druhou stranu ukazují určitý rozumný referenční období, po kterou by mohly být do budoucna plánovány sociální služby vyřizované prostřednictvím víceleté podpory oproti stávajícímu ročnímu systému poskytování podpor na sociální služby.</p>
7	Transparentnost	<p>V případě vyrovnávací platby nad 15 milionů EUR u daného podniku, který vykonává činnost mimo rozsah služby obecného hospodářského zájmu, zveřejní daný členský stát na internetu nebo jiným vhodným způsobem tyto informace:</p> <p>a) povolený akt nebo shrnutí, které zahrnuje prvky stanovené v článku 4;</p> <p>b) částky podpory udělované podniku na ročním základě.</p>	Nesoulad	<p>Hodnota 15 milionů Euro není v tomto ustanovení vyjádřena na ročním základě. Záleží tedy na délce povoleného aktu, například na délce nájemní smlouvy, k jakému období se bude vztahovat.</p> <p>V případě rozsáhlých záležitostí pro poskytování veřejných služeb není tedy vyloučeno, že spojení vyrovnávací platby ve formě symbolického nájemného s provozní dotací může přesáhnout částku 1,5 mil. Euro ročně.</p> <p>V tomto ustanovení je stanovena povinnost členskému státu. Je tedy na členském státu, aby měl k dispozici informace pro zveřejnění těchto údajů. V současné době tomu tak vzhledem k tomuto novému ustanovení není, viz komentář k čl. 2 výše.</p> <p>Z krátkodobého hlediska je nutné tyto požadavky zakomponovat do standardních povolených aktů individuální povahy (například rozhodnutí či smlouva o udělení dotace), jakož i dotácních programů poskytovatelů veřejné podpory (tzv. režim podpory, angl. aid schemes), včetně dotácních programů MPSV.</p> <p>Ze střednědobého hlediska by však měly být tyto požadavky s ohledem na svoji obecnost zakotveny přímo v zákoně, nejlépe zejména v Zákoně o úpravě vztahů v oblasti veřejné podpory EU tak, jako tomu je v případě registru veřejné podpory malého rozsahu (tzv. centrálního registru). Zejména je nutné určit místo a dobu, po kterou by měly být tyto informace zveřejněny, včetně povinnosti aktualizace těchto údajů.</p> <p>Z hlediska transparentnosti by měla být také vypracována pravidla pro určení standardního nájemného či jiných výhod (například hrazení drobných oprav) oproti běžným standardním takových smlouv dle platných právních předpisů České republiky, a to pro účely určení výše veřejné podpory (výhody) tohoto typu.</p>
8	Dostupnost informací	<p> členské státy mají po dobu trvání povolení a alespoň deset let od konce doby povolení k dispozici veškeré údaje nezbytné k určení toho, zda je poskytnutá vyrovnávací platba slučitelná s tímto rozhodnutím.</p>	Nesoulad	<p>Toto ustanovení požaduje, aby členské státy měly k dispozici po dobu trvání povolení a alespoň deset let od konce doby povolení k dispozici veškeré údaje nezbytné k určení toho, zda je poskytnutá vyrovnávací platba slučitelná s tímto rozhodnutím. Toto ustanovení je identické s ustanovením čl. 7 Rozhodnutí SGEI (2005).</p>

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

		členské státy předloží Komisi na její písemnou žádost veškeré informace, které Komise považuje za nezbytné k určení toho, zda jsou platná kompenzační opatření slučitelná s tímto rozhodnutím.		<p>S ohledem na nový rozsah povinností dle Rozhodnutí SGEI (2011) je nutné z krátkodobého hlediska tyto informační požadavky zakomponovat do standardních povinností akcí individuální povahy (např. rozhodnutí o smlouvě o udržení dotace), jakož i dotačních programů poskytovatelů veřejné podpory (tzv. režim podpory, angl. aid schemes), včetně dotačních programů MPSV.</p> <p>Ze střednědobého hlediska by však měly být tyto požadavky s ohledem na svoji obecnost zakotveny přímo v zákoně, nejlépe zejména v Zákoně o úpravě vztahů v oblasti veřejné podpory EU, včetně příslušných sankcí a pravomocí kontrolního orgánu.</p> <p>Základní otázkou však je, zdali bude vždy takovým kontrolním orgánem ÚOHS i nikoliv. Již nyní, zejména v síťových odvětvích, vykonávají regulaci nezávislé regulační úřady dle sektorových směrnic EU. A koliv v případě Nařízení o veřejných dopravních službách připadá tato role ÚOHS, nezdá se být toto řešení s ohledem na speciální vlnou problematiku těchto služeb, jakož i sociálních i jiných podobných služeb (např. ve zdravotnictví) SGEI jako účelné, účinné a hospodárné. Problematiku dostupnosti informací je však třeba řešit v kontextu řešení otázky kontroly (viz 1.6 výše), transparentnosti (viz bod 7 výše) a podávání zpráv (viz 1.9 níže).</p>
9	Zprávy	<p>Každý členský stát předloží Komisi každé dva roky zprávu o provádění tohoto rozhodnutí. Zprávy obsahují podrobný přehled použití tohoto rozhodnutí na různé kategorie služeb uvedených v 1.2 odst. 1 a zahrnují:</p> <p>a) popis použití tohoto rozhodnutí na služby, které spadají do jeho oblasti působnosti, včetně interních činností;</p> <p>b) celkový objem podpor poskytnutých v souladu s tímto rozhodnutím a rozpis podle hospodářských odvětví, v nichž působí příjemci podpory;</p> <p>c) informace o tom, zda použití tohoto rozhodnutí na konkrétní typ služby přineslo problémy nebo vyvolalo stížnosti třetích stran,</p> <p>a</p> <p>d) další informace o používání tohoto rozhodnutí, které vyžaduje Komise a které upesní v případě předložení zprávy.</p> <p>První zpráva bude předložena do 30. června 2014.</p>	Nevztahuje se	<p>Tato povinnost je identická s povinností stanovenou v 1.8 Rozhodnutí SGEI (2005) s tím, že první zprávu má předložit členský stát již do 30. června 2014, tj. v polovině lhůty (cca 1,5 roku) pro první zprávu, než tomu bylo v případě Rozhodnutí SGEI (2005); tam platila lhůta cca 3 roky (do 19. prosince 2008).</p> <p>Z praktického hlediska je vhodné zmínit, že hospodářské odvětví „služby uspokojující sociální potřeby“ zahrnuje také oblast sociálního bydlení, která v některých ohledech spadá v České republice také do působnosti MMR, který je i nositelem velké části dotačního titulu v této oblasti.</p> <p>Problematiku zpráv je třeba řešit v kontextu řešení otázky kontroly (viz 1.6 výše), transparentnosti (viz 1.7 výše) a dostupnosti informací (viz 1.8 níže). Zejména kvalitní řešení (včetně institucionálního) kontroly (regulace), případně vznik úředního obecného registru podpor na SGEI se jeví v tomto smyslu zásadní pro to, v jakém rozsahu budou tyto zprávy R úplné a přesné.</p>
10	Přechodná	Toto rozhodnutí se použije na jednotlivé podpory a	Potenciální nesoulad	Ve Studii (2011) byly vyjádřeny pochybnosti o souladnosti (slučitelnosti) tehdejšího

Posouzení dopad nové legislativy EU v oblasti veřejné podpory službám obecného hospodářského zájmu na pravidla financování sociálních služeb v České republice

	ustanovení	<p>na režimy podpory následovně :</p> <p>a) režim podpory, který byl uveden v účinnost před vstupem tohoto rozhodnutí v platnost a který byl slučitelný s vnitřním trhem a vyžaduje z oznamovací povinnosti v souladu s rozhodnutím 2005/842/ES, je nadále slučitelný s vnitřním trhem a je vyžaduje z oznamovací povinnosti na období dalších dvou let;</p> <p>b) podpora uvedená v účinnost před vstupem tohoto rozhodnutí v platnost, která nebyla slučitelná s vnitřním trhem a vyžaduje z oznamovací povinnosti v souladu s rozhodnutím 2005/842/ES, ale splňuje podmínky stanovené v tomto rozhodnutí, je slučitelná s vnitřním trhem a je vyžaduje z povinnosti oznámení předem.</p>		<p>stavu poskytování provozních dotací na sociální SGEI ze státního rozpočtu ČR. S ohledem na neúplně jasné legislativní vyjádření režimu <i>pro "služby uspokojující sociální potřeby"</i> v Rozhodnutí SGEI (2005)¹ a Rámci SGEI (2005), jakož i jistou toleranci Komise k tomuto typu SGEI, bylo by možné pro tyto dotační programy a jiné tzv. režimy podpor zřejmě využít předchozí období 2 let dle písm. a). Autoři této Studie však doporučují provést komplexní revizi těchto programů (režim podpor, angl. aid schemes) s ohledem na Rozhodnutí SGEI (2011) pro dotační programy již na období roku 2013, a to včetně programů poskytujících investiční dotace i dotace fondů EU.</p> <p>Pokud nabude od 1.1.2014 účinnosti ustanovení § 101a Zákona o sociálních službách, přijde velká část odpovědnosti za konkrétní implementaci poskytování provozních dotací (režim podpor) na kraje.</p> <p>Pro individuální veřejné podpory na SGEI však tento benevolentnější režim použít nelze a pravidla Rozhodnutí SGEI (2011) platí v tomto případě v plném rozsahu již nyní. Rozhodne-li se tedy kdokoliv v ČR udělit veřejnou podporu na SGEI v režimu podle Rozhodnutí SGEI (2011), musí splnit všechny podmínky stanovené v tomto rozhodnutí. V opačném případě se bude jednat o neslučitelnou veřejnou podporu. Samozřejmě se nabízí, aby tyto poskytovatelé veřejných podpor na sociální SGEI využili režimu podle Nařízení SGEI <i>de minimis</i>. Někdy však bude výše této podpory případně jejich netransparentní povaha bránit použití tohoto režimu. Pak nebude zbývat než vyhovět v povoleném aktu požadavkům Rozhodnutí SGEI (2011).</p>
11	Zrušení	Rozhodnutí 2005/842/ES se zrušuje.	Nevztahuje se	-----
12	Vstup v platnost	Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem 31. ledna 2012.	Nevztahuje se	-----
13	Určení	Toto rozhodnutí je určeno členským státem.	Nevztahuje se	-----

¹ V Rozhodnutí SGEI (2005) byla ze sociálních služeb v širším smyslu výslovně zmíněna jen oblast sociálního bydlení.